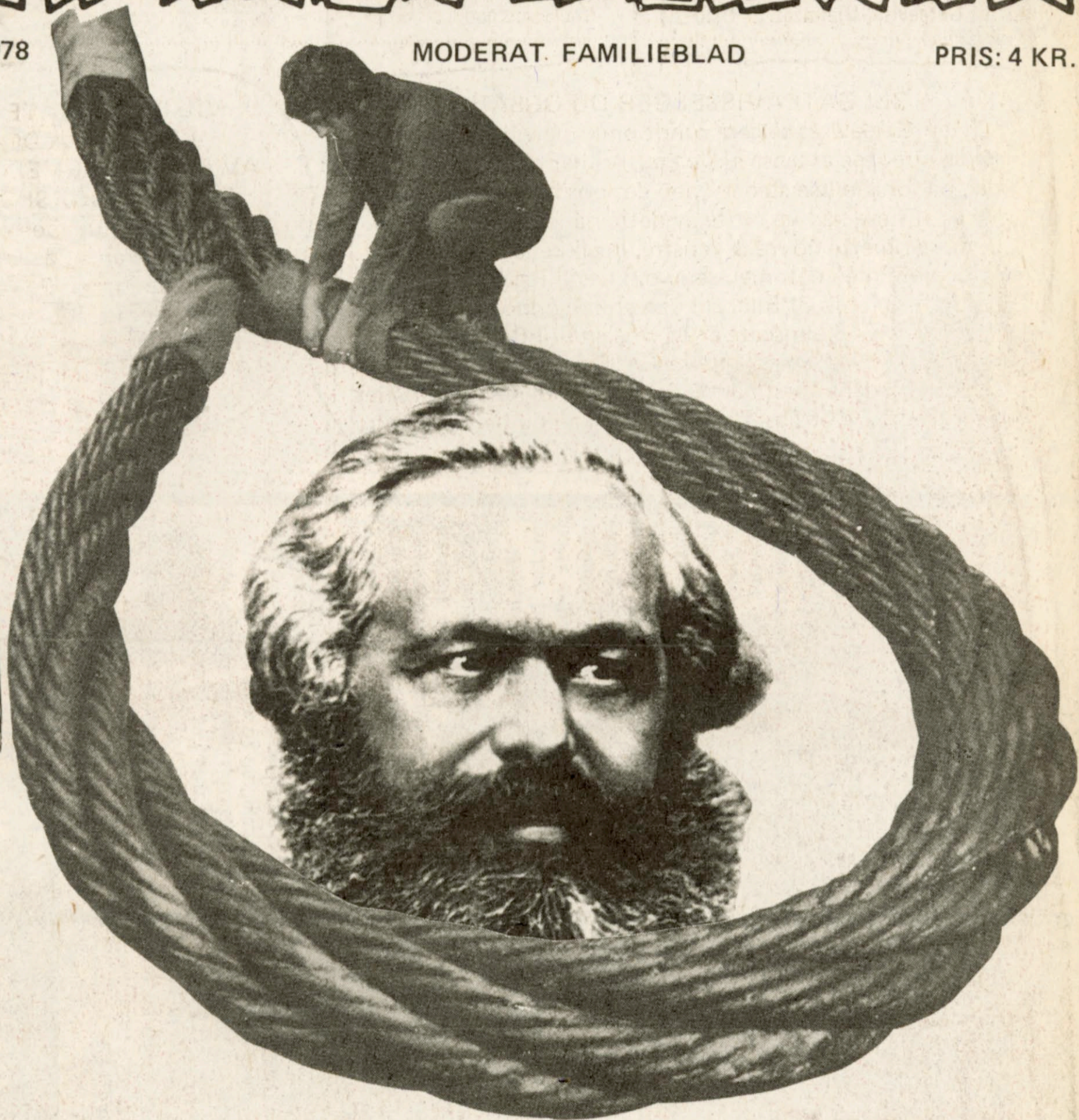

GATEAMISKA

NR. 3 – 1978

MODERAT. FAMILIEBLAD

PRIS: 4 KR.

Karl Marx: den förste stalinist ?

Punken lever!

Italia: Kampen om gatene

Gateavisa er ei ku,
snill mot alle og ute av stand
til å bli sint på andre enn
beinharde ml-ere som
erter henne

"SPY", 1973

GATEAVISA

Denne ekstreme avisen
seiler under de svarte faner
langt til venstre for
AKP (ml)

"VG", 1978

Nr. 3 — Mars 1978 — 9. årgang

I DETTE NUMMER

Asbjørn Bryhns
markspiste ære
Fra rettssalen i Bergen.

side 3

Mannbevegelsen kommer

side 5

Kvinnebevegelsen går
— 8. mars

side 5

"Kan man le i en
demonstrasjon?"
Christiania i Oslo

side 6

Italia i opprør
I 1968 ble det kjempet
med jernstenger. I 1978
er våpnene skarpladde.

side 8

Alternative
perversiteter på
kinoduken
"Sodomas 120 dager"

side 11

Punken lever!
Og opp fra sumpen stiger
klare politiske og sosiale
opprørstendenser.

Midtsidene

Tenkt å lage filmklubb?
Få noen tips fra
Trondheim.

side 14

Portugal:
Om restene av
"revolusjonen"
i 1974

side 16

Da Marx ekskluderte
Bakunin
Var Marx den første
bolsjevik? Et møtereferat
fra 1. internasjonale
i 1872

side 18

DYRENE RYBBER OPP

Ute på Christiania lever mange dyr. En lørdag formiddag, noen få dager før jul, dukket det plutselig opp en mengde dyr rundt omkring i København.

Det var alle mulige slags dyr — i mange fine farger, og de så alle glade ut. Det var barnedyr og voksne dyr — det var ugler, griser, ulver, duer, bjørner, kaniner, rotter og mange andre. Alle hadde et lys med, og alle spurte etter veien til Zoologisk hage, for de skulle alle sammen på julebesøk til sine venner der.

Da alle de glade dyrene hadde samlet seg ved Zoologisk hage fra mange forskjellige steder i landet, var de blitt mange, kanskje 100 forskjellige dyr — en hel *Dyrehær*!!

Noen dyr hadde trompeter og trommer og andre instrumenter med, og de spilte mange flotte melodier hele tiden.

Så fikk dyrene varm kakao og rosinboller og pressemete, og så hilste de på de andre dyrene.

Etterpå marsjerte hele *Dyrehæren* til Rådhusplassen for full musikk, og der danset de rundt byens største juletre. Mange barn og voksne ble glade og danset også med rundt juletreet. Det var mange politifolk med hjelmer og motorsykler der også, men de danset ikke.

Nå hadde dyrene vært ute hele dagen, men det var noen av dem som begynte å føle seg uvel — ja, faktisk litt syke. Hva var det?

Noen mente det var på grunn av *forurensning*: dårlig luft fra mange biler og fra støy og støv og lort i gatene. Ja, noen av dyrene forsøkte å gjøre Rådhusplassen ren med noen feiekoster.

Dyrene gikk nå tilbake til Christiania og fikk varm suppe og diskuterte hva de skulle gjøre med sitt nye problem. Friske dyr vil jo alltid reagere på *forurensning*!

Dyrehæren møter byens forurensning

Den neste dag var søndag, og nå hadde *Dyrehæren* bestemt seg for å gjøre noe med *forurensningen* i byen.

Noen orner, giraffer og sommerfugler dro til Nørreport undergrunnsbanestasjon og begynte å vaske alle de skitne trappene og gulvene. Rever og papegøyer begynte å rense bilenes giftige blyutspyende eksosrør med store tannbørster, og rotter og apekatter forsøkte å samle den *forurensende* luften i store poser.

Alle dyrene hadde delt seg opp i små grupper over hele byen, og hele dagen arbeidet de for å gjøre bymenneskenes liv sunnere.

Overalt møtte dyrene mange mennesker, som de snakket med og diskuterte problemene med. Etter hvert forsto de at det arbeidet de gjorde var for lite, det nyttete ikke å løse byens *forurensningsproblemer* ved bare å angripe dens virkninger.

Etter at *Dyrehæren* hadde opplevd byens *forurensning* på kroppen hele dagen, dro de tilbake til Christiania hvor de la krigsråd for neste dag.

Dyrehæren ville ikke lenger bare bruke sine krefter på de *overfladiske* problemene, nei, nå ville de kjempe mot de *dypere årsaker*!

Dyrehæren kjemper videre

Mandag delte *Dyrehæren* seg opp i noen få grupper som spredte seg over byen.

Bjørnene buldret og var sinte. De gikk rett til Christiansborg (Folketinget) og ville ha en forklaring av politikerne. Men der kom de ikke langt. Allerede ved inngangsdøra ble de stoppet, en vakt satte foten for døra mens en annen ringte etter politiet. Snart var politiet på pletten for å beskytte de borgerlige diktatorene, og hva kan en liten flokk dyr gjøre mot en hærskare av veldresserte politimenn?

Alle fuglene fra *Dyrehæren* samlet seg foran Rengjøringselskapenes Arbeidsgiverforening (Svane Rengjøringsfirma). Musikken spilte opp og fuglene danset "Svanens Død", til protest mot rengjøringspersonalets oppskrudde arbeidstempo og de farlige og *forurensende* vaskemidler som firmaet bruker daglig.

Noen andre dyr hadde tatt til Todegade Barneinstitusjon som, i protest mot kommunen, er blitt okkupert og drives av foreldre i strøket. (Senere, i januar 78, troppet 300 politimenn opp og kastet ut de daghjemslose, og huset ble jevnet med jorda.) For barna på daghjemmet fremførte dyrene et sangspill, og alle hygget seg riktig godt.

Noen andre dyr gikk rundt i butikkene og spurte om folks syn på *forurensningen* av byen og av butikkens varer. Det skjedde flere ganger at noen av dyrene ble syke og kastet opp under besøk på slikkeributikker i "Strøget" eller på Wimpys Bar. Både slikkerier, pølser og hamburgere viste seg å være fylt med kunstige og helsefarlige tilsetningsstoffer.

Noen andre dyr fra *Dyrehæren* hadde på Nytorv (midt i Strøget) opprettet et "Hospital Sengeløse" med 30 senger. Hospitalet var endog meget velutstyrt, med leger og sykepleiere i hvite kitler, og alle de 30 sengene hadde skinnende rene og hvite lakner. Her ble de syke dyr og mennesker anbrakt.

Etter et par timers aktivitet gikk politiet til handling. Idet de viste til at det på forhånd kun var innhentet polititillatelse for plakatstands, og ikke for opprettelse av et helt hospital, begynte de mange politimennene å trille bort hospitalsengene, fulle av syke og skrikende dyr. Dette skjedde rett foran øynene på hundrevis av tilskuere, og da man vet at hospitalkapasiteten ellers i byen er sprengt, må de syke ha lidd en vond skjebne.

Dyrehæren og julegrisen

Den neste dag — tirsdag — dro *Dyrehæren* til "Kødbyen", hele byens slakteri og leveringsentral.

Der kom dyrene over en død gris, som ble lagt på en bære, og i prosisjon båret ut til tonene av Beethovens sørgemarsj. En minnetale ble holdt over dyrenes døde venn og over tusener av andre griser som skulle dele dens skjebne og ende i de tusen hjem som et nasjonalt samlingsmerke: "Julens Flæsketeg".

Begravelsestoget gjennom byen endte ved en ukjent grav i Christiania.

Senere dukket medlemmer fra *Dyrehæren* opp i mange av byens butikker, og kranser ble plassert over deres parterte venner i frysediskene. Samtidig ble folk informert om at i julesteken skjuler det seg kvikksølv, medisiner og andre gifter.

Folk reagerte meget positivt, og mange var allerede godt orientert, da det i pressen har vært mye skrijving om tilbakeholdne forskningsresultater av svinekjøttets giftinnhold. Det er påvist at giftkonsentrasjonene i svinekjøtt bl. a. stammer fra foret — og Danmark har endog opplevd å få en hel last svinekjøtt returnert fra England på grunn av helsefarlig kvalitet.

Julehandelen var imidlertid rekordartet også i år!

Dyrehæren finner enormt ubevøktet giftlager

Onsdag hadde *Dyrehæren* bestemt seg for å undersøke hvor man fant de *rene* gifter.

Amager ligger praktisk talt midt i København. Det representerer Danmarks mest *forurensede* område. Et lite godstog forbinder de mange kjemiske fabrikker på stedet. Daglig transporterer toget giftstoffer til bruk i fabrikkproduktene den ene veien, og giftig avfall den andre veien.

Der hvor toget krysser den sterkt trafikkerte Amagerbrogade, slo *Dyrehæren* til. Midt i rushtiden, mens toget passerte, ble en stor transparent holdt tvers over veien.

"Amager-Seveso-Expressen" for-

Fortsettelse: neste side

GATEØVISA

Kjøp tidligere nummere på www.Gateavisa.no

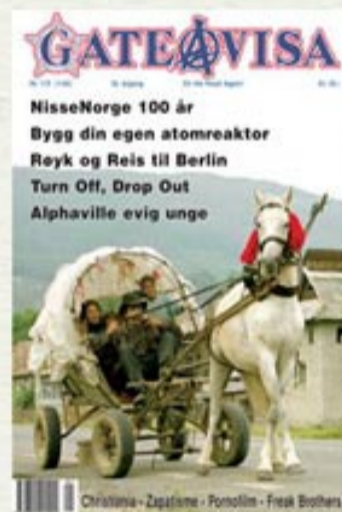
Nr. 174

Valgplakater på vår måte... • Politisk sex • Thomas Hylland Eriksen • Alkopolitikk • Fleinsopp • Voldsromantiske raddiser • Erik Dammann og sønner • Normale gale

Nr. 173

Mørkemenn og terrorister • Kvinneligaen • Dag Solstad • Utdatert copyright • Hurdalsjøen økolandsby • Skylapper? • Kriminell kriminalpolitikk • Lønsslaveri • Snu ryggen til staten!

Nr. 172

Bygg din egen atomreaktor • Røyk og Reis til Berlin • Turn Off, Drop Out • Alphaville evig unge • Arild Nyquist • Fosne bestefedre • Zapatister • Frikkbrødrene i Mexico, del 3

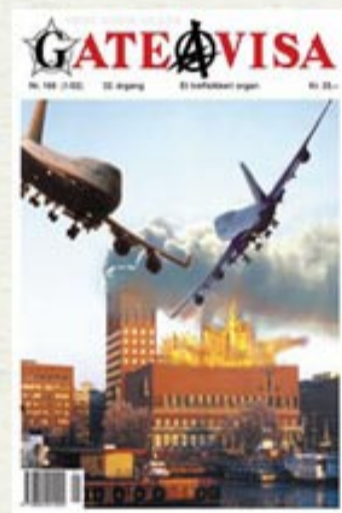
Nr. 171

Pornokati • Svart og hvit vold? • Vektervold • Kupp Gateavisa! • Sivilisasjon? Nei takk! • Christiania • Telefonterror • Boligaksjon i Bergen • Frikkbrødrene i Mexico, del 2

Nr. 170

Märthas verste eventyr • Narkokrigen vunnet? • Røyk & Reis til Kina • Cao-Dai • Karoline Frogner • Okkupasjonsextra • John Zorn • Situasjonistisk teori • Frikkbrødrene i Mexico, del 1

Nr. 169

Terromål: NORGE • Rapport fra virkeligheten • Oljekrig • Opprør i Argentina • Røyk og reis til Portugal • Harald Medbøe: Shit • Christiania 30 år • Atomavfall -- Verdensbanken kommer

Nr. 168

Attac • Hvite Overaller • Black Bloc • Göteborg • Verdensbanken • Genova • Valgets kvalme • Deres Majestet, vi har fått nok • Pepperspray • Okkupasjonsnytt • Big Brother ser deg! • Securidass

Nr. 167

Italias frisoner • Dynastiet Bush • USA: Valgfusk og fanteri • Sealand & Ladonia • Røyk og Reis Goa Update • Reisbrev fra Chiapas • Anarkoteori • Smaken er som baken • Sporveishets

Nr. 166

Harry: narkopolitisk flyktning fra USA • Boligaksjonen i Gamlebyen • Alternativmessa • Oslo til kamp for fri hasj • DesPutin: Russlands nye tsar • Piratradio: bryt internett-sensuren.

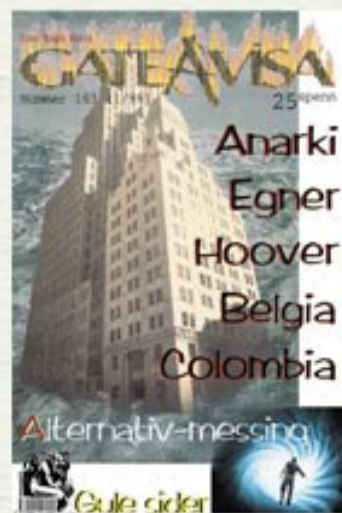
Nr. 165

Okkupasjoner: Saxeårdsgate og Hausmannsgate • Frikkbrødrene: den store boligokkupasjonen • Er universet levende? • Røyk og Reis: Gateavisas helt egen feriekatalog • Hunter S. Thompson

Nr. 164

Heia politistaten • Ned med terapøytveldet: Christian Beck • Ungdomshuset i Køben • Rapport fra tjallmarsjen 1. mai • La dem spise kake • Kennedy: USAs psykedeliske president • Solfformørkelse '99

Nr. 163

Dommedag er avlyst • Anarkisten i Egner • J. Edgar Hoover • Nå bomber de for NATO igjen • Glor du på teve? – Alternativmessa • GAs Gule sider • Husknusing i Belgia • Anarkoteori

Dyrene rydder opp

Fortsettelse fra forrige side

kynte den, mens vennlige dyr delte ut løpesedler om områdets store forurensning til de ventende bilister.

Dyrehæren protesterte mot forpestingen av luft og miljø på Amager, som også har store boligfelter i nærheten.

Senere på ettermiddagen beveget Dyrehæren seg mot selve giftlageret til firmaet Sadolin og Holmblad. De anvender giftstoffene i sine malings- og treimpregneringsprodukter.

Dyrene ble svært reddet og forbauset da de oppdaget at lageret hverken var bevoktet eller låst – men inneholdt 10 000 kg gift – pentachlorphenol, som ved oppvarming eller bran utvikler den fryktelige giften dioxin.

Et utslipp av 200 gram dioxin førte til den forferdelige katastrofen i Seveso i Italia. Et mikrogram dioxin er en dødelig dose, en brann i lageret kunne i verste fall utslette hele Københavns befolkning. Side om side med giftsekene sto mange stabler av tønner med meget brennbar innhold.

Dyrene forsøkte å påkalle oppmerksomheten ved at alle sammen gikk opp på taket. De ville trylle hele giften bort og sa fram lange trylleformularer. Ingen kom for å advare dem. En time hoppet de opp og ned på taket og skrek og ropte og viftet med armene.

I betryggende avstand laget de et bål og sendte opp røyksignaler. Ingen kom, hverken politi eller brannvesen. Selv om politiet hadde fått øyeblikkelig beskjed om det ulåste giftlageret av Dyrehæren.

Da dyrene forlot stedet var de virkelig reddet. For de hadde lært hvor utrolig ansvarsløse mennesker kan være med livsfarlige giftstoffer.

Grunnen til at Dyrehæren aksjonerte på Amager var nemlig hemmeligholdelsen av en rapport fra Miljøstyrelsen om dyrene ved dette giftstoffet.

Hvor ble de "ansvarlige myndigheter" av?

Dyrehæren drar til Barsebäck

Torsdag drar Dyrehæren utkledd som mennesker med båten over til Sverige. De vet at en av de største forurensningsfarer som truer verden, kommer fra atomkraftverkene, og på fine og klare dager kan man se Barsebäck fra København.

Men Dyrehæren har ikke glemt sine nifse opplevelser fra i går, og 2 dyr er derfor blitt sendt til Ejer Koch, sjefen for Miljøstyrelsen, med en stor og vakker innpakket julegave. På grunn av innholdet blir han oppfordret til å være forsiktig med sin sigarett, som øyeblikkelig blir kastet på gulvet og tråkket på.

Nervøse fingre åpner julepakken som åpenbarer 25 kg av giften pentachlorphenol. Dyrehærens utsendte folater en redd, rådvill og sint miljøsjef.

Dyrehæren sitter på båten til Sverige, på vei til Barsebäck. Dyrene vet at menneskene i byen har gått i mange og store demonstrasjonstog for å få atomkraftverkene fjernet, og nå har de planlagt å fjerne det. Man marsjerte og musiserte Jerikos murer til fall, og nå vil Dyrehæren gjøre det samme med Barsebäck. De har også med en mengde fyrverkeriraketter og røksaker for å lage noen effekter som kan høres og synes lang vei.

Men før Dyrehæren satte i gang med sitt trylleri, sendte de opp noen ballonger med dette budskap: "Dette kort er afsendt fra Barsebäck Atomkraftverk. Vi undersøker i disse dager hvorhen radioaktivt affald vil føres i tilfelde af en ulykke. Finderne opfordres til at meddele resultatet til Miljøstyrelsen."

Det viste seg imidlertid at et atomkraftverk er mer seiglivet enn Jerikos murer, og virkningen av trompettiradene vil derfor først komme til syne noen år i fremtiden. Men da er det hevet over enhver tvil at Barsebäck murer vil revne.

Andre mener at Barsebäck murer vil få sine huller grundig tettet og forskalket, all aktivitet vil opphøre, og den enorme koloss vil ligge stille og DOD!

En gang i fremtiden, når Barsebäck Atomkraftverk en gang ligger der, *uvirksomt*, vil hele Dyrehæren samles igjen til STOR FEST!

Med denne avtale gikk dyrene tilbake til Christiania, og siden har ingen sett dem.

Menneskene satt alene igjen og tenkte seg om

Det var 6 dager med "svin på byen", med opptrinn, musikk og løyer.

Det var 6 dager med aviser med bilder og reportasjer.

Titusenvis av mennesker så dem, hørte dem, og leste om dem – og de lærte oss noe om oss selv, vår by og vår politiske virkelighet.

Dessuten moret vi oss samtidig!

Slik var Christianias dyrehær – slik er Solvognen. Publikum smiler, får et glimt i øyet og morer seg. ●

Knut B.

MENNESKER

"Meld dig til Christianias dyrehær!" forkynte fargerike plakater på husvegger og plankegjerder rundt omkring i København før jul. Man kom i tanke om Solvogdens "Julemandhær" for to år siden. Ja, det var den med alle jule-nissene som bare gikk rett inn i supermarkedene og begynte å dele ut julegaver til folk, og forretningsfolka og politiet som ble gale. Alle kjenner den historien. Den har kommet ut i bokform, og det hele ble også tatt opp i film. På filmen er også aksjonen fra de andre dagene tatt med. Filmen heter "Deilig er den himmel blå" og ble satt opp på noen kinoer i København før jul.

Det er en god film.

Nå skulle altså Solvognen til med julehalloii igjen. Jeg var ute på "Hotellet" i Christiania og kikket på forberedelsene kvelden før det hele braket løs – tenkte så smått på å være med, men det ble det altså ikke noe av. Men Solvognen oppfordret virkelig alle som hadde lyst, til å være med! Her var det

ikke noe snakk om eliteteater. Nei, kan teater bli mer folkelig?

I et hjørne sto orkestret og øvde – jazz-låter, julesanger og slagere fylte det ellers så travle "Hotellet". Ferdige dyremasker av alle verdens dyr var stablet langs veggene. Man snakket om at det var blitt laget 400 stykker – alle fullstendig forskjellige, både i farve og utforming. Mange mennesker sto fortsatt i full konsentrasjon og arbeidet med sin maske.

"Vil du måske lave en dyremaske? Her finner du alt du trenger: parolon, skumplast, stoff og tekstiler, farver, lim... det er bare å sette i gang, du!"

Så var det en kort pause i musikken fra hjørnet, alle barna ble hysjet ned og det fulgte en kort orientering om utlån og innlevering av masker til aksjonen dagen etter. Utlevering av opptrykt program. De som skulle være med, måtte huske å ta med 50–100 kr. som kontingent. Man hadde tross alt noen utgifter til materialer o.l.

Hver kveld framover ville det bli holdt et kort orienteringsmøte om neste dags aksjoner, og alle måtte huske å levere inn sin maske og sitt tøy hver aften.

Slik opplevde jeg glimtvis forberedelsene. Naturligvis lå det meget mer arbeid bak: Planlegging, kostymer, polititillatelse, presseavtaler, samkjøring med filmteamet som var med hele tiden, økonomi, mat osv. for ca. 100 deltakere. Et stort apparat skulle settes i gang, og meget var basert på improvisasjon.

Hvordan gikk det egentlig?

En kort samtale med Hjalte og Nina, som bor ute på Christiania og var med på planleggingen fra starten, gir et lite inntrykk av det.

–Vi hadde meget kort tid på planleggingen av aksjonene. For 2 år siden da vi laget "Julemandhæren", brukte vi 3 måneder – denne gangen har vi bare brukt 1 måned. Den korte tiden førte til en enormt intensiv arbeidsinnsats av noen i Solvognen, og mange ting kunne nok ha vært gjort ammerledes og bedre.

–Hvilke problemer møtte dere under aksjonene?

–Blant annet var det et nytt problem at vi alle hadde forskjellige kostymer – det førte til at det var vanskeligere å spille og operere sammen. Hvis alle hadde vært i like kostymer, som f.eks. i "Julemandhæren", ville det ha vært psykologisk lettere å spille sammen.

Dessuten mener vi kostymene var for dårlige. De var ikke gode nok, men

det skyldtes nok den korte tiden vi hadde til forberedelsene.

–Jeg forstår at Solvognen står bak organiseringen av aksjonene, men dere har jo oppfordret folk til å melde seg og delta i opptrinnene ute i byen. Var det mange som meldte seg utenfra? Og hvor mange deltok hver dag?

–Folk fra Christiania var i flertall under alle aksjonene, og det var nok nødvendig for å kunne styre det hele noenlunde programmessig. Men det var mange ukjente som også deltok, og det var stor gjennomtrekk av nye deltakere fra dag til dag. Deltakerantallet hver dag var på 70–100 mennesker.

–En meget gledelig ting ved Dyrehærens aksjoner var at så mange barn deltok.

Forts. side 15

Elgen gir blaffen

Et nytt forskningsprosjekt i Veidirektoratets regi tyder på at elgen mangler trafikk-kultur. Siden november i fjor er et elgtrekk i Nittedal blitt automatisk TV-overvåket, og selv om de mellom 70 og 80 dyrene som er fotografert viser tildels forskjellig atferd, synes det som om elgen er mindre redd for biler enn man skulle anta. Årlig drepes ca. 1000 storvilt på våre veier — i kollisjon med bil. Det er dette høye tallet man i Veidirektoratet håper å kunne redusere.

Overingeniør Per Engeset har sammen med teknikerne Bjørn Thoren og Arve Nyborg ansvaret for elg-prosjektet. Med videokamera, infrarød belysning og automatisk utløsermekanisme har de siden november registrert alle de elger som har krysset Hadelandsveien på et bestemt sted i Nittedal, mellom Rotnes og Aneby.

Dyrenes "sti" går her over veien en strekning på ca. 30 meter. Stedet er velkjent som dyretrekk, det er montert viltspeil og fartsgrensen er satt ned til 50 kilometer i timen.

—Viltspeilene illuderer rovdyroene når

de blir belyst av billyktene og er ment å skremme elgen fra å krysse veien når det kommer en bil. Det viser seg imidlertid at speilenes effekt er heller tvilsom. Dyrene venner seg til "advarselen" og effekten uteblir. Den samme tilvenning skjer med rote-rede blinklys, forteller Engeset.

Det er like etter skumringen at de fleste elger innfinner seg ved riksveien i Nittedal. På en TV-skjerm i Veidirektoratets bygning på Hølsfyr i Oslo kan Engeset i ro og mak studere dyrenes reaksjon på den sterkt trafikkerte veien.

—Vil disse forsøk bli videreført senere, eventuelt på andre steder?

—Ja, dette er bare begynnelsen. Senere vil vi benytte det samme utstyr blant annet i Østerdalen hvor vi vil gjøre forsøk med viltspeil som skal få dyrene til å krysse veien på bestemte steder. Vi vil også gjøre forsøk med automatisk varsel til bilistene når en elg nærmer seg. Den samme teknikken som utløser kameraet i Nittedal, kan kobles til en form for varsel. Målet er jo å redusere viltulykkene. Men foreløpig vet vi for lite til å kunne gjøre noe effektivt. Vi må vite mer om dyrenes atferd i forskjellige situasjoner, fremhever Engeset.

(Are Wormnæs.

Allright Gatevisa/Aftenposten.)

Vitjing hjå

Fosen Folkehøgskole

I forrige nr. av Gatevisa trykte vi en rapport fra Fosen Folkehøgskole. Der ble et titall elever stemplet og kastet ut fra skolen etter en hasj-sak.

Fosen er en av de mange folkehøgskoler der fasaden utad er belagt med humanitære og demokratiske ideer, som raskt avskalles når det gjelder den interne praksis ved skolen og forholdet elever/ledelse.

Mens elevene forsøkte å finne konstruktive forslag til løsninger på konflikten, var ledelsens reaksjon hysterisk og kompromissløs, av hensyn til "miljøet ved skolen" og "ansiktet utad".

Bla. gjenga vi et brev fra rektor ved skolen, Godal, til foreldrene til en av elevene. Brevet tyder på et ønske om den strengeste kontroll og opprettholdelse av fasaden.

Saken ved Fosen er ikke slutt —

de hysteriske reaksjonene fra rektor fortsetter. Vi har fått tak i et brev som rektor har sendt de utviste elevene — og et brev som de gjenværende elevene har sendt rektor....

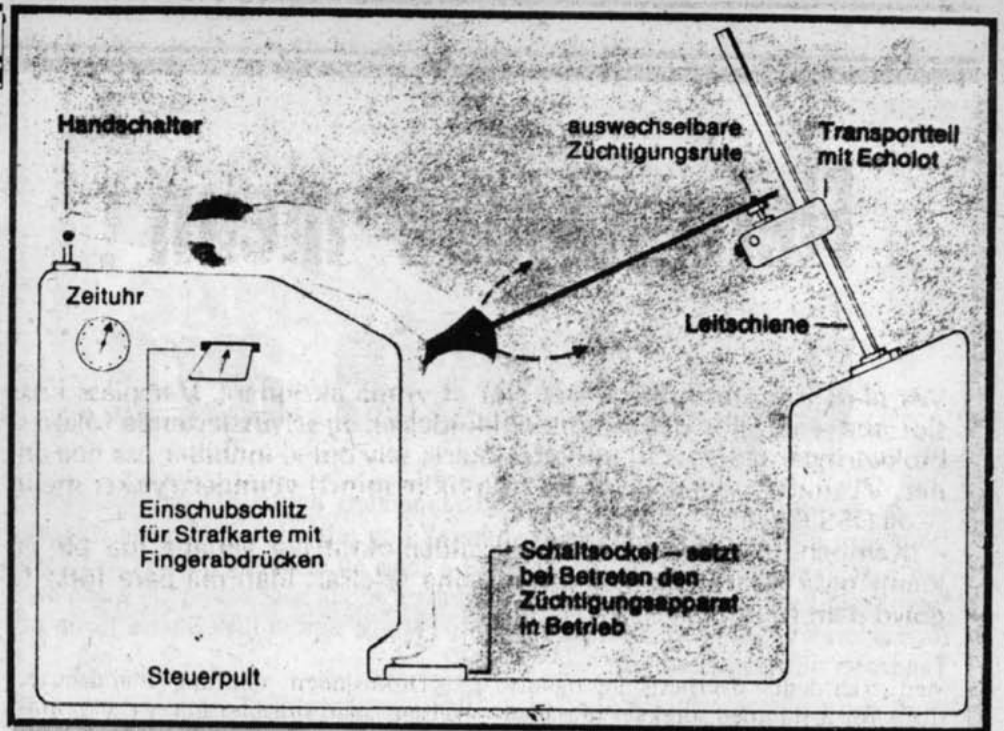
"Til dei elevane som vart bedne om å forlate skolen / vart utvist på grunn av rusmiddelbruk hausten 1977.

VITJING FOSEN FOLKEHØGSKOLE.

Vi har registrert at fleire av Dykk har gjefta skolen etter utvisinga. Så lenge vi skreiv 1977 og ulike sakar var under avvikling, fann vi ikkje dette spesielt urimeleg. No er vi i et nytt år, vi er på andre sida av ein ferie og saka er i eit nytt ljøs.

Reaksjonane på gjestinga er ulik. Sume elevar tykkjer det er hyggeleg, andre ser vel med meir blanda kjensle. Lærarane tykkjer det er eit stykke over grensa for vanleg folkeskikk. Ein kjem også i hug premissane for bortvisinga. Det var at ein ikkje torda ha Dykk her av dei miljøet var for mykje prega av rusmiddelbrukande. Her er vel ikkje gjesting å sjå stort annleis på enn fast tilstadesvering som elev.

Sterksast er reaksjonen ute i bygda. Sko-

Prylemaskinen er oppfunnet

En 70-årig vesttysker har tatt patent på en maskin som automatisk kan utdele spanskropspryl. Otto Tuchenhagen har fått patentnummer 2440396 til sin nye oppfinnelse.

Tuchenhagen finner selv prylestreff meget velegnet i moderne kriminologi. Til ukebladet Stern sier han at skatteyterne vil kunne spare to milliarder mark ved å ta hans maskin i bruk.

Det er i dag 55 000 fengselsfanger i Vest-Tyskland. Dette tallet vil vesentlig kunne reduseres hvis man lar de domte velge mellom prylestreff og fengselsopphold. Dette frie valg er allikevel nødvendig, sier Tuchenhagen, "fordi vi nå engang lever i et demokrati".

Han mener at 2000 prylemaskiner vil være nok til å avfolke tyske feng-

Maskinens funksjon er meget sinnrik: Den domte utstyres med et hullkort, som angir hvor mange slag maskinen skal gi ham. Han trer deretter avkledd inn i avstraffelsesrommet (bildet), stikker hullkortet inn gjennom en åpning, griper fast i et håndtak og stiger opp på en plattform, som automatisk starter spanskroret.

Det vipper ganske lett fra side til side, og er montert på en innretning som sørger for at det flytter seg litt på løvbryterens bakkdel hele tiden. På denne måten unngås for store bloduttredelser, skjont dette selvfølgelig kan reduseres etter straffens størrelse.

Selve spanskroret har nok en fi- nesse: Det er utstyrt med et ekkolødd som øyeblikkelig vil avsløre om offeret f.eks. har anbrakt en telefonbok som beskyttelse av sine rumpeballer.

len har fått eit mykje anstrengt tilhøve til lqkalmiljøet etter det som har hendt. Gjestinga frå utviste elever tilspissar dette i uynskt grad.

Såleis bed vi med dette om at de ikkje gjeftar skolen eller elevane her så lenge skoleåret varer.

Ynskjer nokon av Dykk kontakt med oss, så skriv eller ring foreåt. Desse plutselige opptredenane gjer det svært vanskeleg for oss.

Venleg helsing Jon Godal."

"Til lærerne.

Vi har registrert at de utviste elevene har mottatt et brev angående besøk ved Fosen Folkehøgskole. Dette krever en reaksjon fra vår side.

Hvis dere lærere mener at et nytt år og andre siden av en ferie kan få folk til å glemme at vennskapsbånd er knyttet her på skolen, er dere fullstendig ute på jordet. Det som skjedde før jul, knyttet folk sammen sterkt følelsesmessig, og dette vennskapet er det samme i 1978 og er ikke i noe nytt lys, som dere skriver.

Som dere sikkert vet er det vanlig folkeskikk at venner besøker hverandre. Vi kan ikke akseptere utfrysning av mennesker. Dette er en handling som strider totalt mot menneskelige hensyn og mot vår mening av

en ny livsstil.

Indirekte blir det sagt at de besøkende er en fare for det rusfrie miljøet. Dette er en meget sterk påstand, og det er å straffe oss for problemer som ennå ikke har oppstått.

Er det virkelig kommet reaksjoner fra bygda, og i så fall, skal hensynet til vårt rykte på bygda gå foran medmenneskelighet og medansvar oss imellom?

Denne saken angår i aller høyeste grad elevene her på skolen, og det er udemokratiske og følelsesløst ikke å konferere med oss hvordan denne saken skal løses. Dette er en sak hvor elevene skulle hatt medbestemmelse. Vi krever derfor en ny behandling hvor flertallet (lærere og elever) avgjør saken.

Jon Åge, Sidsel, Oddny, Anne, Grete, Gro, Sissel, Kristin, Cato, Harald Grete, Magne, Håvard, Per, Ingebjørg, Merete, Torunn, Ann, Evelyn, Kay, Bjørg, Torbjørn, Marit, Kristina, Laila, Turid, Robert."

Enda et brev — til Gatevisa:

Som ganske ivrig lesar av Gatevisa, vil jeg på det sterkeste kritisere redaksjonen eller andre som har tatt opp Petters og andre hasjsak ved Fosen Folkehøgskole.

For det første: Hasjbruk/misbruk er imot norsk lov. Og hva Gatevisa mener med å offentliggjøre personlige brev angående denne sak vet ikke jeg. Slik skriving er direkte slarv. På den annen side så forsvarer jeg heller ikke den skriving som er gjort i andre tidsskrifter om denne saka. Men offentliggjoring av Jons brev er noe av det mest simple som jeg mener er skrevet, uten at det skal gå ut over ytringsfriheten.

Og jeg spør dere direkte: Mener Gatevisa at hasj skulle være legalt i Norge? Det virker nå i hvert fall slik på meg og andre som jeg har spurt. Jeg er også interessert i, uten at det skal gå ut over andre, hvordan dere har bekommet dette brevet.

Med hilsen Svein Flottum, elev ved Fosen i fjor.

GA's svar på begge spørsmålene: He-he....

Flere mjuke menn!

Vår plass i samfunnhierarkiet gjør at vi må aksjonere. Vår plass i oss sjøl nødvendigjør det samme. Pikk-idealer og selvutslettende følelsesblokkeringer gjør oss til undertrykkere, selv om vi innbiller oss noe annet. Vi undertrykker kvinner – og (ikke minst) vi undertrykker menn – og OSS SJØL.

Kampen mot patriarkatets sosialdemokratiske variant må bli en kamp også for menn til å leve ut sine følelser. Man må bare først få gravd dem fram.....

Med cirka denne overbevisning og motivert for å slå noen sprekker i fasaden vår, dro vi på møte i Pax-huset for noen lordager siden. Der smøg vi oss inn i et fullstappa lokale, kjøpte oss en pils og satte oss ned blant 150 andre menn. Og det var derfor vi var der alle sammen: Vi var menn – og fungerte som menn. Tiden var inne til å gi oss sjøl en trokk i trynet. Vi skal vekk fra vår rosenrøde tilværelse på mannsjåvinismens tinder. Men hvor skal vi begynne? Pils nr. 2 rant ned i magen...

Jeg var nervøs. Det var vi nok alle sammen. Blant 150 mannsjeler blir ens egen nokså liten og dertil forvirra. Men det var altså disse følelsene jeg ville komme bort ifra.

Nåvel. Initiativet til dette møtet var tatt av en del folk jeg vil plassere i kretsen rundt det seksualpolitiske tidskriftet SUPERGUTT. Inspirert av Mandebevegelsen i Danmark og dens oppbygning og virkemåte, tok man skrittet ut og innbød til "stiftelsesmøte" for det man håpet ville bli en mannebevegelse her i Norge.

Responsten uteble ikke.

Behovet for å komme seg ut av sin egen avmektede passivitet og isolasjon dominerte motivasjonen til de fleste. Kvinnebevegelsens frammarsj de siste åra hadde fått de fleste til å føle seg enda mer tilbakeligende. Men behovet var ikke først og fremst å arbeide utad. De fleste oppmøtte sto på bann. Ingen hadde særlig erfaring fra mannsgrupper, og behovet for bevisstgjøring om sin egen funksjon som MANN sto sentralt. Forutsetningene for å jobbe politisk utad var at bevisstgjøringsarbeidet i basisgruppa hadde virket oppbyggende.

Diskusjonen i plenum gikk snart over i gruppediskusjoner, for at flere skulle få komme med sine synspunkter. Vi prata litt om oss sjøl, hvem vi var, hvorfor vi var kommet dit, vår motivasjon, og vi diskuterte berettigelsen for en organisasjon eller bevegelse.

Enigheten sprang ut av våre felles behov: En mannsbevegelse kan nok være et egnet forum for meningsutvekslinger. Men det vi har behov for er å komme sammen i grupper og starte et sted. "Det bør være en basis for man begynner å diskutere overbygninga...."

Diskusjonen omkring mannebevegelsen som organisasjon ga oss inntrykk av at dette ville komme til å bli en bevegelse der det kom til å bli høyt under taket politisk. Enkelte gikk så langt som til å hevde at man allerede burde tenke på å "strukturere" opp organisasjonen (det var ennå bare et møte), ellers ville alt "vanne seg ut".

Allikevel: Hovedinntrykket var at skulle det bli en bevegelse av dette, måtte den få et preg av autonomi. Dvs. at stammen i bevegelsen måtte bli alle basisgruppene, og at det sto enhver gruppe fritt å foreta seg noe på egen hånd. Mannebevegelsen kunne bli et større forum for basisgruppene, der erfaringene fra de forskjellige gruppene kunne utveksles. Etter hvert ville det da være mulig å jobbe utadrettet som bevegelse og ikke bare som isolerte enkeltgrupper. Noen hierarkisk overbygning ville således overflodiggjøres.

Gruppediskusjonene endte med en oppsummering, der en fra hver gruppe fortalte om synspunktene som hadde kommet fram under diskusjonen. Disse ble så løpende diskutert i plenum.

Utgangspunktet for møtet var noe slikt som "trenger vi en mannebevegelse". Og det gjør vi nok. Grunnstenen for en framtidig bevegelse ble lagt, da de oppmøtte som var interessert i å starte mannsgrupper (basisgrupper), fikk 10-15 mannsgrupper å dele seg mellom. Inndelinga ble foretatt etter geografisk beliggenhet, dvs. at alle i Oslo 10 starta sin gruppe, og at alle i Oslo 3 skulle starte sin, osv.

Det er bare å håpe på at denne inndelinga, som unektelig kan bli meget tilfeldig, ikke vil avskrekke folk fra å følge opp sine behov for å trenge gjennom sitt eget rollemonster og bygge opp en ny livspraksis. Vi får også håpe at mannsgruppene blir noe annet enn en intellektuell syklubb for politiske teoretikere. Det er mannens fortrenge følelsesliv som skal fram, og grunnlaget bør derfor være ærlighet framfor politisk skolering.

Jørgen

Mannsbevegelsen kan foreløpig kontaktes gjennom Supergutt, boks 8363 Hammersborg, Oslo 1.

Denne saken må sees i sammenheng med saken mot Bjørn Nilsen, mot Michelet, mot Blindheim, listesaken og trusselen mot Bjørn Unneberg. Det er ikke tilfeldig at Dorenfeldt står bak mye av dette. Samtidig ser vi politiopprustning og politivold, politi mot streikende arbeidere, husokkupanter og demonstranter. Dette viser oss at vi aldri kan ta våre rettigheter for gitt. Og vi kan trolig vente oss flere angrep på ytringsfriheten i tida som kommer.

Lg

Bryhn-saken, Dokumentasjon er en bok hvor de tiltalte har samlet en masse stoff for å underbygge sine påstander. De har gjort et imponerende arbeid. Boka er vel verd 15 kr. Bryhn-saken er ikke ferdig. Dommen ble anket på stedet. Derfor kan du godt kjøpe hvitboka. Den er fortsatt aktuell. ●

ASBJØRN BRYHN forts. fra side 3

tiltalte skyldige! Dermed har vi utvilsomt nærmet oss natt i Norge – for ytringsfriheten.

Da Alsaker skulle nedlegge påstand om straff mente han at hvitboka de tiltalte har gitt ut om saken måtte være et straffeskjerpene element! Han ville ha 3000 kr. i bot for nr.1 og 1500 for nr.2. For 3, 4 og 5 la han ned påstand om 30 dagers betinget fengsel. 10 000 kr. i bot fra hver, og at de alle sammen skulle betale en erstatning til Bryhn oppad begrenset til 100 000 kr.

Av fagdommerne fikk de (enstemmig): Nr. 1 2000 kr. i bot og 1000 kr. i saksomkostninger, nr. 2 1500 kr. i bot og 500 i saksomkostninger. Nr. 3, 4 og 5 fikk 8000 i bot og 2000 i saksomkostninger hver pluss sammen å betale en erstatning på 20 000 kr. Dommerne våget ikke å gi fengselsstraff.

Kvinner hjemme & på gata

Man skal ha en god unnskyldning for å stille opp i lange optog og skrike fram sine krav.

For å hjelpe på dette problemet har en del kloke anfører-hjerner opphøyd enkelte dager da man kan gjøre sanne ting i full offentlighet uten å bli trukket til ansvar for det siden.

De som en gang var arbeiderklassens kamporganisasjoner, har plottet ut 1. mai til dette formålet. Kvinnebevegelsen har også sin 1. mai. 8. mars er blitt den internasjonale kvinnedagen, en dag hvor organisasjonene møtes på gata etter måned-lange forberedelser (er parolen god nok? har den masseappell? gir den uttrykk for kravene? holder den politisk? har alle de involverte godkjent den?) og oppviser en styrkeprøve overfor offentligheten og hverandre.

Så deltar man da i optøyene, sler rundt med plakaten og lar seg beruse av alle menneskene og samlingen om verdier.

En dag i året, liksom.

Hvor er kvinnebevegelsen ellers?

Er kvinnekamp anno 1978 – i offentlighetens bevissthet – ikke annet enn en dag, noen tidsskrifter og en rekke pornobøl?

Egentlig ikke. Etter at den nye kvinnebevegelsen fikk "flying start" med kvinneår, med bevisstgjøring, med – endelig – en offentlighet rundt alle de problemene og hapløse situasjonene det følger av å være kvinne, og et ønske om oppgjør med mekanismene som gjør det så jævlig – har den borgerlige offentligheten så smått mistet interessen, og kvinneorganisasjonene har kommet inn i en ny fase. Den nye fasen er ikke preget av offentlige demonstrasjoner, stor-rekruttering og nye problemstillinger. Det synes å være mer en arbeidsfase:

– Kvinnehus i to byer (Oslo og Porsgrunn) – krisesentre, eller planlegging av slike sentre flere steder i landet – lokal abortkrig med legesvin og kristne hyklere – krig om barna, også denne på lokalplanet: hvem skal ta seg av barna, hvor lenge skal de gjøre det og i hvor stor grad skal de ha makt over

sjelene med kristne formalsparagrafer – faglig arbeid, hvor kvinnene nå har begynt å marsjere inn i organisasjonene og fremme sine krav der – alt dette gjør at det i en viss grad gjærer i kvinnebevegelsen, og det på en måte som både er mer tid- og arbeidskrevende og mindre "interessant" for offentligheten, enn de store utadrettede manifestasjonene.

Det siste året har det faktisk bare vært en liten gruppe som har drevet på med de "utadrettede", men for kvinnekampen en smule perifer aksjonene: Kvinnefronten, hvis hovedoppgave er å monstre flest mulig kvinner som er villig til å la seg telle for revolusjonen og undertrykke etter revolusjonen.

Stort sett er det så mye å henge fingrene i for dem som vil drive fram kvinnes frigjøring, at konfrontasjonene mellom de uforenlige holdningene har uteblitt – unntatt i Oslo i år, i forbindelse med 8. mars-feiringen. Her har hatske angrep, manipulasjoner og politisk krokben for "konkurrentene" vært helt framtrede fra kvinnefrontens side, mens de andre organisasjonene på sin side har hatt nok med fortvilelsen over dette mellom malingen av transparenter og trykkingen av lopesedler.

Men det er altså denne dagen, hvor alle lopesedlene skal foreligge og alt skal ligge til rette for en innbydende "kampdag"....

Kjære kvinneorganisasjonsledere, jeg er veldig glad i dere og dere gjør en fin jobb, det er ikke det. Men det gjelder altså denne ene dagen i året. Jeg kan ikke noe for det, men jeg føler ikke rusen. Jeg vet jeg burde rope høyt og helst la meg telle to ganger i toget, så har jeg gjort mitt. Men det er noen vonde ulyder inne i bakhodet mitt som forstyrrer gleden. Jeg kan liksom ikke fri meg fra assosiasjonene: Hvorfor skal dere gjøre akkurat sånn som mennene, bruke all tid og energi på parader, som egentlig bare har den funksjon at energien får utlopp for en stund og at borgerskapet blir beroliget. Unnskyld, unnskyld, men er ikke dette stener for brod? Jeg bare spør.

sph

Christianitter i Oslo:

'Hvorfor er det så striks moral her?'

I januar kom en gruppe christianitter til Oslo for å være med og feire bevaringen av Hjelmsgate 3 – og propagandere litt for sitt eget truede prosjekt, fristaden Christiania.

Her forteller de om møtet med Oslo.

Vi – Asbjørn, Ulla og Jørgen – tog til Oslo. Vi vidste egentlig ikke ret meget om, hvad vi skulle der. Jeg vidste faktisk ikke noget som helst. Men vi fant hurtigt ud af, at vi skulle op og fejre, at det slumstormede hus i Hjelmsgate 3 var blevet accepteret af det stive kommunale bureaukrati. Vi er en slags repræsentanter for det nu mere eller mindre accepterede, slumstormede Christiania. Der var arrangeret en flotlagkagefest i Chateau Neuf.

Det var en god fest, for i selve festen lå der en manifestation af, at det gode havde sejret. Vi boede hos en presset pige og en stresset dreng, skide søde og rare og med en utrolig overbærenhed med vores mærkelige vaner, gæster osv. i Oslos centrum. Herfra kunne vi med noen undren opleve biler, huse, fodgængerovergange, mennesker, normer eller moralske bud (opstød), offentlige transportmidler og Club 7.

Biler var der ikke så mange af som i Danmark eller København, men de er større og bruger mere benzin, – men var også mere hensynsfulde overfor fodgængere, hvilket også bevirkede at fodgængerovergangene var af en så mere tilfældig beskaffenhet. Husene var ind i mellom flotte og ikke grå og dødbeskidte som hjemme i København og det kunne tyde på mindre luftforurening. I det hele taget var stemningen i byen ret ustressed og provisiel. Jeg så kun 2 drankere på gaden i den tid jeg var der. Om det er fordi de

bliver glemt af vejen eller fordi det norske samfund er sundere end det danske og det svenske ved jeg ikke. Men gennemgående var folk i 40-50-års alderen ikke så fede, korpulente som hjemme.

Der var en meget striks moral. Jeg husker en dag, at vi sad i en sporvogn og begynte på spille og synge på grund af almindelig livsglæde... Det blev hurtigt stoppet med bemærkningen om at dette ikke var noget "Discotek".

Club 7

Ja, og så var der Club 7, som jeg i det følgende vil opkaste så meget galde som jeg nu kan komme på.

HVORDAN kan I mennesker i Norge acceptere og skyde penge (25 kr.) i sådan et stift, fantasiløst, humor-

forladt, pyramide-bureaukratisk foretagende?

Hvor de folk, som arbejder der, ligner og er det firkantede glasmonstrum af en kolos, de arbejder i.

FØJ, hvor var jeg ked af det sur, hamdirrende, vred. Mit møde med Club 7 resulterede i, at jeg gik i en halv time og folte, at jeg var blevet slått i hovedet med en kødhammer og ikke kunne komme mig over forskrækkelsen og derfor gik og sagde: *Fantastisk, utrolig, at det kan lade sig gøre? Utrolig, fantastisk, at det dog kan lade sig gøre? Hvordan kan det dog lade sig gøre? Utroligt, fantastisk, osv. osv. osv.*

Jeg så mennesker, som ser ud som jeg, og giver sig ud for at representere en livsstil, holdning – tænkende individer der ifølge udseendet skulle representere alt andet end konservativt maskespil – dodedans.

En flok tænkende kodkvæg, der bare stod og ventede udenfor et sexual-supermarked, venter på at kunne få det blå stempel til at komme til at bolle.

Jeg græd til mit inderste, jeg var chokeret. Jeg var chokeret fordi jeg ved, at man ikke behøver en stim kommercial Club 7 for at komme til at bolle.

Så vidt jeg ved, sker det også andre ting i clubben og hvis nogen vil gøre sig den ulejlighed at skrive og fortælle mig om Club 7's projekter og arbejder, ville jeg være glad. Men uanset hvad der ellers sker i Club 7, ville jeg gøre oprør, hvis jeg arbejdede der. Jeg vil opfordre jer, der arbejder der, til oprør mod den grå pyramide. (Jeg vil gerne hjælpe – så godt jeg nu kan.)

Alt i alt syntes jeg at vi mødte hjertervarme og kærlighed de fleste andre steder – trods bundne normer og striks moral!!

Til ambassadøren med klovnemaske

"All this life is but a play"
Vi brukte klovnens maske – dvs. sminkede os, da vi gik gjennom byen til den danske ambassade med 2.500 underskrifter for at bevare Christiania – for at overrække dem til den danske ambassadør – en hyggelig socialdemokratisk (læs: næsten upolitisk, ubevidst) gut.

Nordmænderne i demonstrationen sminkede sig som os, men var forbavset over, at vi brukte klovnemasker til en alvorlig demonstration. Tog vi ikke demonstrationen alvorligt? Ja – og nej! Vi tog det alvorligt, men vi ville osse vise, at det hele drejer sig om masker, for smidter vi maskene og kommunikerer med hele vores flade, kommer ærligheten frem. Så mødes alvorret og latteren i et og det samme – arbejdet med livet – bestrebelsene for at være (blive) hele, runde mennesker i en verden, der skal gøres fri fra psykisk og fysisk forurening.

Mange norske mennesker var bange – fremmedgjorte. De der var begyndt at se, at blive bevidste – var bange – meget forståelig – for det kræver mod og tålmodighet at gøre ap.

Man må gøre det alene – i begynnelsen – for så derpå at finde ud af, at man har intet at tabe, kun at vinde. Det drejer sig ikke om et mål, men om en vej. Hvad rager det mig, hvis vi oppnår noget godt, hvis vi har slått hinanden halvt ihjel undervejs, for at oppnå målet? Målet er ligegyldigt, det er vejen, det drejer sig om. Vi kan kun gjøre vores bedste – sørge for at leve undervejs – elske – utfolde os, le, og arbejdet – i balance med os selv, informere om tingenes tilstand. Bliwer det ikke motaget, får det være – så må vi alle gå ned i destruksjonen.

Nu har Christiania faet 2-3 års ny frist efter en folketingsdebat. Nu skal vi igen passe på at holde øje med at de sterke i Christiania ikke ofrer de svage i misforstået målrettet frihedskamp. Hvad rager det mig, at vi bevarer Christiania – hvis vejen går over de svages lig!

Kærlig hilsen og solidaritet fra Jørgen, Asbjørn og Ulla i Christiania

3100 underskrifter for Christiania

I januarnummeret av Gateavis oppfordret vi til innsamling av underskrifter mot rasing av Christiania. Etter to måneder har vi fått ialt 3100 navn. Dessuten en del støtteuttalelser fra organisasjoner, – deriblant SV-lag og studentorganisasjoner.

Vi har fått inn lister fra minst 100 steder i landet. Blant de mest oppsiktsvekkende resultatene nevner vi 77 underskrifter fra Nordfjordeid, og støtte fra 14 av 20 fanger i Skien kretsfengsel.

De første 2550 underskrifter ble levert Danmarks ambassade av christianitter som hadde kommet til Oslo i anledning Hjelmsgate 3-konserten, og norske støttespillere.

Fortsatt drypper det inn enkelte lister, men vi regner denne kampanjen for avsluttet nå. For øyeblikket ser det ut til at det danske folketing har gitt etter for folkemening & aksjoner i Danmark og andre land.

2 års fengsel for okkupanter

Stockholms Tingsrett har dømt 15 personer tilfeldig utvalgt blant de omlag 70 okkupantene som siden oktober har bebodd rivingshusene i Krumkargatan 8-12 på Söder i Stockholm. For "grov ulovlig inntrenging" ble de idømt bøter og betinget fengsel. Og det var ikke snakk om noen symbolsk fengselsmåned. Tvertimot: Ti personer ble idømt to år.

–Två år! Det låter som snudd på mord och våldtäkt, skrev Dagens Nyheter på lederplass.

Stockholms sentrum er blitt sterkt utbyttet de siste tiårene. Gamle leiegårder er revet på løpende bånd. I stedet har man bygd banker, parkerings- og varehus. Eller så har man luksussanert de gamle husene, og sett gjennom fingrene med snikkontoriseringen. I tråd med dette har det funnet sted en hemningsløs boligspekulasjon. Og dette er det ikke bare private hushaier som står bak: Kommunen har ikke gjort en døyt for å få slutt på spekulasjonen.

Resultatet: Vanlige mennesker har blitt flyttet ut til de triste, grå betongghettoene i forstadene. Reisetid til jobben er blitt tre- og firedoblet. I sentrum blir bare overklassen igjen, sammen med forretninger, kontoret og biler, biler og atter biler. En død, blyforgiftet by, hvor frustrasjon og brutalitet bare vokser.

Oppussing er billigst

Men utbygging avfoder motstand. Et eksempel på hva som kan skje, er de okkuperte leiligheten på Krumkargatan i Mullvaden-kvarteret. Det eies av det kommunale Svenska Bostäder, som besluttet å rive husene i stedet for å restaurere dem.

Okkupantene har overfor myndighetene lagt fram tegninger, beregninger og kalkulasjoner som klart viser at det billigste for leieboerne vil være å pusse opp kvartalet slik det står. Totalsanering og nybygg vil falle 4-5 millioner dyrere. Med støtte fra en tidligere økonomisk ekspert ved Byplankontoret, Seppo Isotalo, hevder de at nye boliger vil måtte bli subsidiert med 100 000 kroner av stockholmernes skattepenger.

Myndighetene lyver

Boligsituasjonen i Stockholm er kaotisk. 80 000 mennesker står i boligkø og venter på 20 000 leiligheter som skal være klare om 5 år. Men sosialdemokratene hetser og baktaler okkupantene. Aftenbladet skriver: "Okkupasjonen er reaksjonær." Og i det konservative Svenska Dagbladet heter det: "Ha ingen medlidenhet med okkupantene."

En av okkupantene forteller til Internationalen: –De kaller oss egoister,

som bare tar hensyn til våre egne interesser og sniker forbi de som lojalt venter i boligkøen. Skjønt de vet utmerket godt at boligkøen ikke fungerer.

–De sier at vi ikke betaler husleie, elektrisitet og vann, og at skattebetalerne kommer til å måtte stå for dekning av disse utgiftene. Det er løgn og det vet de. Dessuten har vi opprettet et spesielt fond for dekning av oljeforbruket, fordi Svenska Bostäder nekter å ta imot betalingen vår. ●

Okkupantene har sunget inn en EP-plate. Inntektene av salget er økonomisk støtte til Mullvaden. Skiva kan bestilles fra Musiknätet Waxholm, Rådhusgatan 12, Fack, 185 000 Stockholm.

ÅRETS KULT (UR) - BEGIVENHET!

At Arbeidskollektivet har klart å få igjennom bevaring av Hjelmsgt. 3, er svært oppmuntrende for alternativmiljøene i Oslo. Spesielt nå, når det ellers ser ut til at det blir gjort hva som helst for å oppløse disse miljøene. Og en fullsatt Chateau Neuf-sal under bevaringskonserten i slutten av januar tyder på at alternativkulturen er blitt et betydelig innslag i byen.

Hvordan var så denne konserten?

Arrangementsmessig var den bra, med få ventepauser. En annen ting er at Chateau Neuf, med stålør og kalde murvegger, vel er det lokalet i byen som passer Hjelmsgate-miljøet dårligst. Avstanden mellom scenen og publikum er også et problem.

Det hele startet med Saluki, ei rockegruppe bestående av gitarister, vokalist og saksofonist, og trommeslager. Etter en litt tam begynnelse spilte gruppa seg opp mot slutten: Mens åpningen gikk på rutine, var avslutningen mer engasjert, og energien i musikken fikk friere spillerom. — Av de som spilte solo kan tenoristen nevnes. Han hadde en fin tone i instrumentet (har tydeligvis hørt på Garbarek, kanskje også på Barbieri). Men rock-musikk tar sjelden i bruk alle de klangmulighetene som finnes i blåseinstrumentene.

Rock er ikke musikk man skal sitte nedsunket i stolsetene og lytte til, noe de publikummere som danset foran scenen hadde skjont. Musikken fungerer ikke uten at den er toveiskommu-

nikasjon.

Ei akustisk gruppe fra Fristaden Christiania hadde en kort avdeling. De spilte på kort varsel, og fikk dermed ikke tid til å sette i stand de teaterinnslagene som christianittene ellers ofte jobber med. Gruppa spilte viser, bl.a. en om bevaring av den rivings-truede Fristaden. Musikken hadde et rytmisk driv som var ganske enormt, de begrensede virkemidlene tatt i betraktning. Og det hele var upolert, upretensjøs og livfullt — på samme måte som miljøet i Fristaden.

Den positive overraskelsen på konserten var Bygeriljaen Lumbago. Ikke fordi de oppfylte de tradisjonelle musikalske kriteriene (eller kanskje fordi de ikke bryr seg særlig om disse kriteriene). De har et fritt og uhemmet forhold til musikken, og tør å ta i bruk de forskjellige virkemidlene. På denne måten greide musikken og de andre innslagene å trenge igjennom hindringer som svakhetene ved selve lokalet.

Det hele var en blanding av musikk

og politisk teater — et vilt show der velkjente figurer entret podiet i tur og orden: Den glattslikkede direktøren for salatfabrikken, som delte ut smaksprøver til publikum; den tyske offiseren som i eksersisstil dirigerte bandet; berufsverbot-tango, ledsaget av en lystig ølsprutende tyroler, mer opptatt av ølglasset enn av politikk. Videre fikk ml-erne sitt, likedan bondcromantikerne (de siste med parolen "beskytt den private eiendomsretten til jord"). Og istedenfor å komme med ferdigpakke- de, "positive alternativer", sier gruppa: "Tenk sjøl".

Visegruppa "Kong Lavring" hadde den utakknemlige oppgaven å følge opp Bygeriljaen, med en musikk som var enkel, uten "dobbelbunner" eller musikalsk ironi. På samme måte som en del andre grupper forsøker de å modernisere de gamle folkevisene, med mer eller mindre hell. Folketradisjonen byr på mange muligheter, men det krever ganske mye å unngå forvirringer eller blek imitasjon. Grupper som "Kong Lavring" lykkes ikke på samme måte som de sangerne som har hatt folkevisene som en naturlig del av miljøet. Musikken til "Kong Lavring" blir bundet og rettlinjert i forhold til originalversjonene, der visene hele tida utstyres med forsiringer og spesielle he-

vinger og senkninger av tonene, og der hver enkelt sanger er lett kjennelig pga. det spesielle preget på stemmen.

Med litt mer personlighet og evne til å slippe seg løs, kunne ei gruppe som Kong Lavring lage sine egne versjoner av visene, som kunne stå ved siden av originalversjonene og som ikke trengtes å sammenlignes med dem. Det materialet som gruppa bruker, er godt nok — bl.a. spilte de "De to søstrene" — en av de aller fineste visene fra middelalderen.

I tillegg til disse gruppene spilte Celeste i kjelleren. Og det ble sendt kortfilmer. Dessuten hadde christianittene et informasjonsprogram om fristaden.

Det hele frister til gjentagelse. Men da kanskje et annet sted enn Chateau Neuf. Og hva med også å prøve å få tak i en punk-rock-gruppe, og en fri-jazz-gruppe (disse formene er blant dem som best gir uttrykk for bymiljøet i dag)? Dessuten kunne det inngå et informasjonsprogram om miljøet rundt Hjelmsgt 3, som kunne bestå av lysbilder, litterære ting etc.

Og forøvrig: Alle gruppene spilte gratis. Overskuddet av konserten går til oppussing av arbeidskollektivet, og til å dekke utgifter ved bevaringsarbeidet. T.A.

Oljeeventyret

NRK har "forskånet" norske TV-tittere å se filmen "Oljeeventyret" av Svend Wam og Petter Vennerød. Den var for "dårlig".

Nå fikk allikevel 1000 deltakere på Hjelmsgate-konserten i Chateau Neuf se filmen. Begeistring tyder på at publikum på denne konserten ikke delte NRKs vurdering av filmen. Men så var det vel ikke akkurat de gjennomsnittssamfunnsbevarende elementer som var representert der.

Først ble Bredo Greves "Den fine pelskåpa di" vist — en informativ film om mink, rev og annen pelsproduksjon. Den viste hvor "bra" dyra har det i burene sine, om "humane" avlivingsmetoder for å spare skinnen, flåing, etc. Den som ikke fryser i minken sin etter dette bør ta seg sjøl opp til grundig vurdering.

Den neste filmen var Svend Wams og Petter Vennerøds "Oljeeventyret" — filmen som ble laga for NRK som informasjon om oljen, og nekta vist i TV.

Filmene er i hovedsak basert på intervjuer med alle som har noe med oljen å gjøre — direktører, arbeidere, dykkere, verneombud, konene til

plattformarbeiderne, fremmedpolitiet i Stavanger, lokalbefolkning, sosialarbeidere og miljøaktivister.

Uten at spørsmålene blir mer "tendensiøse" enn det vi har hørt i radio og TV i andre forbindelser, får vi et ganske annet inntrykk av "oljeeventyret" enn det norske massemedia har fora oss med til nå. Filmene er kort og godt informasjon om "oljeeventyret i Norge" og den er et nydelig eksempel på hvordan en informasjonsfilm skal fungere — her blir minst mulig sagt av produsentene, alt overlates til seerne: Bedøm og tenk sjøl.

Forøvrig blir filmen bedre og bedre for hvert år som går. Den ble nemlig laga for blowouten i Nordsjøen, og bare det gjør den til et kuriosium (det som blir sagt der, fra enkelte hold, om sikkerhet og øko-hensyn, blir helt idiotisk når vi ser hva som skjedde under blowouten).

NRKs begrunnelse for ikke å vise filmen er ganske enkelt at den er for dårlig, og det er ikke spesifisert i hvilken forstand de mener den er dårlig. Jeg er ikke film-menneske, men såvidt jeg forstår var den ikke for dårlig hverken teknisk eller billedmessig, vi forsto utmerket godt både det vi så og hørte... Dessuten blir det fra NRKs side sagt at Beethovens 9. symfoni ikke er passende bakgrunnsmusikk...

Det er iallfall tydelig at i vårt "demokratiske" og "objektive" NRK tolereres ikke annen informasjon enn den som er ønskelig ut fra samfunnsøkonomiske hensyn: det hele skal gli pent inn sammen med det vi ellers får tredd nedover hue av aviser, radio og TV. Og at dette er et klart eksempel på politisk sensur tror jeg ikke det hersker noen tvil om hos noen av de 1000 som så filmen på Chateau Neuf.

Filmene bør vises om igjen — dessuten kunne det være artig å få en annen begrunnelse enn dårlig fra NRK.

Et bedre eksempel på rein sensurvirksomhet enn tilfellet "Oljeeventyret" har i hvert fall jeg ikke sett.

Martine

Konserten er løs!

SVAR
Er du med?

Med dette innbød arbeidskollektivet i Hjelmsgate til bevaringskonsert/fest i Chateau Noff 31. januar i år.

Som arrangør kan vi bare takke musikere, filmfolk, teaterfolk, christianitter, og ikke minst publikum (det var dere som slapp konserten løs — fikk det til å rulle, selv om dere kanskje ikke var klar over det sjøl). Vi som var "ansvarlige" arrangører måtte flere ganger i løpet av kvelden klø oss i hue og spørre om DETTE var oss.... Og som sagt, det var i like stor grad dere!

Økonomisk ble konserten en kjempesuksess, etter at alle regninger (inkl. middag på by'n for konsertgruppa) var betalt, satt vi igjen med 14.000 kr. Disse pengene går til et oppussingsfond som arbeidskollektivet disponerer. Pengene vil bli brukt til å pusse opp huset innvendig. Utvendig vedlikehold er huseierens (kommunens) jobb, og vi

har ikke lyst til å gjøre jobben for dem.

Arrangementsmessig gikk det bra. Det eneste som ikke fungerte skikkelig var det tekniske anlegget, som vi hadde leid av firmaet Supersonic for 2.500 kroner, noe vi seinere fant ut var en jævla stiv pris for et slikt leieforhold. På grunn av tekniske forhold i forbindelse med feilaktig omkopling og tilpassing av de 22 (!) høyttalerne ble lydgiengivelsen i nedre del av salen sterkt odelagt av forvrengning, mens kvaliteten i den øvre delen stort sett var brukbar. Konklusjonen blir i alle fall at vi forsøker et annet firma neste gang og råder andre til å gjøre det samme.

Forøvrig blir ikke dette det siste Hjelmsgatekollektivet arrangerer. Vi har fått blod på tann og nye erfaringer, så følg med til hosten, det blir sikkert flere "løse" konserter i forskjellige varianter.

For konsertgruppa, Martine

Kampen om gatene

En eldre polittalsmann var ikke helt på jorden da han karakteriserte den siste tidas oppror i Italia på denne måten:

"Vi opplever en gradvis og desentralisert versjon av Frankrikes mai-oppror '68. Italia er et mye mer fleksibelt samfunn, så det tar lenger tid før det (truende sammenbrudd) bryter ut."

Dagens Italia minner mye om '68, hvis man fokuserer på massemobiliseringen av unge, deres angrep (også fysiske) på det tradisjonelle og sekteriske venstre, deres direkte-aksjons-taktikk overfor politiet og forretningseliten, deres mot-kulturelle forakt for alle avskyninger av ideologi og autoritet.

Men den "Italienske Våren '77" som resulterte i de mest voldsomme gatekamper sett i Roma og andre store byer siden den andre verdenskrigen, har kastet ei helt ny gruppe mennesker ut på den politiske scena — ei klasse hvis revolusjonære potensiale en bare kunne ane i '68.

Blant disse nye deltakerne finner vi — *Metropolindianerne*, med kostymer og krigsmaling, arvtakere etter provene og yippiene. De er militante "antipolitiske" og de spottende slagordene deres er ikke bare retta mot kapitalismen (som i '68), men også mot anti-kapitalister av gammelt slag. "Lenge leve oppofrelsen!" "Direktormakt!" osv.

— *"Autoriduttori"*, grupper av sjølbetalte prisnedsettere som bygger en bevegelse hvis gjøremål er å trykke sine egne buss- og teaterbilletter, elektrisitetsregninger, osv. — videre å robbe supermarkeder og andre forretnings-etablissementer for å beslaglegge varene på vegne av dem sjøl — konsumentene.

— *De sjølstendige (autonome) gruppene*, som verken kan telles eller beskrives, bringer sammen samfunnets "mifostre": Homoseksuelle, feministe, underproletariatet, og holder en linje som er spontan, uærbodig og anti-autoritær, uavhengig av partier og politiske retninger.

Tilsidesatte arbeidere

Men det er et enda nyere og viktigere element: Hæren av "tilsidesatte" arbeidere — tidligere arbeidere og arbeidsløse ungdommer, som er blitt kasta ut av samfunnsmaskineriet på grunn av bolgene i den kriseramma kapitalistiske økonomien. Dette er dotre og sønner av fattige bønder i sør, overlevende fra storbyghettoene, lave funksjonærer og butikkarbeidere som har mista sikkerheten i jobbene sine (noen kaller dem "filleborgerskapet") og, i stadig større grad, det er "kriminelle" elementer som endelig begynner å få opp øya.

Det italienske magasinet *Anarchismo* skriver i en rapport sendt til Open Road: "Minoritetene, som har vært satt utafør retten til å arbeide, har funnet seg sjøl i ghettoene som kapitalistene har skapt til dem. De har ikke blitt gitt noe annet alternativ enn å akseptere ei framtid som kriminelle..."

Men om de herskende klasser hadde forutsett en kriminell oppblomstring, hadde de på den annen side ikke ventet seg en politiseringsprosess blant kriminelle. Dette er en prosess som har sin årsak i den sterke propagandaen

som rettes mot denne gruppa, og den stadig større tilstedeværen av kameraer i fengslene."

Forskjellen mellom '68 og '77 blir uttrykt på en annen måte av et medlem i ei sjølstendig feministgruppe:

"Mai '68 var de privilegertes revolusjon, barn av vellykka foreldre. '77, på den andre sida, er de desperates re-

navn.

"De frynsete gruppene av i dag — de homoseksuelle, de arbeidsløse, de sjølstendige gruppene, anarkistene, — de har ingen representanter," sier en Metropolindianer. (Zero.) "Bevegelsen må finne sitt uttrykk i gateforsamlingene, og bare der, — gjennom alles forskjellige og likeverdige syn. Ingen elite,

ITALIA

KAMPEN OM GATENE

1977 blei et rødgloedende år i kriserammede Italia. Og da tenker vi ikke et øyeblikk på aktivitetene til "eurokommunistene" i PCI (Italias kommunistparti), tvertimot. Helt andre grupper har vært drivkrafta i det revolusjonære oppsvinget. PCI har med historisk sedvanlighet stilt seg på reaksjonens side.

Artikkelen som følger her, er oversatt fra kanadiske OPEN ROAD, og er således ikke helt fersk. Allikevel gir den en oppsummering og en overflatisk analyse av årets, og spesielt vårens, hendinger i Italia.

Den gir altså ikke noe omfattende bilde av krisa, men er en slags innfallsvinkel til å se hva som rører seg bak borgerpressas oppslag om kaos og "anarki". Og husk: Som alt annet må den leses med kritisk sans.

volt, de arbeidsløse i dag og i morgen, proletariatet. (Gjengitt i det britiske anarkofeminist-bladet ZERO.)

Videre, ulikt '68, har den nye bevegelsen nektet å akseptere ledere eller løsninger til politisk organisering — til og med fra ultra-venstre, inklusive anarkistgruppene. Dette er en klar dreining vekk fra de gamle heltene. Che går i søpekassa sammen med Marx, og Cohn-Bendit (1) er bare et

ikke noe byråkrati — ikke engang symbolsk. Kun sjølstendig handling."

Disse handlingene hadde vokst fram gjennom mange måneder over hele Italia, men eksploderte først om våren på de største universitetene.

Universitetene som parkeringsplass

Arsaken: Det hadde endelig gått opp

for titusener av unge folk fra arbeider- og bondefamilier at reformene etter '68, som åpnet universitetene for dem, stort sett var blitt en måte Staten kunne parkere et større antall arbeidsløse for noen års tid.

En tredjedel av de arbeidsløse ungdommene i Italia var allerede uteksaminert fra universiteter og høyskoler, og nå presset storkapitalen på med nye strenge tiltak for å få arbeiderklassen til å betale for vanskelighetene i den nasjonale økonomien.

Lunta blei tent da de kristelig-demokratiske statlige universitetsmyndighetene prøvde å trekke tilbake noen av de innrømmelsene som ble gjort 68-69, ved å skape et lukket system, basert på eksamensprogrammer. Et system som ville føre til at majoriteten av studenter måtte forlate universitetet etter to år, for å gå ut i en tilværelse av underbetaling, eller i verste fall, arbeidsløshet.

De massive studentdemonstrasjonene som fulgte tidlig denne våren ble møtt med brutale represalier fra politiet og bevæpnede, fascistiske borgervernbander. Serien av hendinger som utløste det hele, fant sted i februar da ei gruppe fascistiske bevæpnede med revolvere tok seg inn på universitetet i Roma, der de såret to studenter, hvorav den ene livsfarlig.

Dette overgrepet skjedde rett foran øynene på politiet, som ikke foretok seg noe.

Neste dag, under en offisielt godkjent protestdemonstrasjon mot skytinga, brot tre tusen mennesker ut av hovedforsamlinga og løp gjennom gatene, der de angrep fascistenes hovedkvarter med molotovcocktails og steiner.

På veien tilbake til universitetet ble studentene sjøl overfalt av sivilpolitiet, — med det resultat at to studenter ble såret og arrestert for besittelse av våpen.

Det var dråpen som fikk begeret til å flyte over. To dager etterpå ble universitetet i Roma okkupert av studentene. Politiet — med hjelp av samarbeidende bøller fra kommunistpartiet — omringet stedet og holdt det beleiret i to uker, uten å lykkes i å bryte okkupasjonen.

Molotovs mot "euro-kommunistene"

Den 17. februar arrangerte 2000 kommunister og løpegutter fra fagforeningsbyråkratiet et bevisst provoserende møte på universitetsplassen.

Sjefssvinet Luciano Lama erklærte okkupantene for kriminelle, og ropte etter politiet til å stenge opprørsentrene.

Lama & Co. ble jaget fra universitetet av 2000 "autonomister" (medlemmer av sjølstendige grupper), bevæpnet med molotovcocktails, kjettinger og brostein.

Fra dette øyeblikket begynte konflikten å spre seg. Den nye bevegelsen satte fart i titusener av folk fra et vidt spektrum av samfunnslag.

Mens bevegelsen manglet noe klart definert politisk mål, var de forskjellige gruppene og enkeltpersonene samlet i sin motstand mot forverringa, enten det var på universitetet, på jobben,

"MAI '68 VAR DE PRIVILIGERTES REVOLUSJON, BARN AV VELLYKKA FORELDRE. '77, PÅ DEN ANDRE SIDA, ER DE DESPERATES REVOLT, DE ARBEIDSLØSE I DAG OG I MORGEN, PROLETARIATET."

i hussituasjonen, offentlig transport, konsumentrettigheter eller viktige sosiale tjenester.

I midten av mars hadde motstanden tatt karakter av et veritabelt revolusjonært motangrep. I fire dager ble hele landet rystet av en bølge av gatekampr uten sidestykke i Italia, som et svar på drapet på et militant medlem av det avantgardistiske Lotta Continua (2), utført av politiet ved en demonstrasjon i Bologna.

I Bologna, Roma, Milano og Torino – og til og med i sør-Italia – var hundre tusen partisaner fra den nye bevegelsen engasjert i militante kamper med ordensmakta.

Demonstrasjonstog kom under ild fra politi og militære, de trakk seg tilbake, omformet seg til små grupper, omgikk politibarrikadene, samlet seg på den andre sida og bygget sine egne barrikader der de ville stå fast og slåss, for så å forsvinne i mørket.

Hele befolkningen var på offensiven, de valgte og behersket bylandskapet, de satte Statens overlegne våpenmakt sjakkmat med sin egen mobilitet og spontanitet. Taktikk og strategi ble staket ut av gatenes "kamp-komiteer", og områdene kommuniserte gjennom et nett av piratradio-stasjoner.

En dag ble situasjonen beskrevet slik av en borgerlig avis:

"I syv timer var Roma overgitt til den fullstendige urbane krig. Våpenbutikkene ble tomte, utallige butikker, kafeer og hoteller ble rasert, og hundrevis av biler og busser ble knust, veltet og satt fyr på... Signor Francesco Cossiga, innenriksministeren, beskrev hendene som "en nøye forberedt og kriminell plan med utspring i geriljaen", og ungdommene ga virkelig et slikt inntrykk. De beveget seg planmessig og uten følelser, mens de rolig utførte så mye skade som mulig."

Stille som i Beirut

Stillheten la seg til slutt over byene igjen (noen sa det var som stillheten i Beirut). Dette var delvis et resultat av de militære lovene myndighetene tok i bruk, men også i stor grad forårsaket av kommunistpartienes bakvaskelser og avledningsmanøvre – som et desperat forsøk på å drive en kile inn mellom bevegelsen og massen av italienske arbeidere.

Liksom de andre eurokommunistiske partiene (Spania, Frankrike, til og med Mexico), håper det italienske kommunistpartiet å vinne parlamentmakta ved å vise landets *egentlige* sjefer at de er i stand til å temme arbeiderklassen. I jakta på dette målet forteller de arbeiderne og de fattige at de må ofre sine egne interesser for å "støtte Staten og nasjonen", og be-

nytter enhver anledning til å stemple all sjølstendig aktivitet som uakseptabel, innfor-kapitalistisk, individualistisk og fascistprovokatorers verk. Ikke rare forskjellen med '68, da de konservative skrek at "rebellene øvet vold på den store massen studenter som tok studiene seriøst".

Kommunistpartiet, i sin rolle som

"det nye politiet", har gitt et mektig puff til utviklinga av en høyt sikret stat i Italia, etter modell av vest-tyskernes "sterke Stat".

En hel rekke nye tiltak har blitt truffet som svar på den nye bevegelsens aktiviteter, så vel som aktivitetene til geriljagrupper som "de Røde Brigader" og "Proletariatets bevæpnede kjerne",

grupper som mer og mer handler i forståelse med massebevegelsen.

Blant de nye tiltakene er restriksjoner i de individuelle frihetene, politisk svartelisting, trusler overfor offentlig ansatte og tilbaketrekking av garantert anti-inflasjons lønnsindeks. Gamle fascistlover er blitt plukket fram igjen, og nye fascistlover blir laga, som gir politiet myndighet til å arrestere alle som er mistenkt for "udemokratiske politiske intensjoner". Loven gir faktisk også myndighet til å drepe, under foregivende av en "midlertidig utvidelse av de konstitusjonelle styrkenes offisielle plikter som består i å sikre indre orden".

Den nye bevegelsen tok seg en lang pause over sommeren, mens skolene var stengt, og arbeider nå med forberedelser til vinterens mobilisering. Men det gjenstår å se om de kan fortsette å intensivere kampen, stilt overfor et bedre forberedt statsapparat og ei venstreside som er mer bestemt på å ta styringa. Kanskje ender det opp som enda en "protest"-kampanje.

Appell til arbeidere

Den månedlige anarkist-avisa *A-rivista Anarchica* har oppfordret de sjølstyrte gruppene til å "utvide, konsolidere og klargjøre det revolusjonære prosjekt" for de prøver å bringe kampen inn i en opprørske fase. Dette betyr mer propaganda i landets sørlige halvdel, og også å utvide massegrunnlaget til å omfatte langt flere vanlig ansatte arbeidere i alle regioner.

De sjølstyrte gruppene har en rekke vanskelige politiske avgjørelser foran seg. De trenger å bli organisert (kanskje føderert er et bedre ord), og de trenger å avgjøre politiske mål. Deres eneste forsøk på et politisk program, som innebærer sjølstyre for universitetene, var dødfodt i det øyeblikk okkupasjonene tok slutt.

Bevegelsens anti-politikk, som i første fase har vært dens hovedstyrke, ser ut til å legge en demper på denne typen aktivitet. "Det er ingen grunn til å ha et mål," sier et gruppe-medlem, "for når en har objekter, betyr det at bevegelsen allerede er i ferd med å dø. Dessuten kan en risikere å oppnå målene."

Hvis du begynner å spørre hva du ønsker av livet med en gang du forlater din mors kropp, er du gammel etter seks måneder." ●

Fotnoter:

- 1) Daniel Cohn-Bendit: Sentral figur under maiopprøret i Paris '68. Pax-bok: "Den senile kommunismen".
- 2) "Kampen fortsetter". Leninistisk avantgarde-gruppe med "halvterroristisk" fortid.

oversetter: Ulf

Kommunistenes lov og orden

"Vårt standpunkt mot terrorisme er et tradisjonelt standpunkt for den marxistiske bevegelse. Det er et standpunkt som Marx tok i polemikken mot anarkismen, og det ble til og med antatt senere av Lenin mot terrorismen i Russland på slutten av 1800-tallet."

Det er nestformannen for PCI's parlamentsgruppe, den 53-årige juristen Fernando di Giulio, som uttaler dette i et intervju i Information den 20. februar. Di Giulio er medlem av sentralkomiteen og foretningsetvalget i partiet.

"Som følge av en rekke politiske og historiske årsaker har størstedelen av

den italienske arbeiderbefolkning til forskjell fra andre land, valgt å uttrykke seg gjennom kommunistpartiet.

Men der har de ikke hatt mulighet til å styre landet. Det kan ha vært med på å gjøre de ytterste venstrefloyene despe-

rate."

Men Fernando di Giulio mener ikke at kommunistpartiet har sviktet ungdommen. Derimot sier han: "I en så alvorlig sosial, politisk og til og med kulturell krise som vi her i landet opplever, nærmer ungdommen seg politikk på en mye mer elementær måte. Den har derfor en tendens til å forenkle den politiske kamp. Først i en senere fase vil det lykkes disse unge å forstå det i virkeligheten mer kompli-

serte politiske bilde."

Mer politi loser ikke problemet med den politiske vold, men i likhet med alle andre politiske partier går PCI inn for lov og orden. "Uansett hvilken årsak volden har, skal den fordømmes politisk og bekjempes med landets lover, domstoler og politistyrke," fortsetter di Giulio. "Løsningen er ikke å få mer politi, men å få den eksisterende politistyrke til å arbeide bedre."

KAMPEN OM ITALIA

Den 12. desember 1969 fant det sted et bombeattentat mot Landbruksbanken i Milano. 16 mennesker ble drept og 90 såret.

Den 36-årige arbeidsløse Pietro Valpreda ble utpekt som en av de hovedansvarlige for attentatet. Han var medlem av anarkistgruppa "22. mars". Et annet medlem var Pino Pinello, som også ble utpekt som ansvarlig for attentatet.

Den 16. desember 1969 ble Pino Pinelli drept ved et fall fra vinduet i fjerde etasje i Milanos politihovedkvarter. Under et tre-dagers brutalt politiforhør ble han sannsynligvis så lemlestet at politiet fant det best å kaste ham ut av vinduet. "Selvmordet" ble dengang

Snart ti år etter er rettsaken mot Valpreda fortsatt ikke avsluttet. Skjønt i dag er det få som betviler at fascistene sto bak bombeattentatet mot banken på Piazza Fontana. Pierre-Jean Surgeon blir nå ansett som hjernen bak Milano-attentatet.

En av de andre man mener var ansvarlig heter Stefano delle Chiaie. Sammen med prinsen Junio Valerio Borghese skal han ha deltatt i det mislykte statskupp-forsøket natten mellom den 7. og 8. desember 1970.

Den tidligere sjefen for Italias militære etterretningsvesen, SID, skal også ha spilt en fremtredende rolle i dette kuppforsøket. Han het Vito Miceli, og ble i oktober 1974 avsatt fra sin stilling, arrestert og siktet. Under forberedelsene til rettsaken mot ham ble det åpenbart at SID aldri hadde gjort noe for å hindre den fascistiske terroren. SID visste om alt som foregikk, men de sa ikke fra. SID hadde sine folk til stede når fascistene planla sine attentater.

Vito Miceli er aldri blitt dømt for disse forhold. Han ble stilt opp som valgkandidat i 1976 for det fascistiske MSI. Movimento Sociale Italiano. Lovverket tilsa derfor at han ble løslatt. I dag sitter han som italiensk parlamentsmedlem.

Vito Miceli var betalt av CIA. Da kongressen i USA våren 1976 gransket CIA's virksomhet, ble det klart at Miceli bl.a. i 1972 hadde mottatt 800 000 dollar (eller 4,4 millioner kroner) fra USA's etterretningsorganisasjon. Dette beløpet ble utbetalt etter innstendig påtrykk fra daværende USA-ambassadør i Italia, Graham Martin.

I et brev til hovedkvarteret i Washington understreket Martin at pengene var nødvendige fordi "det er viktig overfor disse personene å vise vår solidaritet". Ambassa-

offisielt utlagt som bevis for Pinellis skyld. Begivenhetene skapte et nytt ord: "Selvmyrder".

I dagene omkring attentatet i Milano forsvant den venstreorienterte forleggeren Giangiacomo Feltrinelli. Først to år senere, den 14. mars 1972, ble han funnet drept ved foten av en høy-spenningmast utenfor Milano. Tilsynelatende var han sprengt i hjel av en dynamitladning, som han var i ferd med å montere.

Pinelli og Feltrinelli var henholdsvis den første og den siste av i alt tolv personer, som kan ha hatt kjennskap til det fortsatt uopklarte attentatet i Milano. Samtlige tolv har mistet livet under gåtefulle omstendigheter.

Det totale omfang av CIA-bestikkelsen til CIA ble fremfor kongress-komiteen oppgitt å være 75 millioner dollar. Disse vel 410 millioner kronene var blitt betalt til politiske partier og kandidater siden CIA's opprettelse i 1947.

Og CIA-penger er faktisk ikke det eneste middel til politisk påvirkning. Parallelt fungerer de store multinasjonale selskaper. Mobil Oil utbetalt 10 millioner kroner til sine politiske kunder i 1970-73. Exxon (her hjemme bedre kjent som Esso) har innrømmet for årene 1963-72 å ha overført 59 millioner dollar til politiske partier i Italia. 225 millioner kroner - alt som er godt for Exxon, regnes tydeligvis også å være godt for Italia.

USA truer fortsatt

Før valget i 1976 advarte Kissinger det italienske folk mot å stemme på kommunistene. Italia er medlem av NATO. Amerikanske flåtefartøyer og fly benytter en rekke baser i landet. Hvis kommunistene skulle komme med i regjeringen, ble det truet med å stenge Italia ute fra alle beslutningene i NATOs sentrale organer.

Etter at Andreottis regjering trådte tilbake i januar i år, ble den samme trusselen gjentatt. USA's ambassadør i Italia ble midlertidig trukket tilbake. Samtidig ble det uttalt at USA ikke ønsket å se "ytterligere skritt som bringer det italienske kommunistparti nærmere regjeringsposisjonen".

dør Martin hevdet framfor kongressen at utbetalingene var godkjent på høyeste hold, hvilket dengang ville si president Nixon og utenriksminister Henry Kissinger.

Henry Kissinger - Italias beskytter

Daværende utenriksminister Kissinger uttalte seg sjelden kritisk overfor CIA's politiske bestikkelser. Den 25. september 1974 ble han innkalt til å vitne for den kongress-komiteen som gransket CIA's aktiviteter i Chile under Allendes regjeringstid. Kissinger fastholdt at denne organisasjonen spilte en viktig rolle for å hindre kommunister i å komme til makten:

"Dere angriper oss, tilføyde han, på grunn av CIA's arbeid i Chile. Og dere ville angripe oss atskillig sterkere hvis vi ikke gjorde noe for å hindre kommunistene i å gripe makten i Italia eller andre land på det europeiske kontinent."

Kissingers uttalelse ble gjengitt i New York Times to dager senere. Ingen har tydeligvis funnet det nødvendig å dementere dem.

410 millioner kroner fra CIA

Ved kommunalvalgene i Italia i juni 1975 fikk kommunistpartiet PCI 33,5 prosent av stemmene. I kommunestyrene rundt om i landet fikk kommunistene makten over 60 prosent av befolkningen. Med et visst kjennskap til CIA, er det ikke forbausende at etterretningsorganisasjonen da reagerte. Imidlertid var det noe forbausende at omfanget av bestikkelsen skulle bli klarlagt av selveste CIA-direktøren, William Colby. - Med Colby som kilde skrev Washington Post i januar 1976 om et støtteprogram på 6 millioner dollar (eller omlag 33 millioner kroner). Det beløpet var av CIA bevilget til Italias sentrumpartier og da i første rekke det kristeligdemokratiske regjeringspartiet.

venstre for kommunistpartiet spør imidlertid om en regjering med kommunistisk deltagelse vil innebære noen ny økonomisk politikk. Vil kommunistene kunne bruke en regjeringsdeltakelse til annet enn å styrke sin egen posisjon?

3 millioner arbeidsløse

Italia har omlag 2 millioner registrerte arbeidsløse. I tillegg kommer en million ikke-registrerte, førstegangs arbeidssøkende i en alder mellom 18 og 25. Fordi de ikke tidligere har vært i fast arbeid, har de ikke krav på arbeidsløshetsstrygd. På arbeidsmarkedet står de uten sjanse for å få jobb.

I 1976 ble det anslått at 800 000 italienske barn må betraktes som helt eller delvis forlatt eller oppgitt av sine foreldre. Over syv tusen personer under 14 år arresteres hvert år, for senere å bli løslatt fordi de er under den kriminelle lavalder. I tillegg blir årlig 25 000 unge anklaget for alvorlige forbrytelser.

Antall politianmeldte kriminelle handlinger oversteg 2 millioner i fjor. Mer enn 2 tusen bomber eksploderte. Siden 1966 har 328 mennesker blitt bortført. 74 har aldri blitt sett i live igjen. I fjor fant det sted 1850 overlagte mord. Omkring 70 av disse regnes for å ha vært politiske handlinger.

Ordsmakten styrkes

Både Roma og Italia har nå fått eget terrorpolit. Utdannelse skaffet de seg i Vest-Tyskland. I Italia er det 165 innbyggere pr. politimann; i Vest-Tyskland er polititettheten 430. Anslagsvis hver 20. italiener er i dag bevæpnet.

70-årenes voldsbølge i Italia ble startet av høyrekreftene under fascistiske anførere. De fikk god støtte blant politiledelse og etterretningstjeneste. Selv etter skandaler og avsløringer står ikke høyrekreftene hjelpeløse. Siden 1975 har politiet hatt loven på sin side når de har skutt for å hindre "lovbrytere" i å flykte.

I 1977 la desuten innenriksminister Cosiga frem et lovforslag som minner sterkt om Italias fascistiske fortid. Ifølge denne loven kan "alle som er mistenkt for ulovlige handlinger" holdes i politiets varetekt i 48 timer. Denne varetekten kan forlenges av politiet uten at rettsapparatet har mulighet til å gripe inn.

Proletariatet i borgerskapets verden

"I dag er det blitt uunnngåelig å drepe. Du har ikke idé om hvor mange som etter hvert er blitt overbevist om det. Døden er blitt en del av massenes liv," skrev filmregissøren Pier Paolo Pasolini den 18. oktober 1975.

"Roma har forandret seg til det verre. Den har blitt besteborgerlig og smålig, forstenet av falskhet og nevroser. Proletariatets ungdom og Romas filleproletariat er nå fullstendig blitt en del av småborgerskapets verden. Deres konkrete mål er blitt de samme som for de idiotiske småborgere, skjønt det nettopp var dem de samme unge rakkert ned på med slik iver i sin glansperiode for noen år tilbake."

Pier Paolo Pasolini ble den 2. november 1975 skutt ned og drept av en 17-åring. ●

Kjell

Dommeren: -Hr. General, har De noensinne mottatt penger fra USA?

Generalen: -Aldri til grunnlovstridige formål.

Dommeren: -Og til lovlige formål?

Generalen: Det er en politisk militærhemmelighet.

(fra avhøret i februar 1976 av general Vito Miceli, anklaget for forsøk på statskupp i Italia, tidligere sjef for den militære etterretningstjeneste SID, nå parlamentsmedlem for det fascistiske MSI.)

Alternative perversjoner på kinoduken

Pasolini / de Sade: "Sodomas 120 dager":

over 150 år etter at den ble skrevet på selveste Bastillen hvor han satt 15 år som det gamle regimets fange. (Han ble befridd av de revolusjonære.)

Nevnte mursteinsroman (over 500 sider) foregår på et bortgjemt slott i Savoyen. En kort beskrivelse av boken er nyttig også for å få en ide om Pasolinis filmversjon.

Hovedpersonene (de-aktive) er mennesker fra de aller høyeste samfunnsposisjoner: blant andre en "duc" (her-tug), en dommer og en biskop. I dette selskap er også kvinner, og om en av dem ikke står like høyt på samfunns-

Sade's utvikling av sine temaer i retning av det verre (og dermed også av Pasolinis film), tar jeg meg et eksempel fra "150 morderiske lidenskaper eller de av fjerde klasse":

(38) Den person Martaine snakket om, og som skremte med at han ville hugge hodet av jenta med en falløks, men som fikk henne rykket vekk i siste liten..... Den samme lar nå hodet hugge av meget effektivt idet han får utløsning. Han pleier å runke seg.

Ondskapen prises

Det får være nok nå. Men disse avsnittene med all sin rå knapphet viser bare en side av boken. En annen og mer humoristisk kommer fram i de lange filosofiske tiradene til Madame Duclos hvor hun med en retorikk som (iallfall i noen av talene) rangerer på høyde med det beste i verdenslitteraturen, priser ondskapen og perversjonen helt uten hemninger. Akkurat disse visste Pasolini å gjengi med mesterhand...

Madame Duclos, elegant kledd med sitt av raffinement gjennom et langt liv noe slitte ansikt, holder med glitrende fortellerkunst akkompagnert av pianospill, forsamlingen fanget. Stemningen er dyster tross Madame's vidd og tross de høye herrers klovneaktige iver når de nå og da stikker inn i siderommet med en av "gjestene" på slep for å utprovere en perversjon han nettopp er blitt oppildnet til gjennom det Duclos beretter. Skildringen av disse garvede Sade-personer er ett av Pasolinis høydepunkter. "Gjestene" sitter musestille, for når Duclos taler vet de at nesten hva som helst kan komme over deres hode av sadisme og onde ting. De er underkuet og lyder automatisk ethvert vink. Nå og da høres flydur eller flyalarm gjennom pianomusikken, for Pasolini har tross en i detaljene nøyaktig trofasthet mot de Sade, lagt handlingen nær vår egen tid – til Italia under siste del av annen verdenskrig der en gruppe overklassemennsker under dekke av trofasthet mot regimet og på grunn av sin makt i samfunnet, ved å manipulere fascismens angiverisystem, er i stand til legalt å arrestere de ungdommene de har bruk for – ni av hvert kjønn.

Maktens korrumpning

Pasolini er blitt kritisert for valget av historisk ramme, og for at kritikken mot fascismen ved at den blir karikert slik, blir lite effektiv. Personlig ser jeg det ikke som et forsøk på å kritisere fascismen. Og jeg synes at valget av en periode som nå tross alt ligger såpass langt tilbake, er helt legalt. All slags opportuniste blomstret som kjent under fascismen. Og temaet er nettopp opportuniste, flukt og maktens korrumpning. Altså tidløst.

Det er en ytterst alvorlig film, og Pasolinis valg av ramme for begivenhetene er god fordi den stadig hyppigere buldringen av krigsfly antyder også en ytre dramatikk: en oppskruing av stemningen gjennom at krigsfronten og dermed døden rykker nærmere... også for de høye personer som flyk-

ter fra den gjennom i praksis å leve ut sin sadisme.

Denne enkle oppbygging av spenningen er Pasolinis eget verk, og uten derigjennom å ta en tordel bort fra det som er uforfalsket de Sade og som han gjengir med slik ufølsomhet, gir han historien en dimensjon som er helt nødvendig kort og godt fordi 150 blodige år med revolusjoner, kriger og undertrykkelse har passert revy siden markiens levetid. Vi har perspektiv på de Sade i vår tid – og Pasolini formidler dette med sikker hånd.

Mot slutten av "Salo" skjer ting med avsindig ondskap. Denne delen er kortvarig, og bra er det. Pasolini skildrer i løpet av noen korte frekvenser det raseriet som griper plageåndene under presset av at krigen snart slår til også her. Alt er snart slutt. For de høye herrene er dette ikke tiden for refleksjon. Tvert om går de til verks uten hemninger med å piske, skjære i og henrette de overlevende av "gjestene".

Speil

For pianospillersken (som altså tilhørte kretsen av mektige) blir det for mye. Hun kaster seg ut av et vindu i tredje etasje.

Imens fortsetter uhyrlighetene i bakgården. En av pikene blir hengt etter at to av mennene har tatt henne bakfra. De river øynene ut på en gutt. De pisker og puler ei jente som er bundet på bakken og som de deretter skjærer skalpen av. Herrene danser en slags can-can med vilt fordreide ansikter... Disse scenene ser halvt uvirkelige ut – i jordfarger – bildene skimrer.

Så er det plutselig stille – oppmerksomheten vendes bort fra den ytre bakgården med grusomhetene og inn til et værelse i slottet hvor to av soldatene (som ikke har hatt noen annen rolle enn å være passive voktere) skruer på en radio. De virker uberørt av det hele

Vi har perspektiv på de Sade i vår tid

– prater om jenter – over seg på å danse til musikken i radioen. Da musikken holder opp, håndhilser de farvel og den ene tar sine koffert og går ut døren. Han skal hjem på perm. Der slutter "Salo".

Hvem avgjør? Er vi modne for en slik film her i utkant-Europa hvor vi er så lite vant til denslags?

Faktum er at filmen eksisterer, og at den berører sentrale menneskeproblemer. Om den ikke blir vist her så er det fordi noen velger for oss.

Angår Salo deg? Meg? I motsetning til visse andre voldsfiler som lar deg slippe lett unna DET spørsmålet, vil nok "Salo" provosere mange om den blir vist – for "Salo" er et speil som i beste fall tvinger deg til å erkjenne. ●

GIL

"Sodomas 120 dager" er åpent og ærlig et perverst verk

stigen, nemlig den gamle horen Madame Duclos, så slår hun mennene i vidd og forteller glede. Denne forsamling av rike og mektige har gjennom sine lakeier og leide forbrytere samlet inn en utsøkt bukett av vakker ungdom fra hele Frankrike. Det er like mange gutter som piker. De er "gjester", dvs. fanger, på slottet, og blir innprentet strenge regler for atferd (særlig på det seksuelle området).

Handlingen begynner forsiktig med små perversjoner. Madame Duclos forteller historier om munkes som er glad i småpiker og som utnytter dem i deres naivitet. Det skjer muntert og uten påviselige sjokkader. Foreløpig aner vi ikke skyggen av det som kommer lenger ute.

Gradvis verre

Men det blir gradvis verre. Madame forteller, og selskapet opphisses til handlinger som er analoge med dem i fortellingene. De Sade har tatt med en utrolig variasjon av perversiteter, fra krydret homoseksualitet til diverse isenesettelser av kinking og av piss og avføring. Det siste må ha opptatt ham særlig, for mig og bærsjer fyller store deler av romamen (personer, hostier og hellige gjenstander tilsoles i det uendelige).

Mot slutten kommer pinslene inn. Det er i kapitlene om lidenskaper av andre, tredje og fjerde klasse. De av andre klasse går på pisking, drypping av smeltet voks osv. Farligere blir det under "kriminelle lidenskaper eller de av tredje klasse". I denne delen er stilen knapp og konsis – avsnittene er kortet ned til linjer – i sin genre er dette perler av språklig økonomi og klarhet. Jeg våger å gjengi et par:

(50) Han ønsker et vakkert jentelik (av en som nettopp er myrdet) lagt ut på en divan av sort sateng. Han håndfarver henne over det hele og puler henne i baken.

(90) Han dynker piken fra hode til fot med alkohol. Så setter han ild og morer seg over å se henne i lys lue til han får utløsning. To eller tre ganger gjentar han denne operasjonen.

For å gi leseren et inntrykk av de

Pasolinis filmer har, den ene etter den andre, vært vist her i landet – fra "Matteusevangeliet" til "Tusen og en natt". Og når jeg så lenge etterpå forsøker å anmelde en film jeg så i Paris sommeren '77, så er det fordi det forekommer meg at filmen overhodet ikke har vært nevnt i Norge.

I Frankrike og til og med i Spania visste orienterte folk om den, men jeg har hittil ikke truffet noen nordmann som kjenner til dens eksistens. Og det er jo underlig, når det dreier seg om en her i landet så avholdt filmskaper som Pasolini, som dessuten nylig er død under merkelige omstendigheter.

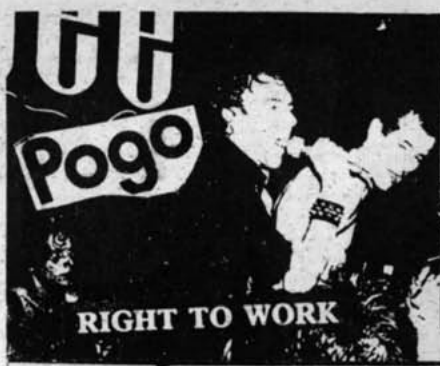
"Salo" eller "Sodomas 120 dager" er åpent og ærlig et perverst verk.

I filmens karakter som sådant ligger kanskje årsaken til at den er blitt så grundig fortid i Norge. Pasolini har laget mange erotiske filmer før, men aldri noen så sadistisk som denne. Jeg skulle tro den vil hisse på seg til og med kulturliberalere – for noe mer utilslørt svinsk, for ikke å si koprofilt, er knapt noen gang blitt laget.

Marquis de Sade

Også franske myndigheter hadde sine tvil, men slapp den omsider gjennom – med den store forsiktighet man viser der i landet med å forby noe som uomtvistelig er av kvalitet. Den dukket så opp på små kinoer i Paris – forsvant fort, og ble satt opp igjen kortvarig på forskjellige kanter av byen. Men interessen viste seg så stor at den etter en stund havnet mer permanent på noen av de mer kjente boulevardkinoene.

"Salo"s handling bygger på Marquis de Sade's roman "Les 120 jours de Sodome" (Sodomas 120 dager) – et originalt og mektig verk som har vært omtrent totalforbudt i alle land inntil ut i 60-årene av vårt århundre – altså

Punkken

ISSUE NUMBER 5
k still going strong!

and yes, its still a snip at 25p.

The NEW WAVE magazine 4

THRILLS AND EASY SEX.

CHAINSAW UNITS

SNIFFIN' G...
AND OTHER ROCK'N'ROLL...
GIRLS!

Punk fans riot No.1

"Punk-rockens gravferd eller nytt PR-trick", skreiv Dagbladet da nyheten om Sex Pistols' oppløsning nådde landet. Borgerpressen har heile tida fortia punken som sosialt fenomen. Punkken har blitt framstilt som en av de mange motefenomenene som til sadighet dukker opp. Vi har kunnet lese om sikkerhetsnåler, hakekors og istykkerrevne klær. Nå trekker Dagbla' og VG et letelsens sukk: Endelig er vi kvitt disse pøblene som bare kan tre grep på gitar, synger om arbeiderklassens hverdag og slenger dritt til pressa. Så kan de fortsette å skrive om Pink Floyd, Abba, Baccara og annen dopmusikk uten å bli forstyrret.

som på Lurkers. Sham 69 består av arbeiderungdommer fra Londonforstaden Woking. Deres tekster er kanskje de mest politiske innen punkbevegelsen. De har gitt ut to singlar: *Ulster* med "I don't wanna" og "Red London" på baksida, og *Borstal breakout* med "Hey little rich boy" på baksida. Gruppen har flere ganger blitt arrestert for å ha spilt gratis konserter på offentlig sted. Nylig kom også LPen *Tell us the truth*. Den ene sida er et liveopptak som viser til de grader hvor god kontakt gruppa har med publikum. Plata anbefales på det varmeste.

CLICHÉ
No. 1

RAW Records

Men borgerpressas sukk kommer nok for tidlig. Punkken er IKKE død!

Tvert imot, den lever i beste velgående. Hvis Dagbladets journalist hadde gidde å dra en tur til London og undersøke det han skreiv om, ville han også ha funnet ut det. Undertegnede har nettopp vært i London og kan underskrive på at punken blomstrer som aldri før. Og dette til tross for at Sex Pistols er oppløst.

X-Ray Spex består av 2 jenter (vokal og saksofon) og 3 gutter (trommer, bass og gitar). De har deltatt på flere politiske støttekonserter, bl.a. Rock against Racism og National Abortion Campaign-konserten. X-Ray Spex har gitt ut en singel, *Oh bondage! Up yours / I'm a cliche*, som er skrevet av vokalistene Poly Styrene. Gruppen medvirker også på live-LP'en *The Roxy London W.C. 2* (jan.-apr.77). Anbefales.

GABBA GABBA HEY

THE LABEL

RECORDS

CHELSEA

CHISWICK

SW 13

SW 17 A

THE cover of Sham 69's debut single: The arrest of an anonymous demonstrator at Lewisham NF march.

Sex Pistols forsto at samme hva de gjorde så vil andre gjøre sitt for å tjene mest mulig penger på dem. De syntes til slutt at det hele blei for stort for dem, så de trakk seg.

Streets heter et samlealbum med 17 forskjellige grupper fra 11 forskjellige uavhengige plateselskaper. De fleste gruppene er totalt ukjente. Kvaliteten er svært blanda. Av det beste bør nevnes: The Doll, The Members, The Lurkers, Slaughter & The Dogs og The Drones.

Det borgerpressen ikke har skjont er at punk er mer enn Sex Pistols. Faktum er at Sex Pistols nesten ikke spilte i England i -77. De blei nektet å spille av myndighetene. Derfor dro de til Skandinavia hvor det ikke hadde vært noe særlig publisitet om dem. (Konsernten er forøvrig behørig omtalt i GA nr. 7/77.)

The Cortinas: Forholdsvis unge folk (rundt 18 år). Har gitt ut to singlar: *Fascist dictator / Television families* og *Defiant pose / Independence*.

I England fins det et utall av punkgrupper, så jeg kunne ha fylt helle GA med omtale - men jeg vil begrense meg til å nevne noen som er jævlige bra, musikalsk og politisk.

Chelsea har sterke politiske tekster som blir skrevet av vokalistene Gene October. Har gitt ut to singlar: *Right to work / The Loner* og *High rise Living / No admission*.

Når jeg sier bra politisk, mener jeg bra ut fra de forutsetningene folk har. Jeg vurderer ikke folk ut fra Chateau Neuf-niva, slik som småborgervestre gjør, for da ville jeg ha kommet fram til at de er borgerlige fordi de ikke presenterte "den rette linja" i første singel. Hvis du går arbeidslos i London og starter et punkband i et forsøk på å fordrive kjedsomheten, vil du sjølsagt ikke begynne å syng om "kamp mot begge supermakter" o.l. Da synger du ganske enkelt om det som opptar deg i din daglige situasjon - f.eks. retten til arbeid. Dette ser ut som det er for enkelt for de intellektuelle som vestresida stort sett består av.

The Right to work
Hey, why was I born
What are we gonna do...
I don't even know what tomorrow will bring
I got no future,
It's a terrible thing
Standig around just waiting for a career.
I don't do drugs, no I don't do beer,
We have the right to work.
Yes, we do!

(Gene October)

The Lurkers anbefales på det varmeste. Musikken deres ligner lijt på Ramones, men er enda raskere og råere (er det virkelig mulig?). Lurkers har gitt ut to singlar: *Shadow / Love Story* og *Freak show / Mass media believer*. Undertegnede har forøvrig aldri ofret så mye svette på noen gruppe

The Clash
The Clash var en av de første punkgruppene som dukka opp. Deres tekster er også klart politiske. Tekstene blir skrevet av Joe Strummer og Mick Jones. Strummer er ideologisk fører for gruppa.

Deres debutalbum er kanskje det beste noen gruppe har laget på mange år, med titler som: *Remote Control*, *I'm so bored with the USA*, *White Riot*, *London's Burning*, *Police and thieves* og *Career Opportunities*. Clash skaper en fantastisk stemning på sine konserter. Som bakgrunn på scenen stiller de med et forstørret svart/hvitt bilde fra blodbadet i Notting Hill-karnevalet. Bildet viser masse punk som springer etter svarte ungdommer. Ved

"1977 var året da musikken forlot konserthallene og i miljøene omkring musikken, da rockmusikk plateselskapene mistet kontrollen. F

(Sitat fra coveret på "Streets", samle-LP med

LEVER!

en konsert i Belfast forandra Clash noen tekster til nord-irske forhold. "London's Burning" blei til "Belfast burning" og "Police and Thieves" blei til "Police and Priests".

Clash har gitt ut 2 singler som ikke er med på LP'en, nemlig *Comple Control / City of the Death* og i skrivende stund har *Clash City Rockers* nettopp kommet.

White Riot

Black men have got a lot of problems
But they don't mind throwing a brick
But white men have got too much school
where they teach you to be thick.
So we content, we don't resent
We go reading papers, and wearing slippers!
WHITE RIOT! I WANNA A RIOT
WITE RIOT! A RIOT ON MY OWN

All the power is in the hands
of people rich enough to buy it,
while we walk the streets
Too chicken to even try it
And everybody does what they're told to
And everybody eats supermarked soul food!
WHITE RIOT! I WANNA A RIOT
WHITE RIOT! A RIOT ON MY OWN

Uavhengige plateselskaper

Punkgruppene motte store vanskeligheter fra de etablerte plateselskapers side. Derfor dannet det seg en mengde uavhengige selskaper som utelukkende gir ut punk/new wave. Disse kom for seint til å redde de første og seinere mest populære punkgruppene fra stor-kapitalens klor. Sex Pistols, Clash og Jam havnet hos henholdsvis Virgin, CBS og Polydor.

De viktigste uavhengige selskapene er: *Stiff Records* som var det første som blei danna. Stiff gir ut: The Damned, Ian Dury, Nick Lowe, The Adverts og Elvis Costello. (Costello og Adverts har nå forlatt Stiff.)

Chiswick gir ut bl.a. Count Bishops, Gorillas, Radiators from space, Screwdriver og Little Bob Story.

Step Forward Records har bl.a. gitt ut Cortinas og Sham 69.

Beggars Banquet har gitt ut bl.a. The Doll, The Lurkers og samle-LP'en "Streets".

Deptford Fun City Rocks har gitt ut bl.a. Squeeze og Alternative TV.

Andre: *Illegal Records*, *Raw Records*, *Sensible Records*, *The Pogo Label*, *The Label*, *New Harmones*, *Rabid Records*, *Lightening Records*, *X.S. Records*, *Boring Records* og *Small Wonder Records*.

Mange av disse er lokale selskaper som bare distribuerer i området der de holder til.

Fanziner

Punkerne begynte også å utgi sine egne bladfiller. Stensilerte A4-ark stifta sammen i et hjørne. Ofte nesten ulese-lige pga. håndskrift og dårlig trykk. Sniffin Glue var det første som dukka opp (juli -76). Bladet er nå nedlagt, men rakk å komme med 12 nr. Grunnleggeren av Sniffin Glue, Mark P, har nå starta gruppa Alternative TV.

Fanzinene inneholder konsert-anmeldelser, intervjuer og plateanmel-

delser. Og da fanzinene ofte er enmannsforetagender, får vi ofte høre om utgiverens egne problemer og refleksjoner på livet.

Andre fanziner: *Chainshaw*, *In the City*, *Cliche*, *48 Thrills*, *The New Wave Magazine*, *Fair Dukes*, *Ripped & Torn*, *White Stuff*, *More on*, *Wave Pose*, *Jolt*, *Situation 3*, *Rids Stuff*, *Trash 77* og *Confidential*.

Nå lurer sikkert leseren på hvor han/hun kan få tak i alle disse godbitene som er nevnt.

LP'ene og singlene kan som oftest skaffes i Norge. Hvis ikke, så fins det en hyggelig liten sjappe i London som gjerne sender LP'er, singler og fanziner til utsultede punkere i Norge.

Adressa deres er: *Rough Trade 202 Kensington Park Road, London W.11.*

Et tips til hvis du skal til London. Sjappa ligger i en sidegate til Portobello Road som ligger i Notting Hill-området.

USA

I USA, nærmere bestemt New York, utviklet det seg også en slags punkkultur. Denne skiller seg ganske mye fra den engelske.

Den engelske punkmoten er f.eks. ikke særlig utbredt der. I USA har punkerne ofte langt hår, fillete dongeribukser, svarte skinnjakker og tennis-sko. Mange av punk gruppene er intellektuelle, selv om det fins hederlige unntak. *Patti Smith* (intervjuet i GA nr. 5-6/77) og *Television* hører med til den intellektuelle floyen, som jeg forøvrig vil forbigå i stillhet. (Jeg skjønner ikke engang hvordan man kan kalle slikt punk!)

De hederlige unntakene er *Richard Hell & The Void-oids*, *Talking Heads*, *Johnny Thunders & The Heartbreakers* og sist men ikke minst *The Ramones*. Disse gruppene skapte grunnlaget for punkmiljøet i New York, som først og fremst grodde opp rundt klubbene Max' Kansas City og CBGB. Det dukket også opp noen uavhengige plateselskaper, bl.a. *Sire Records* og *Beserkley Records*.

Den desidert beste av disse gruppene er *Ramones*. De har gitt ut tre LP'er, som alle kunne ha vært kalt "Ramones' Greatest Hits". Hvert eneste spor kunne vært utgitt som singel.

Gruppa blei starta i -74 og kom med sin første LP i -76. Den heter bare "Ramones". Så kom "Leave Home" i begynnelsen av -77 og "Rocket to Russia" like før jul -77.

Tekstene er svært enkle og består som regel av bare ett vers som blir sunget mange ganger. Det gjør at det er lett å oppfatte hva de synger. Tekstene er svært samfunnskritiske og handler om vold, narkotika og andre ting fra livet i slumstrokene i New York.

Now I wanna sniff some glue
Now I wanna sniff some glue
Now I want somethin' to do
All the kids wanna sniff some glue
All the kids want somethin' to do.
(RAMONES)

• Jan Olufsen

...ntok gatene, da uavhengige plateselskaper ble startet igjen handlet om energi og moro, da de store Plutselig kunne vi gjøre hva vi ville."

musikk fra 11 uavhengige plateselskaper.)

Rock Against Racism

Rock Against Racism blei danna jula -76 som en reaksjon på National Fronts aktiviteter. NF fikk 7% av stemmene i det lokale London-valget sommeren -77. De marsjerer gjennom de fargede bydelene i London for å provosere, og det hører med til hverdagslivet at folk blir overfalt og knivstukket av NF-medlemmer.

RAR ser det som sin oppgave å danne en brei front mot rasismen som idag florerer i det kriserammede England. De vil forklare hva rasisme er og hvordan den har oppstått.

RAR har klart å samle 50 000 ungdommer på ca. femti konserter rundt i England. RAR har klart å forene hvite og svart arbeiderungdom. Punk er den hvite arbeiderungdommens musikk og reggae er den vestindiske arbeiderklassens musikk. I begynnelsen var mange svarte ungdommer mistenksomme overfor punkgruppene fordi de hadde trodd på massemediens bilde av punkerne som fascister.

På RAR-konsertene spiller punk-gruppene sammen med reggae-grupperne. Mange kjente punkband har spilt for RAR, bl.a. Generation X, The Adverts, The Buzzcocks, X-Ray Spex og Tom Robinson Band. Det hender ofte at konsertene slutter med at en punk-gruppe og et reggaeband jammer sammen.

RAR består altså for det meste av punks og reggae-folk. Punk og reggae er de eneste musikkformene som stor-kapitalen ikke har klart å kontrollere. De er de eneste frie musikkformene!

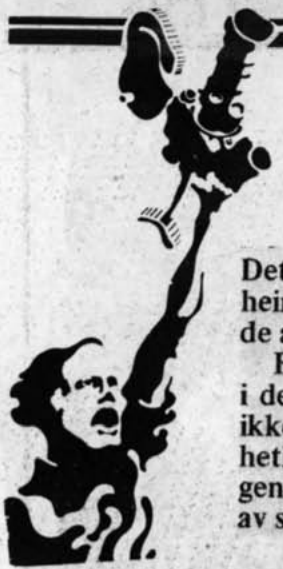
RAR gir ut bladene *Temporary Hoarding* og *in* som hittil har kommet med 5 nr. National Front.

Love Music - Hate Racism
BLACK and WHITE - UNITE and FIGHT

Vil du vite mer om RAR kan du skrive til: *Rock Against Fascism, "Box M", 27 Clerkenwell Close, London E.C. 1*

Jan Olufsen

"Film som taler til intellekt og følelse"

Det finnes i dag en over 60 filmklubber i Norge. En av disse er Trondheim filmklubb som nå går i sitt nittende år, og som stadig viser økende aktivitet.

Filmklubben i Trondheim skiller seg på flere måter fra filmklubbene i de andre store byene i landet. Det mest iøynefallende er at klubben ikke er leda av AKP-dogmatikere, men av de sjøl kaller friks og frihetlige sosialister. De ser på arbeidet i filmklubben som en del av den generelle kampen mot kapitalistiske samfunnsformer og for spredning av sin egen kultur.

Lokalene i Sandgata består av kontorer, intimkino med plass til ca. 30 personer, og et meget godt utbygd bibliotek.

Filmklubben gir ut "Filmrulletinen" 4-5 ganger hvert semester, med nærmere omtale av filmene, bakgrunnsstoff og kommentarer. Skrive-lystne medlemmer kan alltid regne med spalteplass. Alle over 16 år kan bli medlemmer mot å betale 15 kroner pr. semester. Høsten 77 hadde klubben 800 medlemmer, og mye tyder på at det vil bli enda flere dette semestret.

Hovedfilmene spilles hver lørdag klokka 13.30 i Verdensteatret, mens det er intimkino i Sandgata hver onsdag klokka 20.00. Til sammen blir det ca. 23 framvisninger hvert semester.

—Hvorfor kjører dere både intim- og storkino? Vi spør formannen i styret, Edvard Mogstad.

—På intimkinoen har vi anledning til å vise kortfilmer for spesielt interesserte. Det har vært harde politiske opplysningsfilmer, filmer om kunst, om økologi, osv. Dessuten styrer vi intinkinoen helt sjøl. Der er vi ikke avhengig av å leie lokaler eller få filmene godkjent av kultursjefen.

—Må kultursjefen godkjenne alle filmene som vises i Verdensteatret?

—Han må godkjenne de såkalte kommersielle filmene. Det betyr filmer som distribueres av de kommersielle filmbyråene som Fox, Columbia-Warner, T&O-film osv. (Sistnevnte byrå kan vi forøvrig anbefale på det varmeste — de distribuerer mange fine filmer.) Når kultursjefen må godkjenne disse filmene så henger det sammen med at mange av dem er reprise-aktuelle på de kommunale kinoene. Vi står jo i et konkurranseforhold til kommunens kinodrift.

—Er kultursjefen vanskelig å ha med å gjøre?

—Nei. Kultursjef Svarverud er samarbeidsvillig, og han står på vår side mot borgerlig konservatisme i kulturstyret. Men så får han da også personlig utbytte av filmklubbens arbeid. I praksis fungerer vi jo som en slag ide-bank for ham.

—Kan filmklubben vise filmene i u-sensurert tilstand, siden det er snakk om lukkede forestillinger?

—Egentlig kan vi det, men jeg tror vi står i en litt uklar juridisk sammenheng i og med at vi har våre "lukkede" forestillinger på en offentlig kino. Filmklubber bør selvsagt gjøre hva de kan for å vise forbudte filmer. Vi kan rope at vi har visse overraskelser senere på våren, men vi kan ikke si for mye om dette nå....

—Er det vanskelig å få tak i de filmene dere vil ha?

—De fleste av filmene vi viser er ikke-kommersielle filmer. Det vil si at de distribueres av Norske Filmklubbers Forbund (NFF), og der er det greit og enkelt med filmbestilling.

—Driver Trondheim Filmklubb med noe annet enn å vise film?

—Vi prøver å skape et miljø rundt klubben, og i fjor satte vi bl.a. i gang en studiegruppe om revolusjonen i Spania 1936-39 i forbindelse med noen filmer fra Spania.

—Hvordan har dere organisert filmklubben?

—Vi har et styre med sju representanter som velges av generalforsamlingen en gang i året. Styret velger sin egen formann og kasserer. Formannen tar seg av PR og filmbestilling. Vi legger mye arbeid i PR, og det er nok en av grunnene til at vi har et så stort publikum. Det er også viktig med en god kasserer, og det har vi heldigvis i Trondheim. (Hurra for Trond!)

—Hvordan går man fram hvis man vil starte en filmklubb?

—Ta kontakt med NFF! (Askerveien 14 B, postboks 5 Røa, Oslo 7, tlf: 02-24 87 19.) NFF har sammen med Norsk Filminstitutt gitt ut to hefter som heter "Innføring i filmklubbdrift". Det ene heftet gir en innføring i stiftelse, organisering, framvisning, økonomi, filmvalg, filmbestilling osv. Kort sagt alt man trenger å vite for å starte en filmklubb. Det andre heftet inneholder alt regelverk av interesse for filmklubbdriften.

Folka i NFF er ubyråkratiske og svært hjelpelige. De stiller gjerne opp med en representant på den første generalforsamlingen. Jeg har lyst til å understreke at alle filmklubber er berettigede til støtte fra kommune og stat, så det bør ikke være økonomien som stopper folk.

—Får Trondheim filmklubb mye støtte fra kommunen?

—Vi får dekket hele underskuddet, men akkurat nå driver vi med overskudd, så det er ikke så aktuelt.

—Hva bruker dere overskuddet til?

—Til nye investeringer i forbindelse med kontordrift, bibliotek o.l.

—Finnes det noen film-tidsskrifter som dere kan anbefale?

—Nesten alle film-tidsskrifter har en viss interesse når man driver filmklubb. Man må følge godt med for å kunne plukke ut filmer som har interesse. Det er vel særlig følgende fire tidsskrifter vi følger godt med i: Film og Kino, Take One (amerikansk), Monthly Film Bulletin (British Film Institute) og Chaplin (svensk).

—Hva slags film mener dere er bra film?

—Film som taler til intellekt og følelser samtidig, som tvinger folk til å ta standpunkt til samfunnet de lever i, som inspirerer og stimulerer til handling.

Film som bare appellerer til fornuft og intellekt når bare de som på forhånd er enig i filmens "budskap". Det finnes selvsagt forskjellige typer film til forskjellige behov — og vi trenger også de strengt saklige filmene — men flere filmklubber domineres av ml-ernes løpeseddel-filmer som er uten sans for de virkemidler film-mediet kan bruke.

—Kan du nevne noen filmer som dere har vært spesielt fornøyde med?

—Fra forrige semester kan jeg nevne Themroc, If, Dejlil er den himmel blå, En dag kom en katt og Saccò & Vanzetti.

Themroc handla om folk i Paris som gjorde om leilighetene sine til huler og frika ut på det mest outrerte. Avstand fra proletariseringa, frihet, cunnilingus og sweet movie. Det var ingen dialog i filmen i det hele tatt, bare masse merkelige lyder. Film blei smugla inn i landet via Bergen.

Dejlil er den himmel blå er en film om og av Solvognen teatergruppe i Danmark. Et godt eksempel på en film som stimulerte til handling. Det samme gjelder Christiania-filmene som vi har på programmet dette semestret.

If er eksempel på en film som virka sterkt følelsesmessig.

Dette semestret gleder vi oss spesielt til "Vi har vår egen sang" — en film fra den alternative Grand Prix-festivalen i Sverige — og Bredo Greves Filmundervisning som bl.a. viser scener fra filmaksjonen han hadde i Hønefoss i fjor. Vi skal ha en egen Bredo Grevekveld på intimkinoen seinere på våren.

—Film-mediet er et spesielt kraftig og virkningsfullt medium. Er det ikke lett å bli dopa ned av film — bli manipulert av det voldsomme sanseintrykket?

—Faren ved film er at man kan bli passivisert av det, at det bare blir underholdning. Film i seg sjøl er ikke så mye verd, men det kan brukes bevisst til å sette i gang en prosess hos publikum så de kan tvinges til å bryte ut av vane-dansen og gjenkjenne seg sjøl og samfunnet de lever i.

—Hva synes du om Star Wars, Haisommer, Excorsisten og hele rekka av skrekkligheter i superklassen?

—Jeg mener at disse filmene manipulerer med folks angst. De spiller på folks bevissthet om at en krise nærmer seg, men de projiserer det hele over på andre kriser og katastrofer enn de reelle. Film bør brukes til å vise de egentlige årsaker til kriser og katastrofer, årsakene til vår redsel for det ukjente osv. — i stedet for å spekulere i det.

—Til slutt: Er det egentlig noen vits i å drive en filmklubb? Dere kan kanskje vise noen filmer som stiller seg kritiske til kapitalismen, men kan det true dens eksistens?

—En filmklubb setter grenser for ens aktivitet, og disse grensene må vi bryte ut av. Filmklubb-arbeidet er derfor bare en liten del av en stor helhet. Vi driver f.eks. også med avis og har planer om gateteater. Alt dette må koordineres. Vi må bruke alle medier og virkemidler for å stimulere det potensielle som er i oss. Poenget er å bryte barrierene og sprengre sin gordiske knute! Bedre aktiv i dag enn radioaktiv i morra!!

Sandegt. 31, 7000 Trondheim
Tlf.: 075 - 30 906

Kontortid:
Onsdag 19-20
Fredag 16.30-18

FILM TRONDHEIM FILMKLUBB

DÆMRING

På høstparten oppsto ei ny blafille i Trondheimsdistriktet, tildels sprunget ut fra miljøet omkring den nå avdøde Asfaltfilla. "Vi har fått nok av asfaltromantikken, livsfjern bypoesi, bakrus og sjelesørging. Slikt er en direkte fare for menneskets åndelige utvikling. DÆMRING skal være en impuls for å fremme konstruktive strømninger og alternativer."

Som sagt kom første nummer av Dæmring ut på senhøsten 77. 48 sider i A4 format til den noe d.oye pris av 10 kroner. – som forøvrig skyldtes en rekke uhell under trykking og utforming.

Avisa som består av artikler, bilder/illustrasjoner og litterære innlegg, drives av et redaksjonskollektiv, men satser på innsendte bidrag.

–Mange andre bladfiller er for perspektivløse, driver desillusjonismen, hekter seg for mye fast i skildringen av vårt kreftsyke samfunn. Det vil vi legge mindre vekt på, da vi mener dette avslører seg selv. Det er de mere "skjulte" venomen det er viktig å avsløre. Og vi må sette i gang en prosess, alternativene må komme før det virkelig er for sent."

I første nummer finner vi artikler om bl.a. kommunikasjon, handling, karma, alternative ideologier/retninger, Bjørneboe, Castaneda, Ragnhild Jølsen, lokalstoff, musikk, teater, dikt m.m.

–Vi må stimulere miljøet. Trondheim er en spesiell by som har lange progressive tradisjoner, – noe ligger i luften. Trenger et Hjelmsgate her, et sted å samle impulsene. Men vi vil ikke bare være lokalfiller for friksen i Trondheim. Vi må nå lenger enn det, spreng alle grenser. Det man nå trenger er et kommunikasjonsorgan for prosjekter og tiltak som er på gang rundt om i landet. Alternative ideologier, men gjennom handling, praksis, karma. Vi kan ikke lenger sitte på ræva i asfaltjungelen og teoretisere...

Vårt utgangspunkt er syreopplevelser, nå må vi komme videre, alternative måter å bli høy på...

Dæmring er, som redaksjonen sier, ikke noe verd i seg selv, den er bare et virkemiddel og skal fungere som katalysator i nær tilknytning til et miljø. Og av andre ting som skjer i miljøet, kan nevnes Filmklubben, et vegetarisk spisested (nedre enkeltskillingsveita), arbeidet med å finne et trøndersk "Hjelmsgate" – som bl.a. skal romme et bibliotek – "en syntese av de beste elementer fra Jaap van Huysmans Minde og Compendium". Og et arbeid med å registrere / skaffe til veie nedlagte gårder/smabruk er også i full gang.

–Vi anser dette prosjektet som et bevisst forsøk på å formidle litt sjelleg sprennstoff for folkets gjengrodde sikkerhetssystemer (labyrintmennesker). Dersom vi har ment å formidle et budskap så går det fram av dette og kommende nr. av Dæmring.

Og av det artikkelstoffet som er under arbeid til neste nummer, kan nev-

nes alternativ teknologi med grunnlag for debatt, en omfattende artikkel om dansk motkultur, om hvordan gå fram for å få fatt i gårdsbruk, o.a. Stoff ønskes.

Dæmring kan bestilles fra: Dæmring,

postboks 2824 Elgseter,
7000 Trondheim.
Det koster 10 kr.

Forsida:
"Folk må tvinges til å ta et standpunkt
– tør du / tør du ikke?"
Er det så lett.....● guri

DYREHÆREN

Forts. fra side 2

–Ja, spesielt de første dagene var planlagt for barn. Ellers var det barn med i aksjonene hver dag, – og det er et viktig prinsipp for oss: nemlig at teater skal appellere til alle aldersgrupper og til vanlige folk, og da kan heller ikke de ulike oppsetningene virke diskriminerende innad i truppen, overfor f.eks. barn.

Vi forsøker å lage aksjoner som er slik at vi ikke får folk flest mot oss, men som snarere vekker sympati blant de som er tilskuere. Ut fra den situasjonen kan vi så forsøke å formidle et politisk budskap.

FORURENSNING var temaet denne gang, og det er jo ne som angår oss alle. Det registrerer vi alle sammen rundt oss, og så begynner vi å lete etter årsakene til denne forurensningen og man ender opp med de politisk/økonomiske årsaker. Hvis man stiller spørsmålene i den pedagogisk riktige rekkefølge, så blir de naturlige og personlige for de fleste mennesker – også for barn!

–Et filmteam fulgte aksjonene hver

dag. Hva blir resultatet av det?

–Det blir nok en meget god film! Det er delvis Solvognens eget team, og i motsetning til filmingen av "Julemandshæren"s aksjoner har filmteamet denne gang vært med under hele planleggingen. Samarbeidet har vært mye mer intimt. De har skutt 5 timer råfilm og klippingen er allerede i gang. Noen har hevdet at gateteatret fikk mer et preg av filmopptak, men selv om de skulle ha noe rett i det, så sitter man forhåpentligvis tilbake med en morsom film!

–Hvordan blir en sånn aksjon som Christianias Dyrehær har laget, finansiert?

–Solvognens turne med teaterstykket "Købmandsliv" har skaffet et lite overskudd. Plateinnspillingen av musikken fra samme stykke gir også noen løpende inntekter. 10–15 000 kroner har blitt skutt inn som privat kapital. Det kommer fra forskjellige steder, blant annet fra de som deltok under aksjonen som ble bedt om å betale fra 50 til 100 kroner, alt etter økonomisk evne. Vi fikk også et mindre beløp fra

Plum-fondet.

Men det som får det hele til å henge sammen, er frivillig arbeid fra mange flittige hender.

–Hva sier Hjalte og Nina når man ser tilbake på aksjonen? Hva burde man ha forandret på?

–Vel, vi hadde altså for kort tid til planleggingen, og det var et uheldig utgangspunkt.

Det sterkeste resultatet av aksjonen – avsløringen av giftlageret på Amager – kunne vi ha gjort noe mer ut av. Vi kunne f.eks. ha fjernet all giften og gjemt den på et hemmelig sted noen dager, før vi leverte den tilbake – eller vi kunne ha fraktet den inn i byen og presentert den for folk, og opplyst om faren ved myndighetenes tilfeldige behandling.

Målet er å gjøre teatret til virkelighet og derved virkeligheten til teater. Hvis giftsekkene lå direkte på gata, ville Miljøstyrelsens forsøk på å bortforklare sin ansvarsløse behandling av forurensningsfarene, bli teater – mens giftsekkene i gata ville være en uomgjengelig og farlig virkelighet.

Men dette er bare tanker etterpå. Neste aksjon vil ha et nytt tema. Temaer som er aktuelle, og som folk kjenner fra den politiske debatten i massemediene.

TV og aviser behandler kontroversielle saker daglig. Et gateteater eller et sceneteater griper tidens brennbare spørsmål og gjør dem klarere, setter dem i sammenheng og avslører.

Hva annet skal et teaters oppgave være? ●

Knut B., København

Portugal: Fra røde nelliker

24.4.74

For noen år siden var Portugal et magisk ord, — ja, nærmest en fetisj for hele venstresida både her til lands og i resten av verden. Plutselig øynet alle uttalt sosialistiske fraksjoner muligheten for et nytt Russland 1917, Spania 1936, Frankrike 1968, Polen 1971, Chile 1973... alt etter intensjonene. For alle "til venstre" var med. Etter værlosninga som det merkelige 25. april-kuppet markerte, krøp de fram fra hien sine: Både de "ansvarlige" Moskvalakeiene i PCP og Sosialdemokratene i PS som blei dannet i 1973 ved hjelp av det fascistoide søsterpartiet i Bonn — og på den "andre" sida: alle disse bokstavkombinasjonene (over et dusin av dem) som det ofte skjulte seg halv-leninistiske eller innbyrdes stridende maoistfraksjoner bak.

Jeg sa "det merkelige kuppet". Da tenker jeg på det eiendommelige i at den tidligere krigshelten fra Guinea-Bissau, general Spínola, plutselig styrer det korruperte og på alle måter anakronistiske (1) Caetano-regimet som han tidligere hadde tjent, sammen med offisergrupper som åpent sympatiserte med Moskva/Havana. Ja, MFA (de væpnede styrkers bevegelse, også kalt "kaptein-bevegelsen") hadde også i sine rekker offiserer som sympatiserte med ytre venstre — partier som krevde "arbeiderkontroll" og "kritisk" støtte til kommunistpartiet PCP. F.eks. hadde Otelo de Carvalho, som i løpet av værlosninga både var leder av COPCON (det statskapitalistiske politiske parti) og 3-mannsjuntaen fram til kuppforsøket 25. november '75, gode forbindelser med så vel spontanist-bolsjevikene i PRP/BR (Folkets Revolusjonære Parti, de Røde Brigader) og den minst oppo, tunistiske av maoist-gruppene, UDP (ca. 1% ved 75-valget).

Samtidig blei slusene åpnet for massenes aksjoner på mange felter.

Viktigst fra et revolusjonært synspunkt er sjølsagt arbeiderkampene i

Ved en rask og besluttsom manøvrer klarte de portugisiske myndighetene i februar å redde landet fra en større skandale.

Den norske monark Olav var på besøk, og han skulle bl.a. gjeste Lisnave-verftet. Dette verftet var sommeren 1974 verdenskjent for sine militante arbeidere.

I februar '78 og i anledning en del planlagte besøket fra de gullbesatte tjukkaser, hadde arbeiderne tenkt å avholde en demonstrasjon. Ifølge Aftenposten klarte myndighetene med mesterlig eleganse å styre prosessen til et helt annet verft, hvor det ikke var denslags plager i vente. Aftenpostens referent understreket at den planlagte demonstrasjonen var et helt isolert fenomen, at den ikke hadde støtte i befolkningen, og at selv lederen for kommunistpartiet i Portugal hilste norskekongen med ekte varme.

Er det sant, dette?

At det ikke er fnugg igjen av den revolusjonære beruselsen som venstresiden over hele Vest-Europa hilste opprørerne i Portugal med, fra april 1974 og et halvt års tid framover?

De som deltok i beruselsen i -74, kan i alle fall ha vanskelig for å kjenne seg igjen nå. I denne artikkelen tar Arnstein Bjørkly opp en del mulige forklaringer på fenomenet Portugal.

Lisboa- og Porto-området, som toppet seg i streikebølger og dannelse av fabrikk-komiteer på de store Lisnave- og Setenave-verftene.

I sør gikk landkollektiviseringa fram med sjulmilsskritt i det frodige og feudale Alentejo-området, der grunnlaget lå meget godt til rette for sosialistisk massekamp på grunn av landarbeidernes store antall. Strukturen her var fundamentalt forskjellig fra de nordlige provinsene, der de åpne reaksjonære partiene (PPD, CDS, fascistene i ELP/MDLP) raddet grunnen sammen med Soares-tilhengerne.

Både by- og landproletariatets kamper avslørte PCPs dobbeltrolle i skjæringspunktet mellom byråkrati og massekamp: Kollektiviseringa gikk for fort og ukontrollert for Cunhal (parti-lederen og symbolet) og PCPs rolle i streikekampen avtegnet seg stadig klarere som redningsaksjoner for nasjonalkapitalen gjennom fagforbundet *Inter-sindical*. Da Alentejo-arbeiderne i sin slitne misnøye spurte PCPs arbeidsminister hvem de produserte for, var svaret: "For kollektivet." Denne "revolusjonære" arbeidsministeren blei på et stormote av Lisnavearbeiderne kritisert for manglende klasseforståelse.

Samtidig blomstret husokkupasjoner i sjomanns- og arbeiderdistriktene, under slagord som "Ja til hus, nei til brakker!"

Kvinnene, særlig de ragorganiserte, kjempet for elementære rettigheter. Venstrefloya og kommunister skaffet seg et ekstra talerør gjennom den tidligere kristne Radio Renascença og den okkuperte avisa *Republica*.

Den 25. november gikk lufta ut av venstrestenes ballong.

Radikaliseringa hadde gått fortore enn de hadde hatt kontroll over, noe som bl.a. viste seg i slutten av septem-

ber '75, da hverken UDP eller militærpolitiet COPCON greide å stanse de rasende arbeider- og studentmassene som satte fyr på den spanske ambassaden i forbindelse med mordene på FRAP- og ETA-medlemmer.

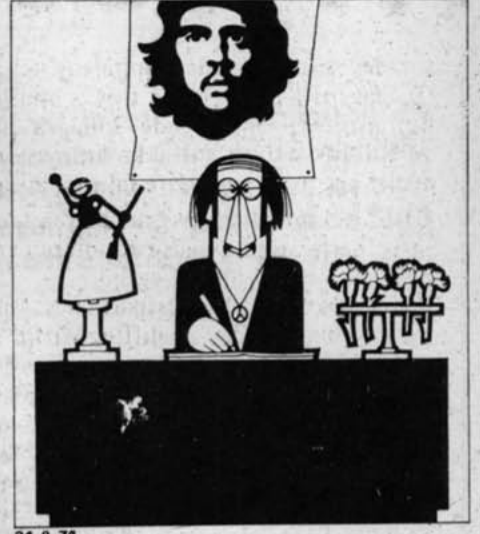
Men som leninister var disse gruppene — MES, PRP, LCI — lite interessert i å oppmuntre utviklinga av en proletær klassebevissthet som reflekterte de materielle forholdene i motsetning til deres egen kampvilje ("voluntarisme"), og i dette ligger kimen til de ville kupp-ideene som disse forvirra statskapitalistiske "revolusjonære" (dette skal jeg utdype seinere), bl.a. store deler av soldatorganisasjonen SUV ("For-ente Soldater vil Vinne") kasta seg ut i på slutten av '75. Det mislykkede kuppforsøket var et negativt vendepunkt i leninistenes solreiser til Portugal.

Dette og mye mer sår det å lese om i ei tjukk bok som er utgitt av *Soldarity*, "frihetlige kommunister" i England. Boka er skrevet av Phil Mailer, som var lærer i Lisboa på denne tida. I det første kapitlet beskriver Mailer værlosninga, famlinga, de mange håp, fargerike insekter som kryper fram da 40 års fascistisk åk blir lofta vekk. Han beskriver massenes glede over oppløsninga av det forhatt: hemmelige politi (PIDE).

Røde nelliker. Massemøter. Alt beskrevet som flimrende filmbiter, eller — til tider føler en seg hjemme i en spennende Sjöwall&Wahlöö-roman...

Men snart går det opp for en at Mailer ikke bare vil servere oss "et ukøkt stykke historie", som Maurice Brinton sier det i det avklarnde forordet. (2) Brinton sier videre:

"Phils bok er ikke bare en innlevelsesfull dokumentasjon av virkelige

24.8.74

hendelser. Det er et forsøk på en ny type historieskriving."

Sant nok. Det som gjør Mailers bok så lesverdig, er at den første "impresjonistiske" delen gjør både utviklingsbeskrivelsen og analysen mer spennende.

Det er umulig på såpass kort plass å ta opp et bredt sett av Mailers synspunkter til brei debatt. Bokas spennvidde er enorm — her finner man kommentarer fra alle felter av "revolusjonen": Fra statsministrene Concalves' og Antunes' økonomiske planer, via myten om MFA som en progressiv faktor, til det mislykte eksperimentet med venstrefronten FUR. (3)

Imidlertid skal vi i korthet ta opp Mailers synspunkter på to sammenvevde grunnleggende spørsmål, der vi synes at analysen hans er ekstra bra: A: Venstresidas forhold til statskapitalismen, og B: Det urealistiske kuppforsøket i november '75.

Etter at "Spinochet" og halvfascistene var skjøvet ut i mørket etter det andre kuppforsøket, kom konflikten mellom "Sosialistpartiet" (PS) og "Kommunistpartiet" (PCP) mer og mer i forgrunnen. PCP hadde på tross av en "taktisk" lav profil i streikekampene og sin mer og mer reformistiske karakter, en sterk innflytelse over arbeidermassene.

Dette har ikke minst sin årsak i at mulighetene for massekamp var svært marginale under Salazars og Caetanos terror-regime. Dessuten var PCP med sin Moskva-understøttede organisasjon den eneste faktor med arbeideralibi som representerte *kontinuitet* for arbeidermassene. (4) På tross av dette, og på tross av PCP's breie appell til de statsansatte mellomlagene (krav om nasjonalisering, trygging av deres arbeidsplasser) var det PS som hadde den dyktigste klassesamarbeidsvarianten (35% av stemmene), sjøl om det hadde svake historiske tradisjoner.

PS' styrke var deres tilknytning til NATO- og EF-blokken, og den moderate utviklinga av statskapitalismen som den 6. regjeringa under Antunes' ledelse la opp til.

Mailer skisserer helt riktig opp de to statskapitalistiske strategiene: A: Høyrefloyen (PS) og deler av MFA ville grovt sett styrke kontrollen over "sektor 1" (produksjonen av produksjonsmidler. B: Mens PCP-UDP-FUR også ønsket å forstatlige "sektor 2" (produksjonen av forbruksmidler). Bak alle de "proletære" frasene i "Esquerada Socialista" (MES) og *Revolução* (PRP) kunne et kritisk øye snart ane Komintern-periodens kvelertak på marxistisk teori: Det hele dreide seg dessverre i første omgang om "kamp om produksjonen", i betydninga okt byrde på arbeiderklassen, okt utbytting

til rosa byråkrater

for den svake nasjonalkapitalens helse (fr. dagens Kina). Denne floyas blinde hurrarop og oppofrende solidaritetsarbeid for enhver fabrikk-okkupasjon over skygget det soleklare faktum at de fleste okkupasjonenes grunnlag og deres isolerte stilling måtte resultere i arbeidernes utbytting av seg sjøl.

De sekterske maoistpartienes stilling i denne striden er diffus. MRPP — den mest militante gruppa — "avslørte" ofte PCPs knefall for Moskva. Men deres egen tilknytning til Albania og medlemmenes blinde tillit til "folkets elskede fører Arnaldo Matos" kastet dem ofte i hendene på både det reaksjonære CDS og Soares. AKPs søsterparti, PCP(m-I), var hele tida åpent reaksjonært og pro-USA.

Angående novemberkuppet kan Mailers analyse oppsummeres kort: Det var et resultat av de forskjellige venstrest-gruppenes knefall for tesene i "Hva må gjøres" av Lenin — de slår fast at arbeiderklassen bare kan oppnå en fagforeningsbevissthet — kombinert med romantisk dyrking av "folkets kamp" i 3. verden (Cuba, Angola). At "kuppet" blei forklart som et forsøk på å komme fascistene i forkjøpet, viser tydelig hvordan den antifascistiske ideologien mystifiserer klassegrensene. Om Spinochet & Co. hadde vært sterke nok til å kuppe, om de hadde hatt Ford og Schmidt i ryggen (det hadde de ikke!), så ville det ikke ha forandret den portugisiske kapitalismens vesen: Lønnsarbeidet og kapitalens prosess ville ha fortsatt å eksistere (hätte videre) under en ny framtrødelsesform. Saken er bare den at fascismen i dag ikke er en passende framtrødelsesform for verdenskapitalen — alternativet er "mixed economy" (PS, president Eanes (og "3.verdens-kapitalisme" (ytre venstre/Carvalho).

USA og Banco Espirito Santo vegrer seg ennå mot det siste alternativet, og det gjør også flertallet av middelklassen, men disse kreftene kan bli en god hest å satse på når krisesituasjonen blir mer prekær, ikke minst fordi bare dette alternativet kan *mystifisere kapitalforholdet* overfor proletariatet.

Disse spørsmåla er glimrende behandlet av C. Reeve (forfatter av "Le Tigre de Papier", om kapitalismens utvikling i Kina). Boka heter "L'Experience Portugaise: Le conception "putschiste" dans la revolution sociale" og er utgitt på Spartacus, Paris, 1976.

Til slutt: Mailer gir også et fyldig bilde av hverdagslivet i Portugal, bl.a. når det gjelder frigjøringa fra katolsk moral. Han refererer bl.a. en interessant type kollisjon når han forteller at svenske venstrest-jenter som var på Alentejo-kollektiver for å kjempe for høyninga av produksjonen, ofte blei forakta av de lokale kvinnene, fordi de "stjal" mennene deres og knulla så mye at deres egen arbeidsbyrde blei enorm!

I de første åra er en portugisisk revolusjon umulig, liksom verdensrevolusjonen er det.

Men verdensproletariatet er nå inne i en avgjørende epoke, ikke minst fordi den "økonomiske oppgangen" har vist seg å være et skinn.

Når venstresida i Nord-Europa har tapt en del av gløden overfor Portugal, skyldtes dette ikke minst at FUR-gruppenes degenererte revolusjonsbegrep har vist seg å fenge stadig færre arbeidere. Derimot har ikke arbeiderklassens sjølstendige kamp sunket i dvale, noe bl.a. den rådkommunistiske avisa *Combate* kan fortelle om hver 14. dag.

Mailer skisserer opp de virkelige skillelinjene. Sosialisme eller barbari. God medisin for tvilende venstrestister som ikke har tenkt å bli generalplanleggere i et "sosialistisk" Norge.... ●

Arnstein Bjørkly

Phil Mailer:

"Portugal — the impossible revolution?"
Solidarity, London, 1977. 398 s.
Koster kr. 37.— fra bok-cafeen Jaap van Huyssmands Minde, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

FOTNOTER

1. Noe som har overlevd seg sjøl, passer ikke inn i tida.
2. Maurice Brinton er som noen vil vite en av Solidarity's ledende teoretikere. Han har skrevet mye om revolusjonen i Russland i 1917 — spesielt bør nevnes "Fabrikskomiteerna i ryska revolutionen" som den svenske utgaven heter (Stockholm LS). Er også forfatter av "Irrational in Politics", London 1970 (Politikkens Irrasjonalitet, Revolusjonstrykk, Oslo, 1976). Medlem av et hjernekirurgteam som forsket i Ulrike Meinhofs død.
3. FUR (Fronten for revolusjonær enhet) blei danna i 1975 og besto av samtlige venstrest-partier unntatt de maoistiske.
4. Sosialistpartiet blei danna først i 1973 — på initiativ av det tyske SPD med herr Brandt i spissen!

Det anarkiradikalistiske LUAR dreiv med "masseterror" under Salazar, og fikk mange tilhengere etter april -74, men blei splittet bl.a. pga. lederen Ignazio vennskap med Soares!

Også verd å lese:

Charles Reeves bok fins på tysk her til lands (Rosenkrantz Bokcafe): Die Portugisische Erfahrung (Verlag Association, Hamburg).

Også verd å lese:
Jaime Semprun: Der Soziale Krig im Portugal (samme forlag).

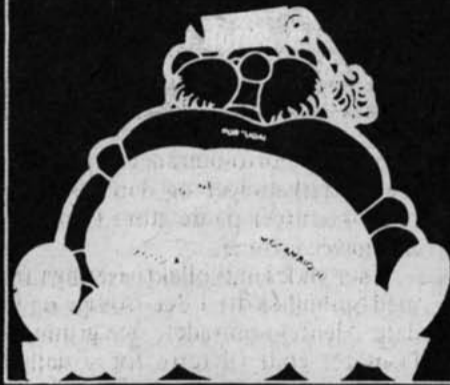
REAL
GOD
DÅH
??

HVEM
ER
HVEM?

YTRE HØYRE

ELP:

Halvfascistisk parti med støtte spesielt blant bønder og jordeiere i nord-Portugal. Har vært nevnt i forbindelse med Spinolas kupp-planer.

CDS:

"Kristeligdemokrater". Kan sammenlignes med Strauss-partiet CSU i Bayern, ca. 10% velgeroppslutning.

"SENTRUM"

PPD:

"Demokratisk Folkeparti", valgoppslutning mellom 20% og 30% ved siste valg. Formann: Sa Carneiro. Ønsker å framstå som sosialdemokrater, men er uønsket i Willy Brandts "Sosialistiske internasjonale".

PS (Partido Socialista):

Mario Soares' regjeringsparti. Ca. 35% i velgeroppslutning. Stiftet i Vest-Tyskland i 1973.

"VENSTRESIDA"

MDP:

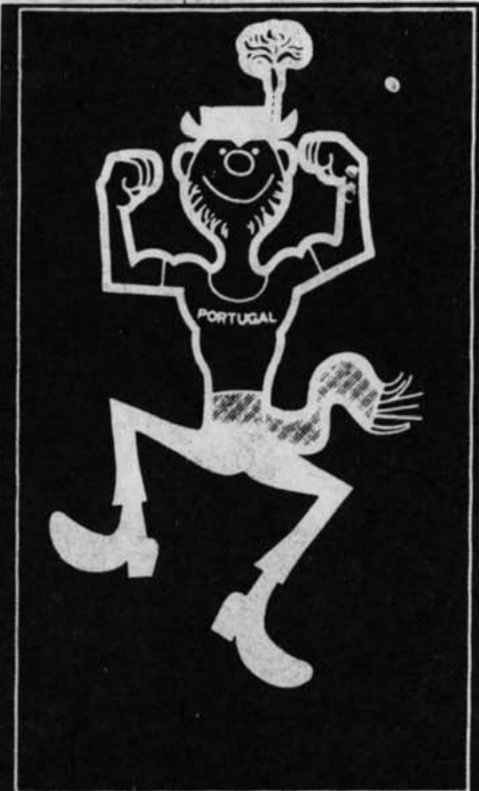
"Demokratiske Folkebevegelse". Halehengparti til PCP. 4-5%.

MES:

"Movimento Esquaerda Socialista". Udogmatisk leninistisk, går mot høyre, som søsterpartiet Förbundet Kommunist i Sverige. Mellom 1/2 og 1%.

LCI:

"Kommunistiske Internasjonale Liga". Trotskistisk, seksjon av 4. Internasjonale. 0,2%.

PRP-BR:

"Folkets revolusjonære parti — de røde". Brigader — spontanistisk parti med en merkelig blanding av anarkistiske og bolsjeviske trekk og sterkt påvirket av Che Guevara-romantikk. Deltar ikke i valg.

LUAR:

Nærmest anarkistisk, ligner PRP-BR. Ledet av geriljahelten Ignazio. Sterkt dalende oppslutning etter 25.november-kuppet. Deltar ikke i valg.

PCP (Moskva-partiet):

Generalsekretær Alvaro Cunhal. 10-12% i velgeroppslutning. Ekstremt Moskva-tro, men framstår med en mer "militant" faglig profil enn det "eurokommunistiske" partiet til Carillo i Spania. Særlig sterk i Porto-området og blant landarbeidere i sør.

MAOISTER

Det finnes en hel mengde småsektorer, hvorav de viktigste er:

UDP:

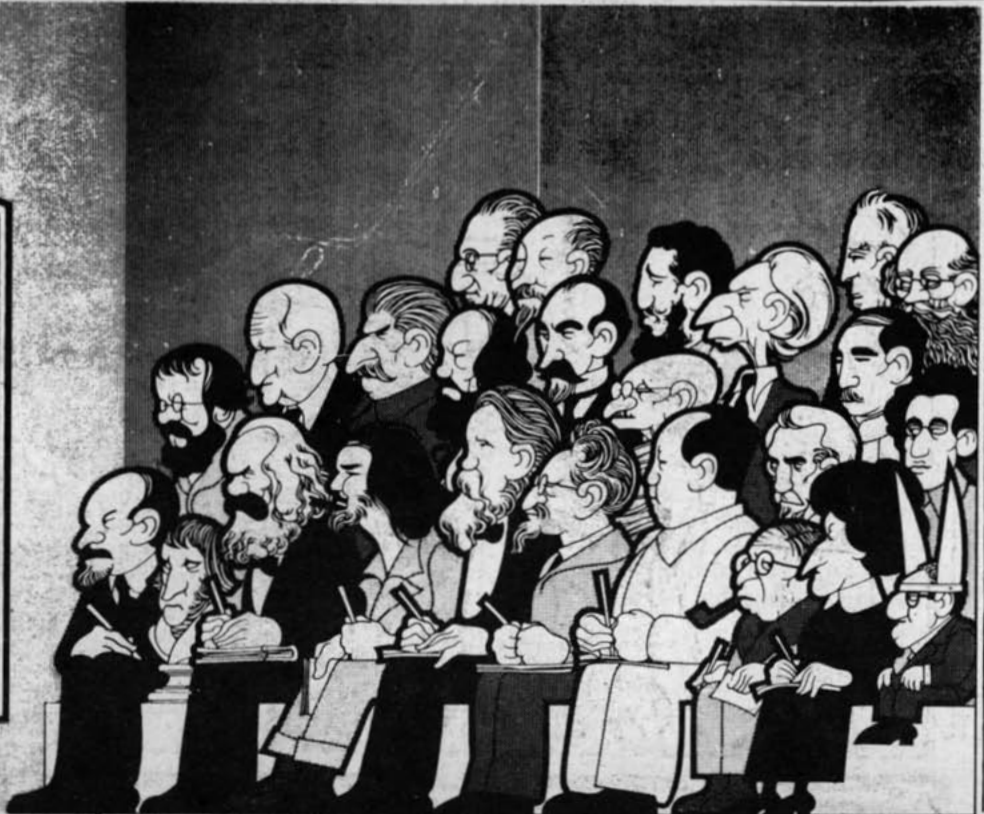
Det største og minst dogmatisk. 1-1 1/2 % av velgerne.

MRPP:

"Bevegelsen for Rekonstruering av det Revolusjonære Parti". Sterkt søkerisk og fører-dyrkende ("Folkets elskede Fører Arnaldo Matos"). Albania-orientert. Gir ut dagsavis: "Luta Popular". Ca 50 000 medlemmer og sympatisører.

PCP(m-I):

Kina-tro. Ligner på AKP, men er åpent for NATO og EF.

Noen sier at det var Stalin som førte den revolusjonære bevegelsen på vidvanke. Andre hevder at det var Lenins feil. Her har vi en – Jan B. Vindheim – som mener at Marx sjøl har skyld i det hele.

På den 1. Internasjonale trer Marx fram som historiens første bolsjevik. Måten han fører det samlede flertall i arbeiderinternasjonalen bak lyset, og får ekskludert Mikael Bakunin og anarkistiske delegater – foregriper både Lenins og Stalins kontrarevolusjonære virksomhet i dette århundre.

Helt siden den Internasjonale Arbeider-Assosiasjon (IAA) blei danna i 1864 hadde ulike retninger gjort seg gjeldende på alle plan i organisasjonen.

En av de mest sentrale motsetningene gikk fra først av mellom den sentralistiske tendensen som Marx og hans tilhengere i sentralkomiteen (seinere generalrådet) gikk inn for, og den federalistiske linja som tilhengerne av den franske filosofen Proudhon støtta.

IAA tok til som en allianse mellom britiske og franske arbeidere, men også ulike emigrantgrupper var representert i den første sentralkomiteen. Marx var en av emigrantene. De fleste medlemmene av den første seksjonen var tilhengere av Proudhon, mens Marx først og fremst fant støtte i selve sentralkomiteen.

I 1868 kom et nytt stormsentrum inn i organisasjonen i form av russeren Mikael Bakunin, som søkte om opptakelse for sin organisasjon "Alliansen for sosialistisk demokrati".

Dette blei ikke akseptert – alliansen måtte oppløses og medlemmene slutte seg til de eksisterende seksjonene. Til gjengjeld blei alliansens råd opptatt som egen seksjon i Sveits, under navnet "seksjonen for propaganda".

Denne propagandaseksjonen fikk et nært samarbeid med de antiautoritære håndverkerne i den fransktalende delen av Sveits, som var organisert i "Juraføderasjonen", lenge senteret for den internasjonale anarkistrørsla. IAAs avdelinger i Spania og Italia sto også Bakunin nær, mens de tysktalende områdene av Europa støttet Marx.

Kollektivismen

Bakunin overtok etter hvert mesteparten av de gamle tilhengerne av Proudhon, og utvikla Proudhons "mutualisme" videre til "kollektivismen". Tidligere hadde russeren vært aktiv i de pan-slaviske opprørsgruppene, et faktum som marxistene sjelden har unnlatt å nevne. I fraksjonsstridene stilte de belgiske og hollandske seksjonene seg på ei mellomlinje, skeptiske til såvel generalrådets framferd som Bakunins politikk. Den engelske seksjonen var også fiendtlig overfor Marx, men uten å falle for Bakunins innflytelse.

Til kongressen i 1872 som fant sted i Haag fra 2. september, hadde generalrådet klart å sikre seg et solid flertall, med representanter fra ikke-, eller bare delvis eksisterende, seksjoner.

Fra England motte 24 representanter, hvorav 19 støtta generalrådet og bare 5 den engelske seksjonen. Samtlige av de franske delegerte støtta Marx, det samme gjorde de tyske, flere sveitsiske og en amerikansk utsending. Fra Spania kom Marx' svigersønn Lafargue som representant for en ny seksjon Engels forsøkte å organisere, i strid med den gamle som var solid på Bakunins side. Også fra Danmark og Ungarn kom venner av Marx.

"Generalråd"

Kongressens mindretall besto først og fremst av den hollandske og den belgiske delegasjonen, noen sveitsere og ei gruppe fra Spania. Av de til sammen 67 deleberte var minst 40 tilhengere av generalrådet, en situasjon som ikke på noen måte svarte til forholdet blant medlemmene.

De første tre dagene gikk med til å diskutere fullmaktsforhold, og ikke for den 5. september kunne Marx på vegne

av generalrådet lese opp rapporten. Den dreidde seg stort sett om arbeiderklassens stilling i samband med den fransk-tyske krig og pariserkommunen, og førte ikke til noen videre debatt.

Deretter kom spørsmålet om generalrådets myndighetsområde. Rådet ville sjøl ha myndighet til å suspendere seksjoner og føderasjoner som de mente førte en politikk i strid med IAAs interesser. Mot dette talte James Guillaume fra seksjonen for propaganda. "Det finnes personer," sa han, "som vil gjøre gjeldende at Internasjonale er en oppfinnelse fra en mann som er ufeilbarlig i alle politiske og sosiale spørsmål, og som ingen har rett til å opponere mot...."

Han mente at streiker og revolusjonære rørsler ikke kunne oppstå på kommando fra London, og at sentralkomiteen ikke burde være mer enn et kontor for korrespondanse og statistikk. Spanjolen Morage støtta ham, og sa at internasjonale oppsto av arbeidernes spontane behov for organisasjon.

Kongressen ler

Lafargue og Serge støtta generalrådet, og Serge sa blant annet: "De som holder på sjølstyre, mener at vår organisasjon ikke trenger noe hode – vi mener tvert imot at den trenger et hode med en sterk hjerne."

Ved dette lo alle delegatene og vendte seg mot Marx, sier Ording. Belgierne la fram en erklæring om at generalrådet aldri hadde vært noe annet enn nettopp et kontor for korrespondanse og statistikk, men generalrådets eget forslag blei til slutt vedtatt med stort flertall.

Så kom, som en bombe, et forslag fra Engels om at generalrådet skulle flyttes til New York. Årsaken til dette forslaget var å finne i det faktum at motstanderne av Marx ville få hånd om generalrådet enten det fortsatte å være i London, eller det ble overført til de europeiske alternativene: Brussel og Geneve. Også dette forslaget gikk gjenom.

Karl Marx:

Deretter begynte debatten om den politiske virksomheten. Marx og hans tilhengere mente det var av største betydning å organisere partier som kunne delta i de alminnelige valg. Mot dette sto et spektrum av synspunkter som spente fra total avvisning av statsapparatet, til overbevisningen om at det bare kunne erobres med væpna kamp. Generalrådets linje seira også i denne saka, og kongressen vedtok en erklæring der det blant annet heter: "Proletariatets konstituering som politisk parti er ufrakommelig for å sikre den sosiale revolusjonens triumf og dennes høyeste mål: klassens avskaffelse." Også proletariatets organisering på faglig og økonomisk grunnlag blei understreka som sær viktig.

Til sist kom det punktet på dagsorden som Marx anså som det viktigste: Eksklusjonen av Bakunin og hans tilhengere.

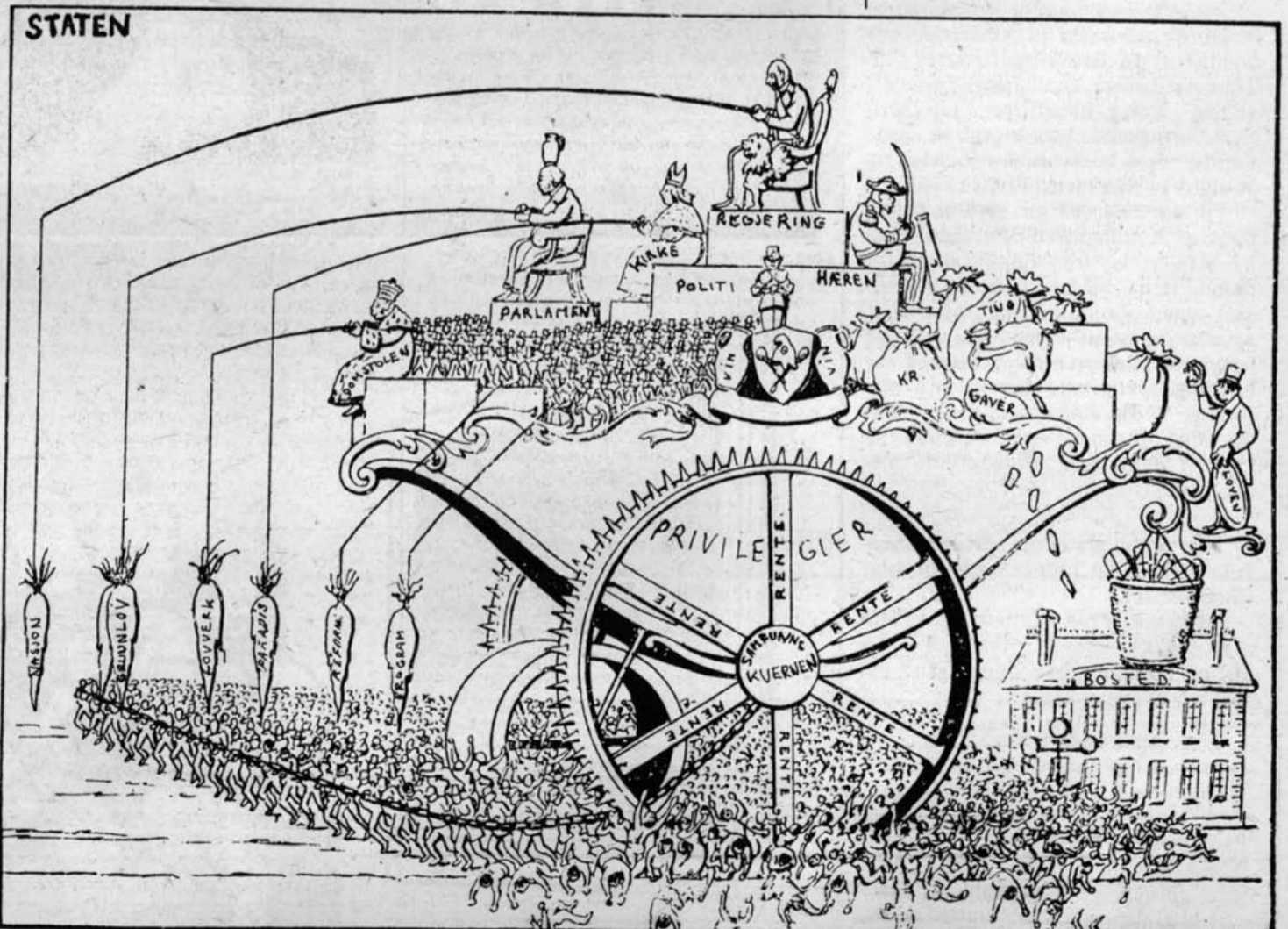
En komite blei satt ned for å drøfte dette spørsmålet, den besto av tre tilhengerne av generalrådet og en belgier.

Blant anklagene mot Bakunin var at han skulle ha opprettholdt "alliansen for sosialistisk demokrati" som fraksjon innafor internasjonale, og at han skulle ha bedratt en russisk forlegger.

Marx overlot til komiteen et brev fra Sergej Netsjajev, der denne truet med "folkets rettferdige hevner" dersom forlaget ikke løste Bakunin fra sin kontrakt som oversetter av "Kapitalen" til russisk, og oppga sine krav på å få forskuddet tilbake. Derimot ga Marx ikke til komiteen det brevet der forlaggeren uttrykte at Bakunin neppe kjente til disse truslene.

En fanatisk nihilist

Netsjajev var en fanatisk nihilist, som i en periode hadde hatt en sterk innflytelse på Bakunin, med et lett anstrok av homoseksualitet. Han påsto å stå i spissen for en organisasjon av russiske revolusjonære, og Bakunin og Netsjajev skulle sammen utarbeide litteratur for denne sammensvergelsen.

den første stalinist ?

Blant de skriftene som blei framstilt, bar noen Bakunins navn, mens andre var usignerte. Etter at Bakunin hadde brutt med Netsjajev, blei denne arrestert og funnet i besittelse av et skrift med tittelen "Den revolusjonære katekismus" der det blant annet heter "enhver blot, avkreftende følelse må undertrykkes av kald pasjon for den revolusjonæres sak..."

Disse skriftene forsøkte nå Marx å bruke mot Bakunin. Det er uvisst i hvilken grad Marx sjøl trodde at anarkisten var opphavsmannen til disse nihilistiske ytringene, sikkert er at de svarer dårlig til det Bakunin har uttalt i andre sammenhenger.

Bakunin ekskluderes

Komiteen konkluderte iallfall med at Bakunin hadde forsøkt å oppretteholde en organisasjon hvis lover sto i strid med internasjonalens sosiale og politiske målsetting, og at han var skyldig i bedrageri. Derfor mente den at såvel Bakunin som fem andre måtte ekskluderes.

Det belgiske komiteemedlemmet opponerte, og mente at alt som var bevist, var at Bakunin hadde forsøkt å

danne en allianse av denne typen.

Mens delegatene var i ferd med å reise hjem, blei det vedtatt å ekskludere Bakunin og med noe mindre flertall også Guillaume. De andre eksklusjonsforslag blei avvist. Til gjengjeld blei det lagt fram ei erklæring fra kongressens mindretall som gikk ut på at underskrifterne og deres aksjoner ikke så på generallrådet som annet enn et kontor for korrespondanse og statistikk.

Dette dokumentet betydde i virkeligheten at internasjonalen var sprenget, og at den seieren kongressens flertall hadde tiltvunget seg, var vendt mot dem.

Straks etter holdt Jurafederasjonen sin kongress i St. Imier i Sveits, og vedtok å avvise Haag-kongressens beslutninger og uttrykke sin tillit til Bakunin og Guillaume, samt ta initiativ til å opprette en ny internasjonal.

Den 17. september 1872 blei så en konferanse arrangert av den italienske seksjonen, åpna i St. Imier. Her blei IAA reorganisert som en føderasjon med tilslutning fra Jura-føderasjonen og den italienske og den spanske seksjonen av dem gamle internasjonalen. Seinere slutta også Holland, Belgia og

store deler av den engelske seksjonen seg til, foruten Frankrike.

Den nye, antiautoritære internasjonale representerte utvilsomt størstedelen av medlemmene fra før splittelsen, men den overtok også mye av splittelsen fra den gamle organisasjonen. Deltakerne var langt fra noen homogen masse av anarkister. Den belgiske seksjonen under ledelse av de Paeppe gikk for eksempel inn for ideen om en "folkestat", i strid med anarkistenes statsløse visjon.

Antiautoritær internasjonale

Først og fremst sto St. Imier-internasjonale samla i sin forbitrelse over Marx' egenrådige framferd i generallrådet. Derfor blei den nye organisasjonen en føderasjon, der seksjonene sto i direkte gjensidig kontakt, og der det ikke fantes noen sterkere sentral myndighet enn "et kontor for korrespondanse og statistikk". Kongressene hadde også liten myndighet — de vedtok noen resolusjoner, men tjente mest som fora for meningsbryting.

Marxistenes "offisielle" IAA sykna raskt bort, og etter 1874 hørte ingen i Europa noe til den. Ennå noen år førte den en slags skyggetilværelse i USA.

Den anti-autoritære internasjonale holdt en godt besøkt kongress så seint som i 1877, men deretter forsvant også den fra den historiske arenaen, og det skulle gå 12 år før arbeiderrørsla igjen klarte å samle seg til å danne en internasjonal sammenslutning. I mellomtida var såvel Marx som Bakunin døde.

Kampen mellom Marx og Bakunin var en kamp mellom to personer som var blitt tildelt viktige roller i sosialismens utvikling.

Motsetningene mellom dem, og de holdningene og synspunktene de representerte, blei ikke løst innafor den første internasjonale, og er heller ikke oppheva i dag.

De siste åra har debatten mellom det sentralistiske og det federalistiske synet på sosialismen fått ny næring. Og i spenningsfeltet mellom disse to ytterpunktene finner vi den krafta som fører også vår tids revolusjonære rørsler framover. ●

Jan B. Vindheim

Bakunin om Marx

Her kan du lese hva Mikkel sjøl sa om Kalle. Utdrag fra artikkelen "Marxismen og staten", forfattet i 1872 av Mikael Bakunin.

La oss nå undersøke den marxistiske politikens spesielle karakter. La oss fremheve de vesentlige punkter der den skiller seg ut fra Bismarck. Det vesentlige — og skulle man si det eneste punktet er: Bismarck er inn- og utvendig en vaskeekte "pommerner", en aristokrat og en monarkistisk junker. Forskjellen er derfor meget stor, og klart vesentlig og oppriktig fra begge hold. På det punktet er ingen forståelse eller forsoning mulig mellom Marx og Bismarck.

Hva er det da som forener dem? Det er begge henhørende dyrking av staten. Når det gjelder Bismarck behøver ikke dette bevises — beviset er der allerede. Fra topp til tå er han en statens mann og ingenting annet enn statens mann. Men jeg tror heller ikke at jeg skal ha noen spesielle vanskeligheter med å bevis at det samme gjelder Marx. Han viser en så henhørt kjærlighet til regjeringen, at han til og med ville innstifte en regjering i Arbeiderinternasjonalen, — og han er makten så hengiven at han ville og fremdeles vil pådytte oss sitt eget diktatur.

Dette synes meg å være nok til å karakterisere hans personlige holdning, som forøvrig konsekvent er uttrykt i hans sosialistiske og politiske program. Hans anstrengelsers høyeste mål som det har blitt proklamert av hans parti i Tyskland er opprettelse av den store folkestaten.

... Den som sier stat, sier følgelig EN stat og medgir dermed eksistensen av flere stater. Og den som sier flere stater, sier umiddelbart: Konkurrans, misunnelse, ufred og endeløs krig. Så vel den enkleste logikk som historien kan beviser dette. Ettersom hverstat trues med å bli utsløttet av nabostatene, må den gå mot en fullstendig maktutfoldelse og når denne er nådd, må den føre en erobringpolitikk for ikke selv å bli erobret, for to krefter som samtidig er like store og skilt fra hverandre kan ikke eksistere uten å forsøke å ødelegge hverandre. Den som sier erobring, sier erobrede mennesker, tatt til slaver og lagt i lenker, under hvilket navn eller hvilken form det være seg.

Det ligger i statens natur å bryte den menneskelige solidaritet og om det trengs, fornekte menneskeligheten. Staten kan ikke beskytte sin avhengighet og sin styrke om den ikke overfor sine egne innbyggere eller rettere sagt undersøtter, setter seg selv som et absolutt og endelig mål.

Herigjennom kommer det uvegerlig til en brytning mellom menneskeligheten betraktet som universell moral og med en universell fornuft, og staten, dens moral og fornuft. Det politiske statsmoralprinsippet er meget enkelt. Staten er den høyeste av alle "skikkelser" og alt som gavner dens utvikling er av det gode, mens alt som går imot den er av det onde — det må deretter være det mest menneskelige trekk ved verden. Denne moral kalles patriotisme. Internasjonalen er patriotismens fornektelse og følgelig også statens. Det er derfor Marx og hans venner i det tyske sosialdemokratiske partiet vil tilintetgjøre internasjonale hvis de lykkes med å innføre statsprinsippet i vårt program.

Staten må for å bevare seg selv utvikle makt i utenrikspolitikken, men om så blir tilfellet, kommer det samme til å prege innenrikspolitikken. Hver stat må inspiseres og ledes utfra en spesiell moral som kan tilpasses statens eksistensvilkår og ettersom denne moralen innebærer en begrensnings av den menneskelige og universelle moralen, innebærer den også fornektelse av menneskeligheten, derfor må staten holde oppsyn med alle sine undersåtters tanker, uttalelser og gjerninger, slik at også disse blir i overensstemmelse med statsmoralen og se til at undersåttene vender det døve øret til den sanne og universelle menneskelighetsmoralens forkynnere. Resultatet av dette er således nødvendigheten av statsensur, ettersom alt for stor tanke- og ytringsfrihet er som Marx sier, (og det klart ulogisk utfra hans synspunkt) uforenlig med den samstemte underdanighet, som forlanges for at staten skal bevares. Marx har også gitt bevis for denne i sin hensikt når han under ulike forutsetninger forsøkte å opprette kamouflert sensur i Internasjonalen, men hvor effektiv denne sensur er, — og selv om staten selv tar hånd om hele undervisningsvesenet og folkeoppfostringen, kan den aldri være sikker på at forbudte og farlige tanker ikke lykkes å filtrere seg inn i befolkningens bevissthet. For buden frukt har alltid lokket mennesket, og revolten, statens evige fiende, våkner lett i det menneskelige hjertet, hvis det ikke er så fordummet at undervisning, oppfostring og sensur helt kan trygge statens velferd. Staten må fremdeles ha en politimakt som overvåker og styrer folkets hensikt og følelsesstrømmer.

... Men i Marx' folkestat har man sagt oss at det overhodet ikke kommer til å finnes noen privilegerte klasser. Alle kommer til å være like, ikke bare juridisk og politisk

Karkael Marxunin: To samler seg i ett....

— men også økonomisk. Det er det som er blitt lovet, men jeg tviler sannelig med tanke på hvordan denne utvikling har begynt, og på den kurs den er nødt til å følge, om det løftet noensinne skal kunne holdes. Det kommer således ikke lenger til å finnes noen privilegert klasse, men det kommer til å finnes en regjering og — legg dette nøye på minnet — en heller komplisert regjering, som ikke kommer til å nøye seg med å styre massene politisk, slik som alle dagers regjeringer gjør, men den kommer også til å styre dem økonomisk og i sine egne hender konsentrere produksjonen, den rettfærdige velfordeling, jordens utnyttelse, bygging og utvikling av fabrikkene, organiseringen av handelslivet samt produksjonens kapitalfordeling fra den eneste "bankieren" — Staten. Alt dette vil kreve en regjering, hvis medlemmer må være i besittelse av såvel umåtelig kunnskap som "hoder der hjernen pøser over". (1)

Det kommer til å bli den vitenskapelige intelligentsiaens velde, det mest aristokratiske, despotiske, arrogante og foraktelige av alle velder. En ny klasse kommer til å oppstå, et nytt hierarki av virkelige og innbilt vitenskapsmenn og verden kommer til å bli delt i en minoritet, som regjerer i kunnskapens navn og en uopplyst majoritet. Og da, forbannet være de uopplyste! Et slikt regime skulle ikke kunne unngå å vekke ond

bloc hos massene, hvilket Marx' opplyste og befriende regjering må demme opp for gjennom å anvende sterk våpenmakt. For regjeringen, sier Engels, må være sterk for å kunne opprettholde orden blant disse millioner analfabeter hvis brutale opprør skulle kunne ødelegge alt og til og med kaste overende en regjering hvis medlemmer har "hoder der hjernen pøser over". Man kan lett se at bak det marxistiske programmet, bak de demokratiske og sosialistiske fraser og løfter, gjenfinner man i deres stat alt det som skaper alle staters sanne despotiske og brutale natur, hvilken regjering de enn har. Når alt kommer til alt, er den av Marx så ivrig forespeilte folkestaten og den aristokrat-monarkiske stat, som Bismarck opprettholder med like stor dyktighet som makt, fullstendig identiske såvel i innenriks som i utenrikspolitikk. Deres utenrikspolitikk preges av samme militære taktikk: erobringens, og innenrikspolitikken av samme væpnede undertrykkelse. De politiske kreftenes siste argument mot massene, som trette av å tro, håpe, underkaste seg og lyde, reiser seg til revolt.... ●

(1) Uttrykket henspiller på et ironisk utsagn om Marx, gitt av den tysk-amerikanske delegaten Sorge på den første internasjonales kongress i Haag 1872.

PERLE- POR- TEN

JA

"2 og 2 er fire – eller er det ikke det mon tro?" åpner Perleporten med å spørre seg selv i sitt siste stykke "Klassebilde" som nettopp har hatt premiere og som er mer Perleportsk enn noensinne. Og tilskueren blir presset til å stille seg selv spørsmål hele tiden under stykket: Hva er sant og hva er løgn? Hva er drøm og hva er virkelighet? Kan vi leve i denne virkeligheten – eller bare eksistere? Hva kan jeg gjøre for å forandre virkeligheten?

"Klassebilde" handler om fire personer på et galehus som later som om de er i en hotell-lobby. Samtlige prøver desperat å forsvare det livet de har levd gjennom å late som om de er noe helt annet – noe mer – enn det de i virkeligheten er. De er fire moderne varianter av Hjalmar Ekdal – alle sammen ødelagt av frykten for autoriteter. Gradvis trer de frem for oss etter som Perleporten med sin sikre sans for psykologiske detaljer viser oss deres "sanne" ansikt.

Etter hvert begynner også personene å forstå at deres egen skyldfølelse for ikke å ha "lykkes" er urettferdig overfor dem selv. De begynner å ønske seg et annet samfunn der de kunne leve uten å være psykisk lemlestet. Men det går også opp for dem at: "det vil ikke gå an med et annet samfunn inni dette samfunnet her". Fortvilet roper en av dem: Men når er det egentlig at livet skal begynne?!

Perleportens svar gis i sluttsekvensen der alle fire symbolsk 'ar sine første små skritt – de skaper sine egne ting ved hjelp av egne krefter, selv om det ikke er så veldig perfekt.

Form-eksperiment

For dem som kjenner Perleportens budskap fra "Jug meg en saga" og "Faren satt på første benk og mora satt på annen og Knoll og Tott på galleri og lo som bare faen", bringer innholdet i "Klassebilde" kanskje lite nytt. Perleporten-fans får derfor neppe noen 'aha-opplevelse' gjennom dette stykket. Men de får en interessant meny servert på en

Perleporten teatergruppe har kommet med sitt tredje stykke, "Klassebilde". For tida er gruppa på turne rundt omkring i landet med stykket.

"Klassebilde" er allerede omdiskutert i vide kretser. Vi bringer her to omtaler av stykket, fra to personer som har svært ulike syn både på dette teaterstykket og på Perleportens arbeidsform.

Fra starten i 1975 har teatergruppa nådd stor oppmerksomhet med sine to tidligere stykker, "Knoll og Tott" og "Jug meg en saga".

Gruppa har utspring i et frihetlig miljø i Oslo og har oppnådd å skape en teaterform fjernt fra den vi kjenner: Skuespillerne nærmer seg publikum, søker en kommunikasjonsform der også tilskuerne er med, – og de framfører ikke bare stykkene, men skriver og instruerer dem selv, kollektivt. De bestreber seg også på å endre et stykke underveis, etter kritikk og erfaringer: Et Perleporten-stykke framført 3-4 uker etter premieren kan være en helt forskjellig opplevelse for publikum, enn den første forestillingen.

Vi anbefaler deg at du går og ser stykket selv!

helt ny måte og av skuespillere som nok en gang leverer fremragende prestasjoner. Frie grupper eksperimenterer ofte dristig med nye former for teater, og det er på dette området Perleporten denne gang kommer med noe nytt. Det er grotesk at folk med en slik teater-innsikt skal drive teater på sultegrensen, omtrent uten støtte, mens de må konkurrere med folk uten noe genuint uttrykksbehov men som likevel subsidieres med over 90%.

Både bevisst og ubevisst

Perleporten har med "Klassebilde" arbeidet videre med en spesiell sekvens fra fjorårets suksess "Jug meg en saga". Det er sekvensen der en av skuespillerne tar opp en lapp og leser omtrent følgende: "Dersom dette ikke hadde vært et teater, ville jeg ikke vært i stand til hverken å si eller tenke det jeg nå skal fortelle om meg selv."

Personen har med andre ord en meget lav bevissthet både når det gjelder seg selv og samfunnet rundt ham. Ved å la personene i "Klassebilde" stadig veksle mellom ubevissthet og bevissthet, mellom drøm og virkelighet, får Perleporten et virkemiddel som gir dem enda en dimensjon til hjelp når de med Fassbindersk grundighet langsomt pensler frem sitt bilde av fire ulykkelige mennesker i et vandalisert samfunn.

Perleporten har tydeligvis ønsket å utvikle sin egen Ver fremmedeffekt! Det er teoretisk sett interessant som teatereksperiment. Spørsmålet er om publikum setter pris på det. På premieren ble de fleste mer forvirret enn forklart.

På ABC-teatret

Lett å forstå var Perleporten altså ikke på premieren. Men man må huske på at Perleportens stykker er under kontinuerlig forandring. I løpet av de første forestillingene vil det derfor sikkert skje endringer som vil lede til nødvendige avklaringer og tilstramninger. Det blir derfor meget spennende å se Perleporten på ABC-teatret i Oslo når de kommer tilbake fra turneen i begynnelsen av april.

Christian Vennerød

NEI

Perleporten teatergruppe har to gnistrende klare og utmerkede oppsetninger bak seg. I tillegg har de vært en foregangsgruppe for anarkistisk teater- og livspraksis. Når de annonserer et nytt stykke, har man lov til å vente seg noe av dem.

Premieren på Eidsvold kino av "Klassebilde" svarte ikke til noen forventninger. Det var flatt, banalt, humørløst og tåkeleggende – i grunnen bare en skuldertrekning verdt. Alle har lov til å mislykkes en gang uten å bli skutt for det.

Allerede tittelen på stykket er tåkeleggende. "Klassebilde" – det høres interessant

ut. Men så viser det seg at det ikke henvises til samfunnsklasser, men til et gammelt skolefotografi, som personene i stykket til stadighet vender tilbake til. Det skal handle om at de lever i fortiden, og reduserer livet til en samling gode minner. En begivenhets viktighet er proporsjonal med betydningen den senere vil få som minne, som noe godt å tenke tilbake på. Stykket skal handle om våre daglige løgner overfor hverandre, vår redsel for oppriktighet og sannhet, vår angst for å vise følelser til de mennesker vi omgås. Det kan være interessant og viktig stoff, hvis det er konkret og bringer klarhet. "Klassebilde" bringer bare tåke.

På et tidspunkt mister de fire karakterene i stykket maskene overfor hverandre, og blir bare i stand til å si det de tenker og føler i øyeblikket. Hva skjer da, når Sannheten og oppriktigheten er det eneste som kan sies?

Det skjer ingen ting. Ingen verdens ting. Som om de bare har en rent tankemessig forståelse for at følelser er viktige, men "ingen følelser å føle med". Det kunne jo være morsomt, men gruppen fatter det liksom ikke selv. Flere steder dukker det opp interessante poenger og gode innfallsvinkler, men de forsvinner i tåka, som om gruppen ikke selv skjønner det de har vært på nippet til å si. Og ingen klarhet i vårt forhold til sannhet og oppriktighet. Intet kjennskap til menneskene i stykket. Det eneste som er forståelig rent logisk, er når handlingen av og til brytes og skuespillerne går ut på scenekanten for å fortelle en eller annen "sannhet" til tilskuerne. "Sannheten" har ingen ting å gjøre med stykket, og inneholder "radikale" klisjeer vi har hørt i hundre år, så flatt at en Høyre-parodi på "radikalisme" ikke kunne ha vært flauere.

"Klassebilde" inneholder to monologer som er på nippet til å bli intelligente. Vi gjengir halvparten av den ene:

*"Når bagateller blir plassert i sentrum, når løgnen uimotsagt går for god fisk og sannheten ikke innvilges sendetid....
Når morgenkåserne, 9-timen og middagsstunden har gjort livet til kaffe-pauser, tidsfor driv, albumsblader og gode minner....
– da, for faen, bryter vi inn."*

Godt sagt. Hva bryter de inn med? Ingen ting. Stilisert, humørløst tåkeprat.

Etter premieren på "Jug meg en saga" hadde jeg en prat med en teaterarbeider fra en annen fri gruppe. Vi beundret begge den måten Perleporten forente kollektivt arbeid med gruppedisiplin, og praktiserte åpenhet seg imellom i det daglige arbeidet. Hans poeng var at demokrati på teatret alt for ofte resulterer i middelmådige oppsetninger uten struktur, mens gode stykker alt for ofte er produkt av en beinhard regissørs autoritære og hensynsløse bruk av skuespillere som redskap for sin egen vilje. Perleporten hadde løst denne motsetningen, men han mente prisen de måtte betale nødvendigvis var isolasjon. Arbeidet og samarbeidet krevde så mye av hver enkelt at de ikke fikk tid til å leve og ha forhold til folk utenfor den lukkede krets av Perleportere. Det ville fungere bra så lenge de var i stand til å inspirere hverandre, men før eller siden ville de nå et punkt hvor de trengte vitaminsprøyter utenfra i form av konkrete livserfaringer sammen med andre mennesker.

Det ser ut til at han hadde rett.

Lasse Tømte

Perleporten i mars:

10/3: Auditorium Maximum, NLH Ås
11/3: Drøbak kino
16/3: Halden lærerskole.
Alle dager kl. 19.30.

Fra månedskiftet mars/april blir Perleporten å se i Oslo: På ABC-teatret.

ULMENDE GLØR

"Gateavis liker ikke dikt!" Hvor lenge er det siden vi trykket et dikt?

Vi har en liten mektig fraksjon i red-gruppa som stort sett mener hva vi skal mene om slike ting. På den annen side kommer det ofte dikt til redaksjonen. Til alle de som har sendt oss dikt det siste året vil vi imidlertid si: Vi vil oversende alle innkomne (bortsett fra manus som forsvinner) til vår konsulent Terje A. som holder på med å lage en ny samling "Fridikt".

Glør på våre hoder?

I fjor høst leverte Morten V. en antologi til Gateavisas redaksjon for vurdering og anmeldelse. Han ble lovet innrykking så snart det ble plass. Intet skjedde. (Årsak: enkeltmedlemmer i redaksjonen følger ikke opp...) Morten skriver igjen, truer med alt fra personlig besøk til bombekasting (senere er truslene trukket tilbake). Hans Petter leser brevet og engasjerer seg, besvarer brevet hvorpå Morten innfinner seg for å ta oss i øyesyn. Morten har med seg "Glør" – den forsvunne antologi.

Hans Petter griper den ivrig. Titter på antologien. Lekker liten sak. Nydelig layout, godt billedstoff, tildels meget godt. En bok som du lett stikker i ryggsekken.

Diktene er ikke bare dikt, noen blir liggende igjen og ulme. Glør. Noen av prosadiktene og epistlene er brønnbare. Jeg føler med Martin Nag i *Requiem* til Hammersborg skole som måtte vike for Frelsesarmeens forretningsbygg – min egen gamle skole, Aars og Voss, ligger under SAS-hotellet. Ellers er jeg en slik fyr som faller lett for dikt av det slaget du finner på side 1 (Tor H. Haukås) – her kan jeg bare gi de siste strofene om Lise med langt og lyst hår:

Hun sa: Det innvendige livet er en blindvei
Solen tegnet sirkler rundt hennes munn

Jeg lot stillheten være en forutsetning
og bøyet meg forsiktig fram:
Av og til stilles det umiddelbare krav til oss.

Antologien er full av ideer og inspirerer til egne forsøk til "en dialektisk struktur der rollene som forfattere og lesere påvirker hverandre". Noe som vi i Gateavisas – etter fattige evner – forsøker å realisere. Altså: Ikke all makt til leserne, men MER makt til leserne!

Boka heter: GLØR, en antologi.

Kan trolig kjøpes i bokcafeer. Boka er verdt de spenn du bruker på et par halvlitere.

hans petter

Glør – en antologi
Brand forlag, Bergen 1977
170 sider, 18 kr.

"PEER GYNT", LARS GULE OG DEN POLITISKE HANDLING

Et bidrag til Ibsen-året

Jeg har for tredje gang på de årene jeg har gått på skolen, gjennomgått vårt nasjonal-epos: "Peer Gynt". Og det forekommer meg ikke så rent lite komisk når den norske teater- og litteratur-verden lar "Peer Gynt" vaie oppe sammen med flagget. "Peer Gynt" er en genistrek, ingen tvil om det, men vi bor nok la flagget senkes til halv stang når man viser fram "Peer Gynt". Henrik Ibsen skrev stykket i exil i Italia og var ikke så rent lite forbannet på Norge og nordmenn. Norge hadde lovet Danmark hjelp i en eller annen krig mot Østerrike og Preussen, men så fort krigen brøt løs, fikk nordmennene kalde fotter og fant ut at her var det best å redde ræva.

Det norske (les: gyntske) folk er personifisert i Peer, hvis drømmer ikke bare har gjort ham virkelighetsfjern og overfladisk, men også egoistisk, prinsipplos og feig. Han kan nok virke vågal og heltemodig enkelte ganger, men han må alltid ha en mulighet til å gå tilbake på det han har gjort, til retrett, til å redde ræva si. Han tor aldri gjøre en ting til fulle, rede til å ta konsekvensen av sine handlinger. Kun en ting gjør han fullt og helt: Han rover bruden Ingrid. Men her kunne vel sakens flere kjenne seg igjen: "Hva gjør man ikke for et nummer", som ordspriket sier. Og det er jo gyntsk (les: norskt) nok, det.

"Troll, vær deg selv nok"

Gyntene (dvs. nordmennene) er så egoistiske at det grenser opp mot det latterlige. Over alt i enhver sammenheng, gjennomsyrer egoismen tilværelsen og gjør den kvalmende og meningsløs. Dovregubben sier et sted til Peer Gynt: "NOK, dette kløvende, sterke ord må stå på ditt våpenmerke!" Og det gjør det. Ordet "NOK" synes for meg å ha den samme betydning som å "redde ræva". "NOK" går for en slags egoisme og redsel for å miste seg og sitt.

Gynterne har en aldeles komisk redsel for å dø. Og følgelig er de like red-

de for å leve. Så fort de begynner å leve, tror de de skal dø. Det synes meg som om deres eneste mål er å leve lengst mulig, så de får igjen de pengene de har betalt til pensjonskassa. Derfor vil de bli passet på slik at det ikke hender dem noe, eller får lungekreft eller skrumplever eller magesår eller syfilis eller... Hvis de dør, så har de jo betalt til pensjonskassa forgjeves.

Dessuten er det visst trygt og godt å ha noen til å bestemme over seg, noen som "tar ansvaret". Og gyntene forstår autoritetene. Det later til at de forstår dem så inderlig vel. De "forstår" så hvis de sparkes ovenfra, så kan de sparke videre nedover. Gyntene "forstår" autoritetenes livsberettigelse og nødvendighet. De "forstår" at det er den eneste måten samfunnet kan bestå og fungere på.

Og de vet så inderlig godt at det er den eneste måten de kan redde ræva på: Å ydmykt krype for autoriteter. (Var det ikke Arild Haaland som mente at Peer Gynt hadde nazistisk legning...)

De Gyntske anarkister

Med vemod har jeg måttet konstatere at det blant anarkistene finnes en god del gyntske individer. Det er disse som koser seg under lune og trygge autoriteter, som kaller seg anarkister, ikke fordi de virkelig tror på revolusjonen eller anarkiet, men simpelthen fordi det er "tøft". Det er "tøft" å stå på fangenens side og profesere etatene og borgerskapet. Det er "tøft" å lese Gateavisen og provosere AKP, å lese Rockefilla, henge Crumb-tegninger på vegge, høre på Sex Pistols og klistre CNT-merker bak på bilene. De er like småborgerlige som de "unge og dynamiske" moteslavene i stovfrakk, sixpence og kortklippet, strukturbehandlet hår. Disse som paraderer opp og ned Karl Johan med Unge Høyre-merker på jakkekraven og som man kan kjenne parfymestanken av helt oppe på Hjelmsgate.

Unge Høyre har sine, anarkistene har sine, AKP har (alle) sine, osv., osv. De er alle like småborgerlige. De gyntske anarkistene er like idiotiske som AKP-erne som ikke vil uttale seg for de har lest dagens Klassekamp. De leser Proudhon, Bakunin, Karpotkin og alle de store for å finne argumenter til en eller annen diskusjon som de finner umåtelig fornøyelig. De skriker polemisk opp og spytter ut en foss av anarkistiske klisjeer, i trygg forvisning om at Norge i dag ikke står i en revolusjonær-situasjon. Disse vil få vann i bukene hvis de noen gang kom til å stå ansikt til ansikt med friheten.

Eller:

Vi har revolusjonsromantikerne. De som sitter hjemme i sofaen med hendene i fanget og venter på "den store bølgen" som skal skylle alt borgerskapet vekk. Disse som har kastet seg over en eller annen Sioux-legende om at "det en dag i dette århundre skal komme en mann som skal rulle den hvite verden sammen, slik man ruller sammen et teppe".

Disse er like gyntske som de småborgerlige "anarkistene". Revolusjonsromantikerne ser bare målet, ikke veien. Derfor tør han ikke ta et eneste skritt mot målet, da han ikke vet om han står foran en slette eller et stup. Og dette er tvers igjennom gyntsk.

"Ja tenke det, ønske det, ville det med, men gjøre det! Nei, det skjønner jeg ikke...."

Og her kommer Lars Gule inn. Jeg mener det er uinteressant i denne sammenheng om man er enig i Lars Gules handlemåte eller ikke. Det som derimot er interessant er at Lars Gule er et selvtenkende menneske. Og ikke bare det: Han handlet ut fra det han mente var rett, og var rede til å ta konsekvensen av det. Han kjempet for det han trodde på! Han visste utmerket godt at han kunne bli tatt, og han visste utmerket godt hva det ville si å bli tatt for å være i besittelse av sprengstoff ombord på fly. Men likevel: Dette

trodde han på, dette fant han var riktig og handlet ut fra det.

"Mann, vær deg selv!"

Og det er mennesker som Lars Gule, ikke som "terrorist" (ordet brukt i mangel på noe bedre), men som ugyntsk, prinsippfast og selvtenkende menneske som vi andre bare må ta av oss hatten for. (At han "sang" da han hang på papegøypinnen, synes jeg ærlig talt ikke var det minste rart.)

"Til Dovre faller"

Det eneste vi kan gjøre er selv å ta skrittet: Å kaste vårt "NOK" av oss. Bare med "Mann, vær deg selv!" bak øret kan vi bli fri.

Ibsen gir i "Peer Gynt" et svar på hva det vil si å være seg selv:

Å være seg selv, er seg selv å dode.

Dog, på deg er saktens den forklaring spilt, og derfor, la det kalles: overalt å mode med Mesterens mening til uthengsskilt.

"Mesterens mening" er vår overbevisning, det vi finner er rett. Og hvis vi ikke handler ut fra det, mister vi vår personlighet, mener Ibsen. (Og hvem kan tjene på at vi ikke har noen personlighet?)

Anarkismen, slik jeg ser den, er ikke egentlig snakk om politisk teori, men om en dypere erkjennelse. Man kan ikke overbevise noen om at anarkismen er den eneste rette politiske retning. Hvis en kun er overbevist, vil allikevel selve grunnideen i anarkismen, friheter, virke uforståelig. Den overbeviste anarkist vil ikke være i stand til å forstå nødvendigheten av individets frihet, mens for en som først har kastet av seg sin tvangstroye, sitt "NOK", er anarkismen den eneste politiske teori som gir mening. Alt annet er forrykt!

Så det vi må gjøre er selv å lette på ræva og spasere mot Ronden med et smil, med veien som mål - til Dovre faller.... ●

Håvard Saude

Asbjørn Bryhns markspiste ære

Mange av oss lider av illusjonen om rettsapparatets nøytralitet og objektivitet. Dette kan man bli kurert for ved noen besøk i en rettsal. En skikkelig hestekur kan man få dersom man har anledning til å følge en ordentlig politisk hekseprosess – som Bryhn-saken i Bergen. Det er forøvrig en sak som avslører mer enn bare rettsapparatet. Den viser oss TENDENSER i Norge som vi ikke liker å tenke på. Tendenser mot politistaten.

Bryhn-saken har gått for Gulating lagmannsrett i Bergen. Fem AKP-medlemmer og sympatisører har sittet på tiltalebenken for å ha kommet med ærekrenkende beskyldninger mot tidligere overvåkingssjef og politimester Asbjørn Bryhn. Ifølge tiltalen:

"derved at de tiltalte nr. 1 og 2 den 27/8-75 i Bergen på medlemsmøte i Bergen Jern og Metall, avd. 5, Bergen, hvor ca. 200 personer samt en journalist og en fotograf fra Bergens Arbeiderblad var tilstede, i talerinnlegg blant annet uttalte at "politimester Bryhn i Bergen samarbeidet med Gestapo i Sverige under krigen og at han var nazist", hvilke beskyldninger var egnet til å skade politimester Bryhn's gode navn og rykte og tap for den i hans stilling fornødne tillit. (...) Derved at de tiltalte nr. 3, 4 og 5 den 8/9-75 på en pressekonferanse avholdt av Rød Valgallianse hvor journalister fra dagspressen og kringkastingen var innbudt og tilstede, utleverte nr. 1 et trykt skrift, benevnt "pressemelding fra Rød Valgallianse", med blant annet følgende innhold:

"Asbjørn Bryhn, reaksjoner politimann som samarbeidet med nazistene under krigen".

Asbjørn Bryhn samarbeidet med den svenske nazispionen og provokatoren Tore Hansén under krigen. Like etter forsøkte da den norske Harald Sæhle å få reist rettsak mot Bryhn angående dette forhold, uten å lykkes. (...)"

2. et trykt skrift benevnt "Til arbeiderklassen og alle motstandere av politistat i

Nå er vel saken kjent for de fleste gjennom dagspressen. Vi nøyer oss med noen illustrerende glimt.

Alsaker demonstrerte under avhørene av de tiltalte at det var en politisk prosess ved å forhøre seg om deres politiske oppfatninger. Blant annet henviste han til AKPs program og spurte om AKPs syn på revolusjon, hær og politi... Under dette avhøret utbryter lagmannen til en tilhører: "Selv om De ha en strikkelue på anbefales De å ta den av." Orden skal det være.

Absurd overvåking

Bryhn hadde ikke oppfattet at det var forskjellige meninger om motstandskampen under krigen. Han var ansatt ved Rettskontoret til den norske legasjonen i Stockholm. Motsetningen gikk mellom den passive holdningsmotstanden som regjering og hjemmefrontledelsen sto for, og den aktive linje kommunistene sto i spissen for. Bryhn slo fast at hans kontor ikke drev overvåking, og: "Det er absurd at vi skulle interessere oss for hva kommunistene drev med der" (i Stockholm).

Historikeren Grimnes slo fast at det i alle fall ble drevet passiv observasjon av kommunistene fra Rettskontorets side. Han leste fra et brev skrevet av Andreas Aulie som blant annet var i Sverige under krigen: "Den hemmelige overvåkingstjenesten arbeider jeg

Hukommelsen sviktet

I 1946 skrev Aage Larsen i Dagbla' blant annet: "Det som senere er foregått må hr. politiinspektør Bryhn kunne svare på, da han til tross for at det forelå anmeldelse på Tore Hansén til det svenske politi og den norske legasjon, fortsatte samarbeidet med ham."

Aage Larsen var vitne for aktoratet. Han løp fra sine tidligere forklaringer og "husket" svært lite. Harald Sæhle var imidlertid ikke i tvil. Han husket godt det som hadde skjedd. I 1946 hadde han skrevet i Dagbla: "Jeg underrettet det norske rettskontor om Hansens virksomhet for tyskerne. Min rapport, som også omfattet fru G., ble skrevet ned av T.H. (en av kontorets funksjonærer) og deretter forelagt Bryhn, som leste den i T.H.s nærvær. Det var fellende beviser som forelå. Men Bryhn fortsatte de hemmelige sammenkomster med Hansen i minst to måneder etter at min rapport var avlevert."

Etter at Aage Larsens kvenning ble kjent i avisene, meldte Torgrim Titlestad seg som vitne. Han er historiker og i en samtale han hadde med Aage Larsen sa seint som i 1974 hadde Larsen bekreftet påstandene fra -44 og -46!

Bryhn ble sjef for overvåkingstjenesten i 1947. På spørsmål fra Alsaker om det hadde forekommet overvåking av meninger sier Bryhn: "Det har aldri forekommet."

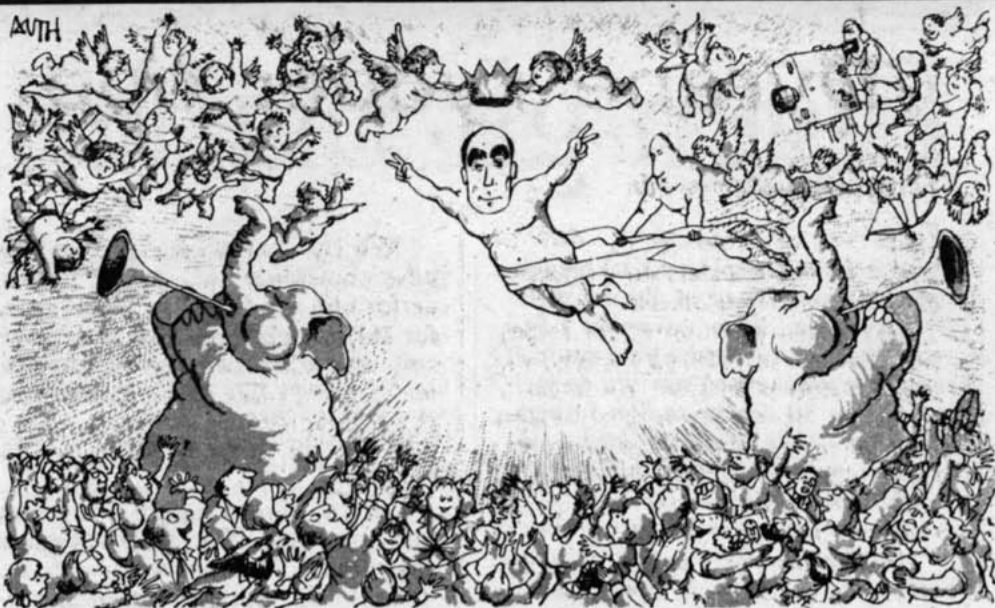
Tidligere statsminister Per Borten ga uttrykk for at det hadde vært et ønske i regjeringen om et skifte i ledelsen av de hemme-

Kamera ble ødelagt og filmen tatt. Han ble slått i magen og fikk blødninger i et 2 1/2 måneder gammelt operasjonsarr. Han forsøkte naturlig nok å komme fri, men ble dyttet ned trappa som de andre. Han opplyste at han var fra pressen, og en kollega, Bjørn Bratten i Dagbla, fortalte at han hadde vist fram sitt pressekort og ropt "slipp pressen". Bratten sjøl ble så kastet ut, fra politimann til politimann – en av dem laget ham kraft i håret. Strand fikk påtaleunnlatelse for vold mot politiet!

Aktoratet kjørte så en rekke politifolk som vitner. De fortalte en ganske annen historie om demonstranter som provoserte med skjellsord og sparket og slo. Noen løy, leserne får gjette hvem.

Den kjente og ytterliggående reaksjonære politiinspektør Rynning-Tonnesen var vitne for aktoratet. Joda, han hadde uttalt etter denne aksjonen at "man kan ikke lage omelett uten å knuse egg." "Jeg kunne like gjerne ha sagt at den som er med på leken også får tale litt av steken," sa han. Etter hans mening ble det ikke brukt stort makt!

Gard Titlestad var blant demonstrantene. Han sa en politimann som forsøkte å sparke ungdommer nedover trappa. Ei jente ble tatt i strupen og løftet opp, andre ble dratt i håret. Sjøl ble han slått etter. Like utafor hoveddøra sto en politimann med hund. Denne bykset til og bet ham i skrittet. På politistasjonen ble han bare lempet inn i ei celle sjøl om han gjorde oppmerksom på at han var blitt. Det gikk over to timer for han kom til lege.

Noe av teksten er borte i artikkelen over og til siden.

Vi har denne blekka til salgs HEL i nettbutikken vår. www.gateavisa.no

let.
76: 4 numre, koster 16 kr.
77: 9 1/2 numre, koster 38 kr.
Porto inkludert.
Beløpet betales til postgiro 2 04 93 28, Futurum Forlag, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.
Skriv på innbetalingskortet hva betalingen gjelder!

HOLD TETT!

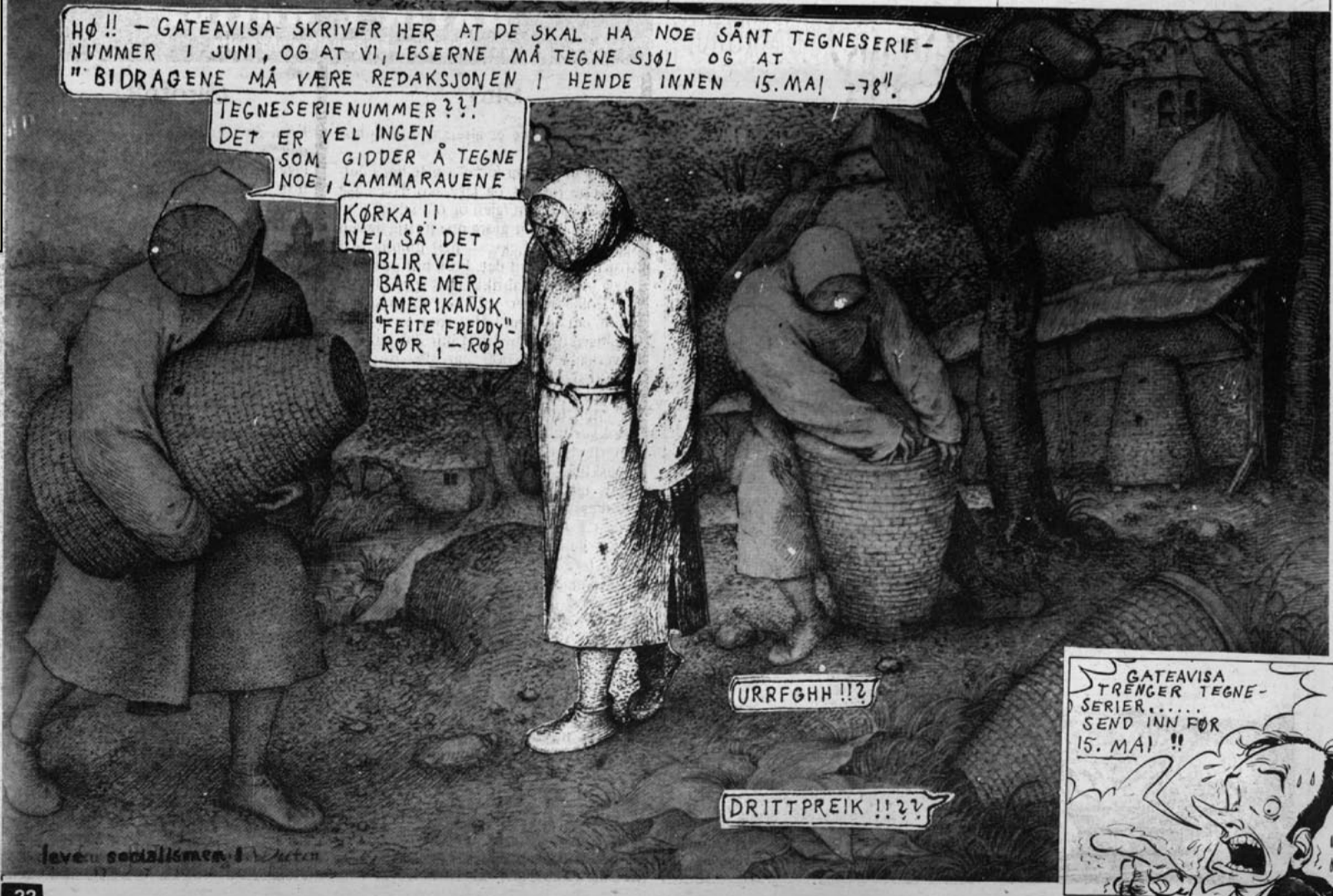
enten det gjelder siste nytt om hedersmenn, stofftips eller bestilling av aviser for salg. Du treffer oss lettest etter kl. 15.00. Men har du gratis telefon på jobben e.l. kan du selvsagt prøve for.

mens du kommer i et senere nummer av Fridikt. Det nye nummeret av diktheftet redigeres av Ragnar Braastad Myklebust og Terje Amundsen. Ta pennen fatt, eller let i skrivebordsskuffen, og send dikt til Futurum Forlag, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

HØ!! - GATEAVISA SKRIVER HER AT DE SKAL HA NOE SÅNT TEGNESERIE-NUMMER I JUNI, OG AT VI, LESERNE MÅ TEGNE SJØL OG AT "BIDRAGENE MÅ VÆRE REDAKSJONEN I HENDE INNEN 15. MAI -78!!"

TEGNESERIENUMMER??!
DET ER VEL INGEN SOM GIDDER Å TEGNE NOE, LAMMARAVENE

KØRKA!!
NEI, SÅ DET BLIR VEL BARE MER AMERIKANSK "FEITE FREDDY"-RØR, -RØR

URRFGHH !!?

DRITTPREIK !!??

L.J. Dorenfeldt-fondet stiftet:

Gateavisas injurie-fond!

I "Gyldendals Aktuelle Magasin" har Dagbla-journalisten Fredrik Wanderup insinuert at Gateavisa har "norgesrekord i injurier". Og sant nok har vi spredd en del uønskede fakta, rykter og sarkasmer over hedersmenn & -kvinner. Vi kan nevne de første trykte hentydninger om Kåre Kristiansens uoffisielle seksuelliv (1975), fangers harde omtaler av fengselsdirektører, fabrikkerte annonser for Coca Cola og Volkswagen. Sistnevnte annonse brakte oss nærmere rettssalene enn noe annet prosjekt: vi lot oss true til å svartsladde en del påståtte lovbrudd i 2000 eksemplarer for å unngå beslagleggelse og ærekrenker-sak satt i scene av Harald A. Møller og reklamebyrået Benton & Bowles.

Egentlig er dette temaet ikke så veldig morsomt. "Ærekrenkelser" kan føre til store bøter og erstatninger om en ikke kan oppfylle de krav til bevis som retten forlanger. I noen tilfelle kan en også dommes for ærekrenkelser som er sanne.

I Gateavisa er vi av og til i den situasjon at vi nøler med å trykke kontroversielle opplysninger, fordi det er en viss risiko for at resultatet blir en prosess som kan ruinere avisa. Derfor inviterer vi leserne til å skape et injurie-fond for Gateavisa. Vi har selv sagt kalt fondet "L.J. Dorenfeldt-fondet for en uredd presse".

Bidragene sendes til Gateavisas Injuriefond, postgiro 2 04 93 28, Futurum Forlag, Hjelmsgt. 3, Oslo 3. Før fondet suksess kan vi love flere & bedre injurier i fremtiden.

Spesialtilbud: Betaler man minst 1000 kroner til fondet, er man *fritatt* fra å bli injuriert i Gateavisas spalter i 6 måneder (merk deg dette, Kåre & Tusenknuller!!!).

Gateavisa vil regelmessig opplyse om hva som kommer inn på fondet.

Uten et injuriefond er Gateavisa dels tvunget til lette omskrivninger. Slik vil f.eks. en lenge planlagt artikkel komme til å se ut, dersom ikke injuriefondet kommer i stand:

"Lauritz Jensen Dorenfeldt er en ... Nå har det ... så lenge med sin ... at det er på tide at han ..."

Uttalelse fra L.J. Døren-er-felt:

"Jeg hilser Gateavisas injuriefond velkommen. Flere ganger har det kriblet i fingrene mine etter å gi dette subversive organ en utvetydig påminnelse om vår rettsordens grunnleggende krav til borgernes opptreden. Men jeg har forstått at utgiverne vesentlig er ubemidlede dagdrivere, uten mulighet til å betale de bøter og erstatninger som ville være passende ut fra almenpreventive hensyn. Får dette fondet oppslutning, tror jeg vi kan se frem til en rekke ærekrenkelsesprosesser som vil blottstille ekstremistenes hensynsløse forfølgelse av landets fremste menn."

**120 støtteandeler:
Telefon og reprokamera anskaffet!**

I ca. 1 1/2 år har vi bedt leserne kjøpe støtteandeler à kr. 100 til kjøp av teknisk utstyr.

Vi takker de 120 som har bidratt med i alt 12 000 kroner. Pengene har vi nå nesten brukt opp: Vi har anskaffet telefon (4000 kr.) og kjøpt et brukt repro-kamera til layout (6500 kr.). Det neste på ønskelista er en elektrisk skrivemaskin til avløsning for et par treskeverk vi har brukt hittil....

Tusen-år & HÆR(VERK)JUBILEUM

VANLIGVIS HAR JO ALLTID KRIGER EN ELLER ANNEN UNNSKYLDNING FOR Å STARTES... DENSLAGS SMÅLIGHETER LAR VI LIGGE HER, OG DENNE BEGYNNER MED ET.....

.... OG ET....

FÅFENGT VAR DOG EI JER FØDSEL; — LEGG JER STILT OG TJEN TIL GJØDSEL.

Skrik i natten

Gateavisas kommunikasjons-spalte

Sko

Finnes det ikke et alternativ til industrien?

Jeg er så luta lei av å sitte her i dette kjipe lokalet og lage sko. Hver dag det samme. Om igjen og om igjen.

Ikke kan du gjøre noe nyttig her en gang. Tenke f.eks. — helt umulig. Alt for mye bråk til det. Folk blir ødelagte av å jobbe på fabrikk. Helt sprø i hue.

Folk trenger vel ikke så mye sko som det vi lager? Her (det er en forholdsvis liten bedrift) blir det pakka i overkant av 1000 par sko pr. dag. 5000 sko i uka. Folk er helt gjerne etter å kjøpe sko.

Men hva hadde skjedd hvis alle fabrikker hadde blitt nedlagt, og folk måtte bruke nevane sine i stedet for maskiner. Om det hadde blitt skomakere igjen? (Selvfølgelig ikke bare skomakere, men det ligger nå meg nærmest.) Jeg mener og tror at det ville blitt kaos. Det finnes jo svært få som kan lage sko alene. Jeg lager en del, og en annen lager andre deler, og en tredje setter dem sammen. Vi kunne jo ha samarbeida en smule. Sitti med beina i kors på et bord og mekka sko.

Det kan i hvert fall ikke komme noe godt ut av passeproduksjonen.

Nei — fram for de gamle håndverksyrkene og ned med fabrikker og masseproduksjon!

Hvem begynte med industrien egentlig? Når var det vi fikk slikt enormt behov for å ha mange forskjellige SKO — bl.a.??

vrrææel

Økotek

Kom og vær med på å bygge en modell av et framtidssamfunn. Ideen er å lage en ca. 2 kvm stor modell av et typisk norsk kystparti. Samfunnet skal såvidt mulig være selvforsynende med mat og energi fra fornybare kilder. Bygningene plasseres, bygges og beregnes så fantasifulle, funksjonelle og fornyelige som mulig ut fra de siste energitekniske, økologiske og sosiale erfaringer. Modellen bygges av tre, stein, glass, papp etc. Men først må vi samle erfaringer og lage beregninger og utkast.

Vi møtes hver onsdag kl. 19.00 på Økoteket, Torggt. 35, Oslo 1.

Teater

Vi har mottatt følgende annonse fra Christine Favre, en skuespiller som nylig gjetet Club 7 med sitt one woman-teater, og som har jobbet med teater i 8 år — bl.a. i Odin-teatret.

Bedre å lage en virkelighet av drømmen, enn et mareritt av virkeligheten...

I en verden av tilsløringer skal man betale for å se på I en verden av åpenhet fins ingen tilskuere — vi er alle deltakere i det samme skuespillet.

Derfor skal vi lage GATETEATER. Kontakt Christine Favre, c/o Stoltenberg, Mogens Thorsensgt. 1, Oslo 2.

.....
Dette moderate familiebladet er på vei til:

GATEAVISA

MEDLEM AV ALTERNATIVE
PRESS SYNDICATE.

Sats: JET-Z
Trykk: A/S All-Trykk.
Opplag: 15.000

ANSVARLIG REDAKSJON
FOR DETTE NR.:

H.P. Faye, G. Reite,
K. Wiedswang,
B. Berge, E. Aase, K. Vesje.
Ellers innsats fra mange flere.

Retur til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.

BLI GATEAVISSELGER DU OGSÅ!

Uten Gateavisas selgere rundt omkring ville mange aldri oppdage at avisa eksisterer. Vi har ca. 70 selgere i dag på forskjellige steder, men det bør bli flere! Hvis du mener at flere kan ha nytte av dette håndfaste alternativ til det etablerte høyre & venstre, lur ikke lenger på hva du skal gjøre med det, men send din bestilling til Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3! Eller du kan stikke oppom og hente aviser for salg. Hjelmsgate er en sidegate til Bogstadveien, nedenfor Valkyrieplass og like ved Rosenberg kino. Du betaler for bladene først når de er solgt. Usolgte eksemplarer kan returneres. Av salgsprisen på 4 kr. kan du beholde 1 kr.

VIL DU HA GATEAVISA LEVERT PÅ DØREN AV EN UNIFORMERT AGENT FOR DEN NORSKE STAT?

Da skal du abonnere!!
Alt du trenger å gjøre, er å
betale inn kr. 35 (ett år)
eller kr. 70 (to år)
til postgirokonto 2 23 03 32,
Gateavisa, Hjelmsgt. 3, Oslo 3.
Bla opp på side 22!

NESTE NR. KOMMER 1. MAI

bl.a. med temaet "10 år siden 1968".

Du får den i Narvesen, i bokcafeer og på gata!

Kjøp denne avisa i originalt papirformat i nettbutikken vår.

WWW.GATEAVISA.NO